

căra deșteptată de dorul singelui și al măcelului.

Nu se aruncară dintr-o dată asupra prăzii, cum m'aș fi așteptat. Se părea că o dată cu libertatea își recăpătaseră și și-retlicul acela particular rasei lor.

Un moment mirosiră aerul, ca și cum ar fi voit să se orienteze și să descopere mai bine prada. Abia după aceea săriră jos, și înaintară repede pînă la marginea stufigurilor.

De odată, se aruncară cu niște salturi vertiginoase.

Trei corpuri tăiară aerul ca trei săgeți pentru a cădea asupra antilopelor înlemnite.

O clipă bietele animale rămaseră nemiscate, ținute de uimire și de groază. Când trupa își revenise în fire, și pornise într-o goană nebună, gueparzii erau la o distanță de numai o sută de metri.

O emoționată întrecere de iuțală, începu între urmăritori și urmăriți. Cei dintâi făceau niște sărituri enorme; trei antilope căzură sub loviturile ghiarelor lor.

Dar gueparzii, nemulțumindu-se cu

atâta, continuară goana; erau și dinșiți însufleșiți de dorul acela de distrugere comun unor animale, ca și oamenilor.

În timpul acesta alte antilope cădeau, abătute de săgeți. O duzină întreagă rămase pe teren.

Frumoasă vînătoare, «sahib», zise Akar, întorcîndu-se spre mine.

— Da, frumoasă vînătoare, răspunsei eu, gîndindu-mă la acea misterioasă lege a naturii, care silește viețuitoarele să se devoreze unele pe altele și să semene în jurul lor suferința și moartea. **Bonbou.**

O FEMEE GARDIST

Emanciparea femeilor în America face mari progrese.

Astfel în Statul Carolina (America de Nord) o reuniune feminină agită pentru ca și femeile să poată ocupa posturi de gardist de oraș. Spre a captiva pe bărbați pentru această idee una dintre cele mai frumoase campioane ale mișcării feminine și-a procurat un costum de gardist și apoi s'a fotografiat după cum se vede în ilustrația noastră.

OMUL ȘI NATURA

China și Japonia produc anual 12 mii tone de mătase.

Cel mai repede torpilor este noul torpilă «Whitehead», care are o viteză de 1200 metri pe minut.

Această viteză extraordinară, este datorită unui procedeu secret, care determină o enormă expansiune de aer comprimat.

Este o invenție chemată să producă o adevărată revoluție în arta războiului naval. Valoarea strategică a sub-marinelor va fi mărită într-un mod considerabil.

Laptele.—Vă închipuiți dvs. oare, ce cantitate de lapte absoarbe în fiecare an, lumea civilizată? Exact, un miliard trei sute douăzeci și patru de milioane, cinci sute de mii de litri!.. Mică cifră nu este așa?..

Această fenomenală consumație se împarte astfel: Statele-Unite țin recordul cu 305.000 tone; vine apoi Rusia, cu 170.000, Germania cu 160.000, Austria cu 85.000, Italia cu 77.000, Canada cu 65.000, Suedia cu 40.000, Franța 10.000, Anglia 10.000, și așa mai încolo.

Luxul miliardarilor americani. D. Henry Smith din Chicago a cumpărat în New-York casa defunctului miliardar Whitang, cu suma de 40 milioane de franci. Mobilierul a costat 10 milioane. Singura camera de culcare costă un milion. Fiecare cuvertură de pat valorează 50.000 de franci.

Instalația casei d-lui Vanderbilt a costat 20.000.000 de franci. Piano și sala de concert costă 260.000 de franci.

Camera de culcare a d-lui Stephen Marchant a costat aproape 4 milioane de franci; e fără îndoială, cea mai scumpă cameră de culcare din lumea întreagă.

În sfârșit, d. Guld și-a construit o sală de bal, care îl costă neînsemnata sumă de 13 milioane de franci.

Trandafirul japonez.—Ultima nouăte florală a japonezilor, cari sunt de o abilitate prodigioasă în arta creșterii florilor, este trandafirul schimbător. Fără

îndoială că peste puțin, această floare va fi la modă în întreaga Europă.

Coloarea acestor flori este albă la umbra și roșie la soare.

Când înoptează, sau este dusă într-o cameră puțin luminată, floarea devine îndată albă. Petalele se decolorează puțin câte puțin, până când ajunge, la albastru crinului.

Transportat la soare din nou, trandafirul își revine îndată la culoarea sa roșie deschisă.

Un nou drum alpin.—Este vorba să se sape un al doilea tunel în muntele Blanc. Autoritățile italiene au început elaborarea proiectului, și o comisiune tehnică numită în acest scop de municipalitatea din Turin și-a depus raportul.

Este vorba despre o linie care să meargă de la Aosta până la Chamunix, printr-un tunel de 17.600 metri, pe sub muntele Blanc.

Lungimea totală a drumului de fer proiectat, ar fi de 55 kilometri; ar fi o prelungire a liniei Turin-Aosta.

Comisiunea este de părere că construirea acestui nou linii ar putea fi de un însemnat folos pentru comerțul Turinului.

Un Bibliograf brazilian afirmă că la Rio de Janeiro aproape un miliard de franci este înmormântat în zidul unei case.

Domnul acesta ar fi găsit pe zidul clădirii o inscripție, în care se spune lămurit cam ce săpături ar trebui să se facă pentru a se ajunge la comoară.

Bine înțeles că în perspectiva unui miliard, ar merita să se facă niște cercetări serioase.

În California funcționează de câtva timp o secerătoare formidabilă, de o colosală putere de producție.

Mașina aceasta, pusă în mișcare de puterea vaporilor, este în același timp și treierătoare, de vreme ce de parte grânelor de paie, și le înmagazinează în saci!..

Toate acestea sunt făcute fără intervenția mănii omenești, și cu o repeziune prodigioasă.

Într-o singură zi se pot secera mai

mult de 30 hectare, dând o producție aproximativă de o mie de saci plini, gata cusuși!..

Expedițiile polare. În afară de acelea ale d-lor Peary și Vellman, două alte expediții se mai prepară în spre Polul Nord.

Sunt acelea ale căpitanului danez Miedessen, care voește să se asigure dacă nu cum-va mai există vre-o bucată de pământ la nordul Alascei, și aceia a d-ului de Orleans, care dorește să studi-

eze hidrografia unei părți din nord-estul peninsulei.

La vară, d. Shackleton, care a fost tovarășul căpitanului Scott acum cinci ani, va pleca spre polul sud. De asemenea, d. Arctowski pregătește o expediție tot spre polul sud. Dânsul are de gând să urmeze calea Oceanului Indian și are speranță că va reuși să atingă polul. Va întrebuința la ultimele popasuri un automobil anume construit.

X. Y. Z.

opri de a nu ride, în fața pretențiilor acelui gentleman, care voia să-l împiedece căsătoria, în virtutea drepturilor sale de cetățean al Marelui Britani.

Dar Sir John, fără să se turbure, urmă :

— D-ta ai o deosebită atențiune pentru francez.

— Să zicem că este așa.

— Lucrul este sigur, și eu știu bine că d-ta te gândești la o căsătorie cu dînsul.

— Nu te voi contrazice nici în privința aceasta.

— Îți mulțumesc pentru sinceritatea pe care mi-o arăți... Un singur lucru : d-ta știi bine că și eu m'am gândit la această căsătorie.

— Mi-ai mai spus lucrul acesta de multe ori...

— Și ți-l repet... Ceea ce este conform cu adevărul, poate fi repetat ori cât de adesea.

Violeta izbucni într'un hohot de râs zgomotos ; dar frasa pe care o pronunță Lobster în momentul următor, îi înghetă risul pe buze.

— Credeam un moment că sunt înfins în acest duel al căsătoriei... Număcă Domnul apără în tot-d-a-una pe drept credincioșii săi. El întinde mâna sa atotputernică asupra tuturor celor slabi. El rostogolește tot-d-a-una pe cei învingători, și îndreaptă piatra lui David pentru a-l abate pe Goliath.

Și sub vălmășagul acesta de vorbe șolemne domnișoara Fowler ghici îndată o primejdie.

— Ce înseamnă această lungă introducere ? întrebă duios silindu se să rămăneliniștită.

— Numele Domnului fie laudat ; am în sfârșit arma cu care-l voi străpunge pe filistinul francez.

Avu o expresiune cât se poate de ridicolă, și cu toate acestea, Violeta tresări ; inima i se strînse, ca și cum ar fi presimțit apropierea unei nenorociri.

Lobster continuă cu gravitate :

— Arma aceasta n-o căutam... n'am făcut nimica pentru a o obține... Stăpânul tuturor, care apără Anglia și drepturile sale, m'a întins săgeata, prin propriile d-tale mâini.

— Prin propriile mele mâini ?

— Și prin acelea ale prietenei d-tale, domnișoara Mona.

— Ce voești să spui ?

— Voesc să spun că d-ta vei face jurământul de a te căsători cu mine, îndată ce te vei fi reîntors în Anglia.

— Nicî o dată...

— Nu te grăbi prea mult cu vorba, scumpă domnișoară Violeta... Am încredere în jurământul d-tale, și sunt convins că-l vei face. Căci fără jurământul acesta te voi despărți cu brutalitate de acest ridicol Max Soleil și voi perde pe prietenele d-tale, ducesa și Mona.

Ea îl privi cu ochii mariți de o groază necugetată.

MAȘTILE GALBENE

MARE ROMAN DE AVENTURI

— Urmare —

Totul dispăruse. Spectatorii acelei scene ne mai pomenite nu mai aveau în fața lor de cât lemnul gol.

Cu o mișcare repede, Mona închise aparatul și trase butonul care acționa telefonul cinematografic fără fir. Apoi întinzând telefonul Violetei, exclamă :

— Păstrează aparatul acesta... căci n'am destulă încredere în mine... Mi se pare că m'am deșteptat acum dintr'un somn lung. Eram cufundată în noapte... Mi se părea că sunt departe de aici, în Franța, în Marsilia... Și eu nici nu m'am mișcat ; mă revăd în locul în care am adormit.

Și emoționată, plină de o neliniște religioasă, exclamă :

— Căutam lumina... Oh, ce vis dureros!.. Dar acum s'a sfârșit, văd bine că s'a sfârșit... Lumină s'a făcut în jurul meu și în mine... Dodekhan, Dodekhan, sufletele noastre s'au unit...

Lobster, care asistasă plin de uimire la toată scena aceasta, înălță din umeri, murmurând :

— E nebună!..

Violeta rectifică cu severitate :

— Nu, nu mai este nebună acum ; și te voi ruga să nu mai pronunți nici o dată asemenea cuvinte în fața ei... Nu mai este nevoie să turburăm un spirit care pare ași fi revenit la luciditate.

Englezul se sili să suriză și răspunse :

— Fie, scumpă Violetă ; să nu mai vorbim despre lucrul acesta ; dar, mai înainte de a ne vedea din nou în fața banditului care ne ține încâtușat în locul acesta, ași dori să-ți fac o mică propunere.

Tinăra fată îl privi cu mirare.

— Da, continuă Lobster, căci mai pe urmă ar fi prea târziu.

CAP. IV

Violeta intră la rîndul ei în umbră

— Scumpa mea Violetă, reluă roșul gentleman, ești cât se poate de drăguță...

— Să trecem peste asta...

— Ești cât se poate de dreaptă...

— Să trecem și peste asta...

— Atracțiile corporale sunt pieritoare, după cum a spus un înțelept din vechime. În același timp mai ești și foarte bogată ; prin urmare foarte potrivită cu persoana mea.

Violeta înălță din umeri :

— Oh, voești să te ocupi iarăși de căsătoria mea ! Lasă lucrul acesta pentru altă dată.

Și întinse mâna spre sonerie pentru a chema pe șeful bandiților.

Dar Lobster o opri :

— Nu suna, zise dînsul... Fii atentă și vei fi îndată de părerea mea...

Tonul cu care pronunțase sir John aceste cuvinte cuprindea o amenințare.

— Fie, răspunse tinăra fată, te ascult.

— Așa te vreau!.. Prin urmare, averile noastre sunt egale, naționalitatea noastră este aceeași... Două cantități egale și prețioase ca noi, trebuie să rămănel în Anglia.

— Te ascult, răspunse dînsa nervoasă, dar nu înțeleg.

— Oh, fii liniștită, voi deveni îndată foarte limpede.

«Averea d-tale, d-șoară, este serios amenințată de Franța.

— Ce spui ?

— Spun că un bun englez trebuie întot-d'a-una, și are chiar datoria, de a împiedica împrăștierea averilor patriei sale. D-ta ești o fată tinăra, care nu prea ai multă pricepere în materie financiară. D-ta nu ești de loc vinovată, dar eu ași fi foarte vinovat dacă nu ți-ași atrage atenția la timp, dacă nu m'ași opune planurilor pe care le-ai conceput cu atâta ușurință.

— Și cu care drept ? întrebă Violeta.

— Cu dreptul pe care-l are ori-ce cetățean englez.

Cu toată gravitatea situației în care se afla, frumoasa englezoaică nu se putea

— Dacă vei lucra în modul acesta, vei fi un om demn de dispreț.

Dînsul clătină din cap cu bună voință.

— Nu vorbi copilărie!... Afacerile sunt afaceri. Căsătoria aceasta este afacerea inimii mele. Și înainte de toate, un englez demn de acest nume, nu poate să admită o afacere rea.

Atunci, care este morala succesului?

— «Perfectly well»... Succesul este cel mai frumos lucru... Acuma succesul este al meu, și nu-l voi lăsa să-mi scape din mână. Fapta mea nu mă va face să fiu un om demn de dispreț; ea vă arată că sunt un om practic care știe să apere foarte bine interesele prietenilor săi.

Și încântat de această perorație sir John își frecă vesel mânele sale scurte și roșii; apoi reluă:

— Dar, mi se pare că ne-am îndepărtat de subiectul nostru. Din spiritul meu orî-ce posibilitate de discuție a dispărut. Îți propun prin urmare, să alegi între cele două soluții.

— Care soluție?

— Să faci jurământ solemn că te vei căsători cu mine, îndată ce te vei întoarce în Anglia.

— Nicî o dată.

— Dacă nu, vei fi perdută, vei provoca moartea d-rei Mona, a d-nei Sara, și a celor două gentilomi pe care i-am văzut adineauri.

Violeta tăcea.

— Ah! continuă sir John, pare mereu hotărîtă... Dar cred că vei raționa cu totul altfel, când vei vedea intențiunile mele. Îți aducî aminte ce spunea gentlemanul acela, pe care nu-l cunosc?

«Bandiții nu trebuie cu nicî un preț să știe că Mona și Sara sunt aici; căci pentru ele, aceasta ar însemna o moarte sigură».

Dînsa își plecă capul, incapabilă de a răspunde, simțind cum groaza o cuprinde din ce în ce tot mai mult.

— Ei bine, eu am priceput că în împrejurarea aceasta, era mîna lui D-zeu întinsă asupra mea. Vei face jurămintul pe care ți-l cer sau dacă nu, când banditul va intra în camera aceasta îi voi spune:

— Dragul meu, privește-o pe fetița aceasta; este logodnica lui Dodekhan. Și ducesa de la Roche Sannaille, care își are reședința la Calcuta, Trefald's Cottage, este soția celui-lalt prizonier. Și Max Soleil îți cunoaște toate secretele; dînsul a lucrat în tot-d'a-una împotriva d-voastră.

«Și eu, eu care am fost alesul Măștilor Galbene, am fost împiedicat de a lucra... Mi se pare chiar, că unii dintre ei au fost distinși, căci nicî odată nu i-am mai întâlnit în cale.

Sir Lobster se opri, triumfător.

Violeta îl privia, plină de indignare, dar învinsă.

Ea înțelegea că în acel moment avea să-și sacrifice viața, libertatea, dar mai înțelegea că era în primejdie de moarte

viața prietenelor sale, și chiar viața lui Max.

Dacă ar fi fost vorba numai despre dînsa, ar fi voit de o sută de ori mai bine moartea, de cât acea unire, care i se părea acum peste măsură de odioasă.

Dar să-l sacrifice pe dînsul, pe acel viteaz și ales romancier, pe acel om admirabil, care dădea dovezile unui devotament așa de simplu și de sublim... Oh, asta nu se putea, asta n'avea să se întâmple...

Măi bine orî-ce, de cât să-l condamne pe dînsul.

Aveau să se despărtească... Departe de dînsa, avea s'o uite. Fără îndoială, dînsul o iubea— iubire care pentru Violeta fusese cea mai mare dulceață a vieții; dar timpul aduce în tot-d'a-una uitarea.

Și pe când se gîndea la toate acestea, se vedea nevoită să-și mărturisească că dînsa n'avea să-l uite nicî o dată.

Max era acela care o scosese din plictiseala în care o aruncase enorma ei avere... Dînsul o condusese într-o lume de lucruri, unde banul nu mai era îndestulător pentru a cuceri; dînsul îi arătase pentru întâia oară ce este viața, ce însemnează dragostea.

Și oare avea să-și poată ea șterge vre-o dată din minte asemenea lucruri?..

Tristă soartă!.. Scăpase din ghiara urâtului pentru a cădea în bratele durerii.

— Ei bine, scumpa mea Violetă? întrebă John, cu o amabilitate mai crudă de cât o injurie.

Cu vocea îndurerată, sfâșietor de tristă, dînsa răspunse:

— Fac jurămintul pe care îl dorești.

— Te vei căsători cu mine îndată ce ne vom întoarce în Anglia?

— Da.

— Foarte bine. În cazul acesta sunt cel mai fericit dintre toți oamenii.

Dînsa îl măsură din cap pînă în picioare cu o privire rece, în care ura începea să se aprindă.

— Am făcut jurămintul, d-le, dar ești un laș!

Și fără să mai lase englezului timpul de a răspunde acestei grave insulte, Violeta apăsă butonul soneriei.

Nu mai de cât apărui hindușul, care avea fruntea împodobită cu cinci rubine simbolice.

Dînsa îi întinse scrisoarea și cecul, pe care, după cum știm, le preparase cu un moment mai înainte.

Și după ce banditul plecă, biata fată izbucni în lacrimi.

Multimilionara plîngea d'asupra crudei experiențe pe care o făcea... Aurul nu este nicî odată îndestulător pentru a asigura fericirea!..

CAP. V

În fața casei, în grădina înflorită de la Trefald's Cottage, ducesa de la Roche Sannaille și Max stăteau unul lângă altul.

— Da, murmură tinărul romancier, șeful poliției locale este de o indiferență cinică.

«Am alergat la dînsul, i-am povestit dispariția prietenelor noastre și dînsul m'a răspuns surizînd:

— Oh, te asigur că d-șoara Violeta Fowler nu este de loc în primejdie. Îndată ce va plăti suma cerută, va fi liberă; și cum este o persoană bogată, și această sumă va trebui să fie foarte mare. Faptul acesta ne va asigura nouă liniștea pentru o bucată de vreme.

— Cum?... A îndrăznit dînsul în ade-
văr să pronunțe cuvintele acestea?

— Le-a și comentat încă.

— Dacă nu l'ași fi auzit cu propriile mele urechi, m'ași pune aceiași întrebare. Cred că îți închipui cât de indignat am fost când l'am auzit pronunțînd asemenea cuvinte.

— De sigur.

— L'am rugat să lase glumele la o parte și dînsul a răspuns:

— Văi, d-le, eu nu glumesc nicî-decum. Datoria m'ar ordona să pun îndată cășt-va agenți la dispoziția d-tale... Dar lucrul acesta ar fi cu totul zadarnic. Nicî unul dintre ei n'ar voi să înceapă vre-o urmărire... Sunt câte-va luni de când o bandă teribilă de briganzi exploatează regiunea aceasta. La început poliția și-a dat toată osteneala pentru a descoperi pe vinovați; zece agenți au pierit ast-fel, victime ale zelului lor prea mare. Și îndrăzneala bandiților este așa de mare, în cât pe pieptul tuturor acestor agenți s'a găsit lipită sau înfipă câte o placardă care purta inscripția:

«Orî cine îndrăznește să ne caute, își găsește moartea.

«Avis celor în drept».

— Da, înțeleg, murmură ducesa; nu vom găsi nicî un agent care să aibă îndrăzneala de a fi cel d'al un-spre-zecilea.

— Așa în cât, continuă romancierul, după sfatul amabilului funcționar, n'avem alt-zeva mai bun de făcut de cât să așteptăm în liniște sosirea trimisului briganzilor, care ne va aduce un ultimatum.

Max se sculase și se plimba furios înc-oace și înc-olo; îl supăra mai ales faptul că se vedea redus la inacțiune.

— Proastă aventură, murmură dînsul; și tocmai în momentul când totul mergea așa de bine. Am descoperit retragerea pe care o căutam. Am putut să ne spionăm dușmanii, fără ca dînșii să aibă cea mai mică bănuială. Și, iată că pe neașteptate, pe când noi operam într'un mod așa de fericit la Hunting Preserve, un hoț de drumul mare ni se aruncă în cale stricându-ne tot rostul.

Romancierul se întrerupse cu bruscetă.

Clopoțelul porții de la intrare răsunase, și printre copaci, se văzu înaintînd silueta unui indian.

— Drace! zise Max pe jumătate supărat, pe jumătate rîzînd, am uitat că

acuma nu mai avem nici servitorii... Mă duc eu singur să deschid.

Și se îndreaptă spre grilaj.

Un indigen, cu barba albă, stătea afară, în atitudinea umilă a fakirilor cerșetori.

Și totul în atitudinea acelui om te făcea să crezi că ai în fața ta un adevărat cerșetor.

Cu toate acestea, îndată ce romancierul se apropiase, Hindușul întrebă, inclinandu-se:

— D. Max Soleil !

— Eu sunt, răspunsul tinărului surprins de faptul că auzea numele său așa de bine pronunțat de acel indigen necunoscut.

— Da, continuă fakirul cu jumătate de glas, d-ta trebuie să fi!

Și întinzându-i plicul printre gratiile grilajului, continuă.

— Citește rîndurile acestea, omule venit de dincolo de mări. Citește și răspunde după gândul tău servitorului, pe care stăpânul Gangelui l'a trimis spre tine.

Max apucă scrisoarea.

Indată ce văzu caracterele de pe plic, fața i se împurpură.

— Este de la «dânsa». În adevăr, tinăra fată scrisese pe plic aceste cuvinte:

«D-lui Max Soleil, esquire and author».

Destăcu repede plicul; era înăuntru o scrisoare destul de lungă, și un cek. Max citi cu lăcomie rîndurile pe care i le scria iubita sa, fără să se preocupe de cifra care era însemnată pe cek.

Tinăra fată povestea aventura prin care trecea. Fuseseră adormiți cu narcotic și reduși la neputință; se deșteptase într-o sală originală, foarte frumos și foarte luxos mobilată. Era un parc, un loc popular de rațe și de alte păsări cu penele minunate.

— Bizară coincidență, își zise dînsul a parte. Lacul acela, păsările, le-am vîzut și noi în proprietatea de la Hunting-Reserve.

Dar aproape îndată își mai zise:

— Oamenii bogați din ținutul acesta trebuie să aibă obiceiul de a-și manifesta luxul în același mod.

Și ceti scrisoarea mai departe.

— Drace, murmură dînsul la urmă, cinci milioane. Este o sumă cu care s'ar mulțami două împărați.

Fakirul aștepta, fără nici o mișcare, cu capul plecat, într-o atitudine meditativă.

Max întinse mîna printre gratii, și atingându-i brațul, murmură:

— Am cetit.

— Bine Sahib; și ce ai hotărît?

— Voi face tot ce mi se poruncește.

— Foarte bine. Pe când crezi că vei putea să ai bani?

— Lucrul acesta atîrnă și de modul cum îmi va satisface banca cererea... Cred însă că toate formalitățile nu vor

dura mai mult de cît patru sau cinci zile.

Fața necunoscutului se luminează de satisfacție.

— La urma urmei, răspunse dînsul, stăpânul Gangelui nu este tocmai așa de grăbit. Când vei strînge suma Sahib, vei bine-voi să atîrni o batistă roșie de grilajul acesta.

— O batistă roșie?

— Da, noaptea următoare te vei duce spre Agaaf în spre drumurile Limosi și Vanniers.

— Voi găsi drumul cu înlesnire.

— Vei merge cinci mile de la ultima casă înainte, și vei ajunge ast-fel pînă la pădurea care domină colinele negre.

Auzind cuvintele acestea, Max nu putu să-și stăpînească o ușoară tresărire.

— Nu cum-va îți va fi teamă, Sahib? întrebă fakirul, neputînd cunoaște adevărata cauză a emoției lui Max.

Acesta înțelese că trebuia să se prefacă naiv, și cu aerul cel mai natural din lume, răspunse:

— Pe onoarea mea, noaptea, cu o asemenea sumă...

— Fii liniștit. Indată ce batista roșie va filfa în aer, vei fi sub protecția directă a stăpînului Gangelui.

Și nimeni nu va mai avea îndrăsnială să te atace.

— Se poate; în ori-ce caz, vîd bine că în împrejurările de față n'am libertatea de a alege. Mă voi duce deci în locul pe care mi-l indicî.

— Stăpânul, sau niște prieteni ai lui, vor veni îndată spre tine. Să-ți urmezi fără nici o teamă. Dinșii te vor conduce într'un loc minunat; vei înnumăra suma făgăduită, și prizonierii vor fi puși în libertate.

(Va urma)

O stradă

Tunisia și minunățiile sale

Când am debarcat la Tunis, înoptase.

Văd și astăzi ca prin vis mulțimea indivizilor care s'au repezit să mă ia bagajul și țin minte că m'am îndreptat ca un om beat spre o locuință pe care mi-o alesese un prieten.

După un somn agitat, în timpul căruia mi se părea că patul se leagănă întocmai ca o barcă pe valuri, m'am deșteptat în mijlocul unei lumini vii. Un soare vesel îmi umplea camera și priveam cu uimire casele albe care se desennau sub un cer albastru și senin.

M'am îmbrăcat în pripă și m'am urcat pe terasă.

! Ce spectacol!.. Tunisul își întindea pînă la mare casele sale cu acoperișuri turtite, dominate de zveltele minarete.

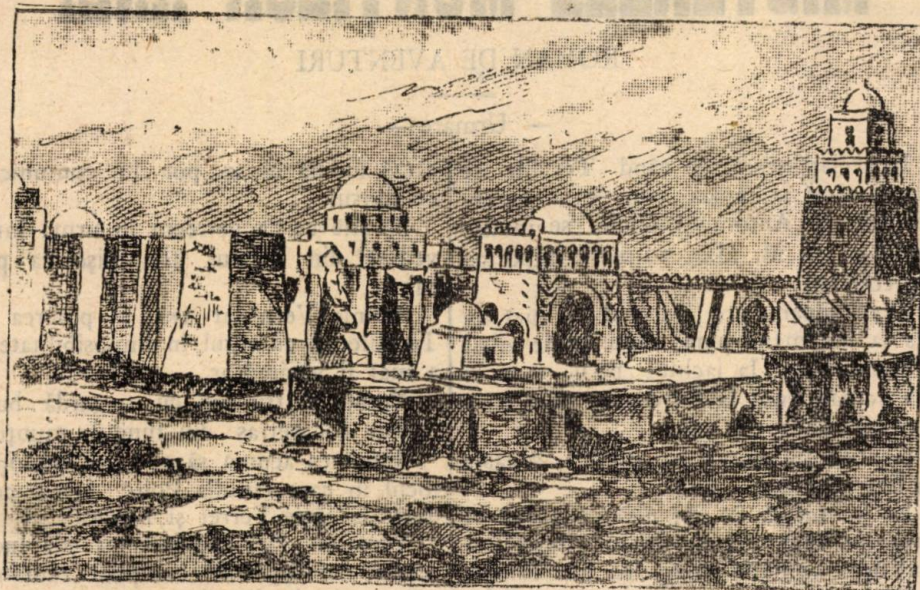
Un cerc aproape complet de munți cenușii și de coline verzi înconjură aceste linii nobile și liniștite.

Inchizînd golful, un colț de pământ înainta în valurile albastre, purtînd pe el niște sate ale căror case scînteiau ca niște vitrine: Sidi-Bu-Said, Cartagena și Guleta.

Din Tunis nu distingeam la început de cît o îngrămădire de clădiri albe. Puțin câte puțin începu să deosibesc casele, minaretele și cupolele moscheelor.

Precum bisericile noastre își au fiecare clopotnița lor, tot așa și moscheele au minarete. Minaretele sunt niște tur-

Moschea Obka

nuri dreptunghiulare, decorate cu sculpturi albe. Turnurile acestea se termină prin câte o galerie cu colonete de marmură.

Cele mai frumoase minarete din Tunis au această formă; altele, mai mici, sunt octogonale, mai puțin impozante, dar mai grațioase.

Moscheia propriu zisă are una sau mai multe cupole, care sunt cu îngrijire reparate în fie-care an.

Cupolele mai mici ale capelelor sunt vopsite de obicei în verde. Hamamii sau băile maure se semnalează prin niște acoperișuri în formă de domă și sunt ușor de recunoscut prin stofele colorate întinse mereu pe terasele lor.

De o dată niște sunete guturale ajunseră până la urechia mea.

Ridicai ochii și zăriți în galeriile minaretelor «mesimii» care anunțau răsăritul soarelui, cântând gloria lui Allah și virtutea profetului.

Inclinați d'asupra orașului, ei înștiințau de patru ori populația, adică câte o dată pentru fie-care punct cardinal; vocile lor ascuțite se răspândeau în toate părțile cu niște vibrații stridente.

Văzut de pe terase, Tunisul pare un enorm oraș alb adormit; în realitate întreaga populație feminină dormitează în mijlocul rutinei ocupațiilor zilnice.

În schimb, bărbatul este mereu pe stradă; mulțimea cea mai colorată pe care și-o poate imagina cine-va vre-o dată, mișună în toate părțile într'un amestec pitoresc.

Chiar când vine cine-va dintr'un oraș mare, tot are impresia că pe acolo domnește mare însuflețire. Lucrul acesta se explică foarte ușor, pentru că străzile sunt înguste și pline de prăvălii și de negustori ambulanți.

În pragul caselor bogate stau trântiți cerșetorii, cântând niște melopee lungi și atingătoare.

Femei beduine, îmbracate în haine albastre, purtând cercuri de argint la mâini și copii în spate, te necăjesc mereu până capătă un sold (un ban).

Arabi bogati trec mândri prin mijlocul acestor murdării, îmbracați în luxoașele lor burnuzuri albe.

Bardo, situat la o distanță de trei kilometri de Tunis, este o aglomerație de palate construite de diferiți beci.

Clădirile acestea, părăsite puțin câte puțin, au fost în mare parte dărâmate; unele dintre ele au fost transformate în muzee.

S'a creat acolo o grădină, care este destul de bine îngrijită.

În sălile muzeelor sunt îngrămădite toate obiectele vechi găsite la Cartagena.

Muzeul arab este un mic palat adorabil, construit din marmură albă și decorat cu faianțe roze și galbene.

Aproape de Tunis zace ce-a mai rămas din puternicul oraș de altă-dată, Cartagena. Era un oraș cu un milion de locuitori și astăzi au mai rămas niște resturi atât de infime, în cât pot fi îngrămădite toate într'un muzeu. Orașul acesta pe care l'a fondat Didon, pe care l'a vizitat Enea, pe care l'a apărut Anibal; orașul acesta care a coprinat atâtea civilizații, care a fost asiatic, egiptean, grec, roman și bizantin, care a fost distrus, reclădit și în sfârșit prădat, a dispărut complet de pe suprafața globului.

Câte-va ruini ne mai spun încă că ici se înălța un teatru, dincoace un templu, mai colo un aqueduc.

Ruinele cele mai bine păstrate sunt acelea ale aqueducului construit de romani.

Împrejurimile Tunisului, ca și orașul însuși, merită în adevăr să fie văzute.

Ilustrațiile noastre reprezintă moscheia Obka și ruinele aqueducului roman din Cartagena.

AII.

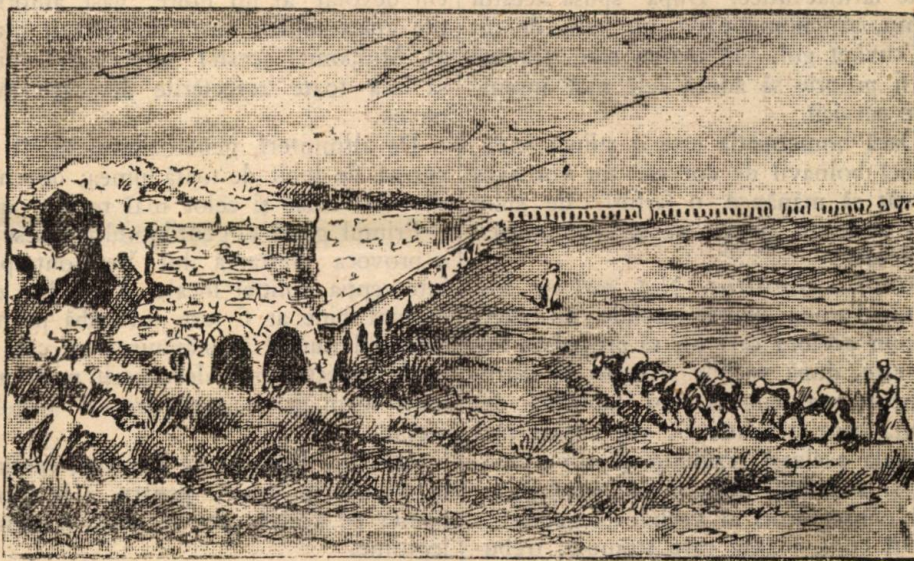
Planta care strănută

O plantă care strănută? Da, doamnelor și domnilor. Vegetalul acesta există. El crește prin regiunile tropicale; e o plantă de aparență foarte modestă, o plantă din familia spinilor.

«Un spin care strănută? mă veți întreba; dar din potrivă, eu cunosc mulți spinii, care provoacă...»

Nu este nevoie să mai terminați; veți întrerup. Spinii equatoriali sunt mândri că au originalitatea lor.

Fie, dar din ce pricină strănută spinul acela?

Ruinele apeducului Cartagenei

Lucrul este foarte simplu: strănută pentru că se teme de praf. În contact cu praful, planta aceasta nu se scutură, nici nu se strânge; ea are modul ei special de a cere să fie lăsată în pace.

Îndată ce se depune pe foile sale puțin praf—câci spinul acesta, cu toată originalitatea sa, are și dânsul foi, — se produce un fenomen bizar și neașteptat.

Foile plantei sunt tapitate cu o cameră de aer, sau cu «stomate», care servesc la respirație. În contactul celor mai mici grăunțe de praf, stomatele acestea se umplu de gaz, își măresc volumul, și în cele din urmă praful este exterminat. Se produce o mică explozie, care seamănă foarte bine cu strănutul unui om.

Pratul produce asupra plantei același efect, pe care l-ar produce tabacul aplicat pe mucoasa nasală a unui om guturât.

Natura ne oferă în fie-care zi nouă și variate subiecte de admirație.

Planta care strănută, o lasă cu mult în urmă pe tovarăsa ei din familia orchideelor, care mănâncă carne. Este o curiozitate cum nu s'a mai cunoscut de multă vreme.

Altă-dată, oamenii s'ar fi mărginit să expue planta aceasta în toate părțile, pentru ca toată lumea să rămăie uimită.

Ar fi fost arătată poate, prin familii, în fața unui cerc de invitați. Ar fi fost dată cadou copiilor, care l'ar fi dat fără îndoială o deosebită stimă.

Dar astăzi nu'și mai pierde nimeni timpul pentru a sta să se minuneze, fie ori de ce-o fi. Îndată ce ne găsim în fața unei noutăți a naturii, căutăm mai întâi să ne folosim de noutatea aceasta, în modul cel mai practic posibil.

Trebue să trăiască fie-care în epoca sa.

De aceea, abia a fost descoperită existența plantei care strănută, și toată lumea și-a pus întrebarea:

La ce poate servi oare planta aceasta?

Un confrate răspunde la această întrebare într'un mod destul de ingenios.

Planta va fi întrebuințată pentru efecte farmaceutice. După spusa acestui domn, sau homeopatia nu este de cât un cuvânt gol, sau planta care strănută va fi proprie să aducă cele mai însemnate servicii.

Dacă homeopatia este o știință reală, atunci bolnavii de coryza, nu vor avea de cât să mănânce o farfurie de spin care strănută pentru ca să fie imediat vindecați!

Similia similitus. No! care am fost în tot-d'a-una pentru vechile procedee, propun aceluia care țin să procedeze bătrânește, după vechile sisteme, să întrebuințeze mai bine o supă fabricată din planta care strănută. Se vor căpăta fără îndoială aceleași rezultate, și vor mai avea și avantajul de a fi fost patrioți, adică conservatori ai vechilor legende!

Ori cum, planta care strănută, trebuie este înscrisă în rândul originalităților secolului.

Ct.

MISTERELE MUNTILOR ANZI

ROMAN DE AVENTURI

— Urmare —

În aceeași seară, pe când Terville se dusesse să-și ia rămas bun de la prietenii săi, la Automobil-Club, se întâlni acolo cu el. M. M..., un mare importator colonial.

«Ești supărat că nu mai ai nici un vas la îndemână pînă peste șase zile? Îți zise acesta: Ia iachtul meu, care se află actualmente la Bordeaux; te va conduce ori unde vei voi.

Gentilomul primi propunerea aceasta cu cea mai mare grabă.

Ar fi voit să fie cât mai de grabă în America, căci, nu era vorba acumă numai de a se pune mîna pe un bandit, ci de a se salva viața unei întregi familii nevinovate.

Francisc se reîntoarse foarte tîrziu acasă, își deșteptă valetul, și-l ordonă să-l pregătească geamantanul, tot restul nopții și-l petrecu scriind, ca și cum ar fi fost în ajunul unui duel.

A doua zi dimineață, se urcă în primul tren care plecă spre Bordeaux.

Când ajunse în gara acestui oraș, după ce străbătuse cu cea mai mare repezițiune toată Franța centrală, găsi acolo pe căpitanul vasului, care-l aștepta, împreună cu două matoși.

— Domnule de Terville, îți zise căpitanul, sunt la ordinele d-tale; când plecăm?

— Vom pleca îndată. În adevăr, peste o oră, iachtul se îndrepta spre largul oceanului.

Vasul marelui importator francez, nu era numai o minune de lux, el posedea cel mai perfecționat mecanism de viteză, fiind trecut cel dintîi pe lista curselor internaționale.

Când ajunse la Puerto-Barrios, amicul devotat al lui Poiré, găsi autoritățile guatemaliene câștigate pentru cauza sa. Mulțumită acestor împrejurări, putu să facă toate cercetările de care avea nevoie.

De altminteri, generozitatea sa, îl făcea să fie iubit de toată lumea; devenise simpatic chiar și celor mai recalcitranti.

Primul gând al gentilomului fusese de a provoca arestarea lui Vermont, prin intervenția poliției locale. Apoi, își zise că mai bine ar fi fost să-l aibă pe mizerabilul numai în stăpînire sa; căci în modul acesta, ar fi descoperit mult mai lesne locul de ascunzătoare al bietelor victime.

Așa dar, Francisc de Terville, renunță la mijloacele legale, pentru a le întrebuința pe acelea, care ar putea fi numite legitime.

Aflând în ce împrejurări fusese amestecat indianul Vomja în această afacere,

căută îndată să se pue în comunicație cu dînsul.

Se știe ce s'a petrecut în urma întrevederii din localul «La mișcarea portului».

Acumă Vermont era în puterea lui Terville, și cu totul în imposibilitate de a mai fi vătămător.

Vomja îl trimise cu o gardă bună, într'un loc retras din fundul munților.

Rămănea acumă să se mai descopere locul în care familia Poiré, fusese condusă de către Ferret și Lebout.

Vermont, fără îndoială nu știa lucrul acesta; dar foștii săi complici căutau să se apropie de dînsul, pentru a pune mîna pe suma ce le făgăduise.

— A fi încercat cumpărarea celor doi normanzi, ar fi însemnat o mare imprudență; cei doi bandiți, știindu-se cu desăvîrșire compromiși, n'ar fi primit să trateze cu nimeni alt-cineva de cât cu Vermont.

Prin urmare, era logic a-l face să creadă că tratau cu Vermont, printr'un intermediar.

Și intermediarul cel mai natural, cel care putea să aibă mai mult încrederea bandiților, era însuși Vomja.

Terville se înțelese ast-fel, cu șeful indienilor:

— Iată cincî-zeci de bilete de câte o mie de franci, îți zise dînsul.

Dă o întâlnire unuia dintre cei doi scelerați.

Prezintă-te ca trimes al lui Vermont, despre care vei spune că se află mereu la Salama.

Arată-l biletele de bancă și spune-l că le va primi, atunci când va aduce prizonierii într'un anumit loc.

Motivul va fi că Vermont voește să-l vadă murind în fața sa.

CAP. XIV

Trei martiri

Poiré și cele două copile ale sale, după infama mărturisire a celor două călări, se îngămădiseră unul lângă altul.

Era prea crud pentru dînsii să simtă prăbușindu-se ori-ce licărire de speranță tocmai în momentul când se credea ajuns la liman.

Și fără îndoială că dacă n'ar fi fost întăriți, oțeliți de evenimentele ultimelor zile, nici n'ar fi putut suporta o asemenea veste.

Ziua era pe sfârșite și în închisoare abia dacă pătrundeau câte-va raze slabe de lumină.

Din colțul întunecos în care erau așezați, cei trei nenorociți abia își mai

zăreau călăii, care stăteau sprijiniți de zidul opus...

Tatăl își strângea copilele la piept. Și în tăcerea care domnia, auziau toți trei convorbirile criminale ale celor două complici, care acum credeau că nici nu mai trebuie să se ascundă.

Vocea bandiților devenea și mai puternică și mai sonoră încă, repetată de ecoul prelung al turnului.

Turnul acesta era de o construcție foarte veche; partea de sus era aproape dărâmată și unele pietre nu se mai mențineau la locul lor de cât ca prin minune.

Bătrânul Poiré stătea sprijinit de zid, cu capul lăsat pe piept. Cu ochii răciți, holbați, era pierdut în abisul unor gânduri spăimântătoare, care-i dădeau înfățișarea unui nebun.

Sărmana Simona stătea cu capul rezemat de genunchii tatălui ei; tremura din tot corpul, biata fetiță, și suspina.

Berta numai, rămăsese mai liniștită, silindu-se să-și ascundă suferințele, care în realitate erau și mai mari încă de cât ale celor două tovarășii de durere.

Își trecea prin minte toată existența ei și nu găsea de cât amintiri dureroase de la primul an al copilăriei, care-i aminteau vaelele părinților ei ruinați, până la moartea sfâșietoare a mamei sale, până la plecarea din Franța.

Și-i trebuia toată energia sălbatecă a caracterului ei, pentru a-și reține suspinele.

Prea adânc credincioasă pentru a imputa Providenței nenorocirile prin care trecea, sărmana fată se rezemase.

Berta o considerase în tot-d'a-una pe mama ei, nu numai ca pe o sfântă, dar și ca pe un profet. Tot ce spusese sărmana, se îndeplinise.

Vai! ... era nu o singură excepție la regula aceasta.

Berta se gândea, și amintea în tot-d'a-una de surîsul care iluminase fața muribunde când d. Francisc de Terville intrase în cameră. De astă-dată, sărmana moartă se înșelase.

Fără îndoială, domnul Francisc de Terville, era mereu demn de toată încrederea, de toată stima, de toată iubirea; dar putea dansul oare, să ghicească ce se petrecea de cea-laltă parte a oceanului, în fundul munților Guatemalei?

Și pe când era chinată de gândurile acestea, o vagă speranță începu să-i încălzească sufletul.

Dar nu îndrăzni să formuleze mai lămurit speranța aceasta, de teamă ca nu cum-va s'o vadă risipindu-se îndată, ca o iluzie nebună.

De odată, tinăra fată tresări; turnul răsună de strigăte.

Ferret și Lebont se certau.

— Cu toată finețta ta, urla Ferret, simt că prizonierii ne vor scăpa din noi. Eu vreau să mă răzbun îndată; mi-e sete de sângele sfinte, care m'a făcut să perd lovitură de la Beauville...

Și eu îți spun că trebuie să mai așteptăm.

— Ce să mai așteptăm? urlă Ferret, din ce în ce mai furios. Păstrează-l pe cel-lalt! Două pentru combinațiile tale; pe mine lasă-mă să mă răzbun.

— Imbecilule! dacă fiica cea mai mare ar dispărea înaintea sosirii lui Vermont, cine ar mai susține curajul bătrânului și al celorlalte, pentru a-l împedica și pe dânsul să moară?

«Dacă o omorăm pe cea mai mare, peste două-zeci și patru de ore, vor fi morți și cel-lalt dar... și în cazul acesta, noi am fi cei păcăliți, pentru că Vermont n'ar mai plăti nimica. Aceasta este toată pricina, dragul meu!

Cel trei captivi, ascunși în întuneric, auzeau și se strângeau și mai mult unul lângă altul.

Lebont continua să dea explicații tovarășului său, care părea convins acum, de vreme ce nu mai răspundea nimica.

— Mai întâiu de toate, spunea dânsul, eu sunt acela care comand. Tu nu vei avea altă grijă de cât aceia de a păzi poarta pe dinăuntru.

Cu interiorul mă însărcinez eu. Dar să nu dormi de cât cu un ochi și cu o ureche.

Dacă ascunzătoarea va fi descoperită în lipsa mea, îți voi da alarma, și vei extermina îndată, toată lumea.

— Fii fără grije.

— Tu ești cam nepriceput, pe când captivii sunt foarte șireți... Și eu voi avea multe curse de făcut... Une-or-i voi lipsi câte o zi întreagă.

— Pentru ce?..

— Mai întâiu de toate, pentru ca să găsesc de mâncare... Cred că nu vom putea trăi cu aer... Va trebui să stați la pândă prin mlaștinile vecine; și de aici până acolo este o distanță de mai bine de trei-zeci de kilometri.

Convorbirea continuă cu vocea mai puțin zgomotoasă; apoi se făcu tăcere și în curând nu se mai auzi în turn decât zgomotul respirațiilor.

Cât de lungă fu noaptea aceia pentru sărmana Berta, care nu putu închide ochii nici un singur moment!

Când primele raze ale aurorei pătrunseră prin cele două ferestre, unul dintre călăii dormia încă.

Cel-alt îl trezi:

— Scoală-te, Ferret. Eu voi pleca. Bagă de seamă; supraveghează bine împrejurimile și urmează instrucțiunile pe care ți le-am dat.

Dar ia seama să nu uciți în zadar, că-l în același timp am înmormânta și banii noștri.

Lebont eși și peste puțin ecoul pașilor săi se perdu în depărtare.

Simona se trezi în suspine. Ferret se apropie și ordonă cu brutalitate să tacă.

Berta, indignată, aruncă colonului epitetul de laș.

Atunci Ferret, infuriat, o lovi pe obraz cu violență. Sângele fișni.

În urma acestui act de brutalitate banditul părea că se liniștise. Pe de altă parte Simona, înspăimântată, nu mai pronunța nici un cuvânt.

Ziua trecu plină de suferințe, dar fără nici un incident nou.

Mai întâiu de toate îi chinu foamea. Apoi Simona, înfrigurată, era torturată de o sete nebună.

Bătrânul Poiré, care în cele din urmă reveni la simțul realității, ceru apă lui Ferret, cu un aer rugător, care ar fi emoționat și un tigr.

Ferret răspunse prin glume grosolane, adăugând că chiar de-ar avea apă, n'ar fi pentru sora aceleia care-l împedecase de a săvârși o crimă, de pe urma căreia era să se îmbogățească.

Lebont se reîntoarce pe înoplate.

Era foarte obosit.

El aruncă la pământ un pachet și povesti că erau niste banane pe care le furase din hacienda Trimoute.

«Era timp să mă reîntorc, adăugă dânsul. Aerul este greu, norii se îngămădesc; se anunță o furtună teribilă.

În adevăr, tunetele începuseră să bubue în depărtare, repercutându-se cu zgomot de-a lungul munților.

Călăii aprinseră focul frecând două lemne și când avură jăratec, bananele fură puse să se coacă. Turnul se umplu de fum, chinuind ochii bieților prizonier.

După ce Lebont și Ferret se săturară bine, aruncară resturile prizonierilor.

Apoi Lebont lovi cu veselie umărul tovarășului său și-i zise:

— Ți-am păstrat o surpriză.

— Ce lucru?

Drept ori-ce răspuns Lebont scoase din buzunarul vestei o mână de tutun. Făcură țigări și fumară cu lăcomie.

Afară furtuna urla. Ploaia începu să pătrundă prin cele două ferestre și familia Poiré trebui să-și schimbe locul.

Cu toate acestea, nu reuși să se apere complet de bătaia ploii.

Furtuna deveni atât de violentă în cât apa începu să se prelingă în partea interioară a zidurilor.

Berta se folosi de această împrejurare și strînse puțină apă pentru surioara ei.

Puțin câte puțin furtuna se liniști. Vântul încetă și tunetele fură întrerupte; dar ploaia continuă să inunde solul turnului.

De o d-tă, în plin întuneric, un zgomot se auzi afară, la picioarele zidului.

Ferret și Lebont sări în picioare. Cel dintâi își apucă securea și se îndreptă repede spre prizonieri; celalt se duse să-și lipească urechea de ușă.

O lungă tăcere urmă.

Lebont deschise ușa fără zgomot și se aventură afară.

Se reîntoarce aproape îndată, ud pînă la piele.

— Ce proști suntem, zise dînsul; s'a surpat o piatră din susul turnului... Atâta tot.

Și întinzându-se la pământ, adormi, pe când Ferret rămase de pază.

Berta, cu vocea înecată, își încuraja părintele. Nu mai aveau acum speranță să trăiască, dar biată fată se silia să presinte moartea în colorii cât se poate de dulci.

— Moartea !.. moartea !.. spunea dînsa, în zadar ne înspăimântă așa de mult. Sufletele oneste nu trebuie să se teamă nici odată de moarte; nenorociții trebuie să o iubească ca pe o liberatoare. Haide tată, fii curajos; știu bine că plângi numai pentru noi. Dar ce-ar mai însemna oare viața, pentru două orfane ca Simona și ca mine? Răspunsul celor drepti începe de-abia la sfârșitul vieții. Nu plânge, îți zic. Mama noastră, care ne vede și ne aude, îți comandă să nu plângi.

În momentul acela, o altă piatră se deslupi din înălțimea turnului și căzu în jos; dar de astă dată în interior lovind umărul Bertei, care avu nevoie de multă stăpânire de sine, pentru a nu scoate un strigăt de durere.

Simțind picături calde curgându-și pe pieptul înghețat de ploae, înțelese că fusese rănită, și simți o mare bucurie gândindu-se că piatra aceea ar fi putut s-o loviască pe Simona.

Nici nu se luminase bine de ziua când Lebont zise lui Ferret:

— Am noroc.

Stelele licăresc pe cer. Voi, avea o zi frumoasă pentru drum.

— Așa dar, pleci din toată?

— Trebuie să fiu la amiază la piciorul cascadei; acolo va veni indianul trimis de Voruga.

După nouă recomandări de prudență, tânărul criminal plecă, ca și în ziua precedentă.

Ferret ar fi voit să doarmă; dar își învinse somnul și rămase în picioare.

Îndată ce plecă tovarășul său, Ferret se simți cuprins de o neliniște nebună.

Cel mai mic strigăt de pasăre îl făcea să se înfioare, și arborii din depărtare luau pentru dînsul forme omenești.

Berta, văzând că tatăl și surioara ei tremurau de frig, se adresă călăului, cerându-l să aprindă puțin foc.

— Foc?... hohoti Ferret. Ai voi să-ți dai îngrijiri de mamă acum?... Ha!.. ha!.. ha! Da, așa face puțin foc, dacă nu m'aș teme că fumul va trăda prezența noastră; dar nu l'aș face pentru tine!..

— Voiam pentru copila aceasta...

— Ah!.. te doare când îți vezi pe atîta suterind!.. Dar nu-ți poți face idee cât de mult mă bucură pe mine! Nu mai aveți de trăit de cât două-zeci și patru de ore, dar sper că veți suferi în fie-care moment, ca într-o eternitate în treagă.

După cum spusese Lebont, ziua care începea era foarte frumoasă.

Păsărelele se jucau sburând prin atmosfera limpede, și veneau să se așeze pe ferestrele turnului.

Dar Fenet le somă mereu, ca și cum

prezența unor ființe vii prin locurile acelea, i-ar fi făcut rău.

Cu cât ziua înainta, își înmulțea și gigantul inspecțiile pe la ferestre.

În cele din urmă, rămase nemîșcat lângă una dintre ferestre.

Pe neașteptate, prizonierii îl auziră exclamând:

— Vine cine-va!.. Mii de tunete!.. Nu este Lebont!..

Cei trei prizonieri alergară spre cea-laltă fereastră.

Un tânăr înainta în spre turn, foarte preocupat de studiul ținutului, inspecta totul cu atenție, și desena pe o hârtie.

Berta nu își putu stăpâni o exclamare. Recunoscu pe Francisc de Terville.

Toate acestea se petrecuseră într'un singur moment.

Ferret, înebunit de ciulă, își apucă secura, și se repezi asupra prizonierilor.

CAP. XV

În recunoaștere

După cum se înțelesese cu șeful indian Voruga, vicontele de Terville plecaseră în recunoaștere, pentru a încerca să găsească câte-va indicații asupra locului de retragere al familiei Poiré.

Refuză orî-ce escortă, nevoind să primească un om nici măcar pentru bagajul său, care era destul de greu.

Bagajul acesta nu era compus din obiecte de toaletă, ci din instrumente de diferite categorii.

În adevăr, Terville voia să se dea drept un explorator; prin mijlocirea indienilor, dînsul răspândi vestea că membrii unei misiuni engleze aveau să înceapă cercetarea ținuturilor pentru a ridica har a Guatemalei.

Tânărul spera că în modul acesta, primejdia prin care treceau prietenii săi, avea să fie mai mică, în cazul unei întâlniri cu vre-unul din cei două criminali.

El primise de la Voruga făgăduiala că indienii aveau să răspândească pretutindeni vestea misiunii.

Cu sacul pe umăr și cu bastonul în mână, tânărul francez porni în spre cascade, în care familia Poiré lăsase ultimele semne ale trecerii sale.

Drumurile erau foarte primejdioase, dar Francisc înainta cu încredere în Dumnezeu.

Ajuns la piciorul cascadei, francezul se opri pentru a examina munții din jurul lui. Pentru a se orienta mai bine, desfășură o hartă spaniolă.

— De sigur, își zise dînsul, prizonierii trebuie să căutați în regiunea cea mai deșertă; călăii aveau interes să-l conducă cât mai departe de orî-ce locuință omenească.

Vestul mi se pare direcțiunea cea mai potrivită pentru planurile lor; într'acolo trebuie să fie ascunsă familia Poiré.

Ajuns pe platoa, exploratorul își dădu seamă că ar fi fost zadarnic să mai caute

urme de pași. Iarba acoperia solul pretutindeni, și dacă și întorcea privirea îndărăt, abia putea descoperi urmele propriilor săi pași.

Cu toate acestea, urmă; mereu direcția spre vest.

Dar, în curînd, aspectul acelor singurătăți, care păreau a se prelungi la infinit, aduseră descurajarea în sufletul viteazului apărător al familiei Poiré. Cum avea să descopere dînsul, în mijlocul acelui spațiu infinit, punctul în care trăiau cei trei nenorociți?... Și apoi, mai trăiau dînsii oare?... Și dacă nu erau încă masacrați, oare prezența sa prin locurile acelea, n'avea să le atragă moartea?..

Și apoi, chiar dacă nu greșise drumul, cine avea să-l arate punctul, grota, stuful, în care zăcea aceia pe care-l căuta?... Era așa de lesne să treacă numai pe la zece pași distanță de dînsii, fără ca să-l poată vedea!..

Da, dar atunci ce era de făcut?

Fără îndoială că prezența sa prin locurile acelea, primejduia viața familiei Poiré; dar viața aceasta era și mai primejduită încă, dacă cercetările ar fi fost întrerupte.

Fără dînsul, tatăl și cele două copile erau condamnate la moarte într'un mod irevocabil. Așa, tot mai rămânea o rază de speranță; o rază nebună, e adevărat, dar totuși...

Conștiința îi sunează că trebuie să încerce imposibilul.

Trebuia să meargă înainte, pînă când avea să cadă de oboseală.

Gîndurile acestea îl făcuseră să recapete toată energia de care avea nevoie.

Cobori valea Chixoy, pe o vreme grea, care prevestea furtuna.

Trecerea riului îl costă multe ostenele. Apoi, suferi de frig; își udase hainele și soarele nu mai ardea acum destul de puternic pentru a i le usca.

Era pe inoparte, când Terville auzi un zgomot de ramuri mișcate. La început crezu că se înșelase; dar în curînd zgomotul deveni mai pronunțat. Care nu-i fu mirarea, când peste puțin, văzu în fața sa un bărbat îmbrăcat într-o uniformă albastră.

— Cine ești d-ta? întrebă francezul în limba spaniolă, silindu-se să-și dea un acent englezesc.

— Eu sunt Amerigo Perex, soldat din departamentul Izabol.

— Dar tu?

— Sunt un englez.

— Și ce faci singur prin regiunea aceasta?

— Lucrez la harta Guatemalei, pe socoteala țării mele.

Eu mă întorc dintr'un concediu și mă duc la San-Marcos.

— San-Marcos!.. Localitatea unde își are plantațiile francezul Tiphaigne?

— Da!..

Și ce idee ți-a venit să te întorci spre Atlantic prin locurile acestea deșerte?

— Asta am făcut-o tocmai din pricina d-lui Tiphaigne.

— Cum așa?..

— Bogatul colon aștepta niște compatrioți, cari au fost făcuți prizonieri și ascunși de către două bandiți. Bătrânul mi-a dat o sută de piastri pentru ca să străbat regiunea aceasta, și m'a rugat să îi comunic toate indiciile pe cari le-aș descoperi.

— Și până acum ai găsit ceva?

— Nimic.

— Era de prevăzut. Intr-o asemenea imensitate...

— Te înșeli. Pentru cei deprinși cu pădurile și cu singurătatea, a descoperi pe cei cari trec la distanțe cât de mari, este un lucru ușor...

— Și cu toate acestea, ne-am întâlnit adineaură față în față, fără ca mai înainte să fi bănuțit măcar prezența mea...

— Și aici te înșeli. Sunt mai multe ceasuri de când știu că se află un om în valea Chixoy.

— Da?

— Este o chestiune de intuiție. N'aș putea să-ți explic mai amănunțit. Așa suntem noi toți, cei născuți prin păduri...

— Și cu toate acestea, n'am făcut nici un zgomot, n'am articulat nici un singur cuvânt... Și apoi arborii m'au ținut ascuns toată vremea...

— Ce are aface?.. Sunt unele semne de trecere pe cari le dă cine-va fără de voe; pentru noi semnele acestea devin un indiciu sigur. În calea d-tale păsările zboară, micile animale sălbatice aleargă speriate; o piatră rostogolită, își trimite ecoul până departe... stâncile chiar, au uneori niște sgomote bizare.

— Așa dar, știai de mai înainte că sunt prin părțile acestea?

— Știam că o ființă omenească străbate valea, și mi-am îndreptat pașii așa fel, ca să mă pot întâlni cu dânsa. Lucrul mi-a fost cât se poate de ușor. Din nenorocire, nu-mi poți da nici o veste despre amicil d-lui Tiphaigne, de vreme ce vii din spre Est.

— Așa dar, după părerea ta, nenorociții aceia nu pot fi în regiunea pe care au străbătut-o?

— Nu. Ar fi aproape de drumurile umblate. De asemenea, nu pot fi nici pe drumurile pe cari le-am umblat eu.

— Ești sigur?

— Da.

— Pentru care motiv?

— Pentru același motiv pe care ți l'am spus adineaură. Dacă vre-o ființă omenească ar fi străbătut locurile acestea, aș fi simțit-o. Nu mai încapă nici o îndoială. Prizonierii trebuiesc căutați în spre nord-vest, în valea Chajul. Există pe acolo un labirint de ruine, pe cari nu le străbate nimeni niciodată. Prin paragi-nele acelea trebuie să fie prizonierii; pentru mine nu mai încapă nici o îndoială.

— Așa dar te îndreptă într-o olo?

— Îmi este cu neputință. Concediul mi-a expirat. Dar tu ai putea să te duci.

Terville stătu pe gânduri un moment; apoi crezu prudent să răspundă:

— Eu?... Nu pot, căci e dincolo d-limitele ce m'au sunt încredințate. De alte fel cei două europeni imi sunt cu totul necunoscuți și nici nu sunt compatrioții mei!..

Apoi se prefăcu că vorbește despre altceva, oferî un gât de vin soldatului și l lăsă să-și continue calea.

Peste puțin inopă. Se anunța o noapte foarte neagră. Picături mari de ploae începură să cadă, anunțând furtuna.

Treville își alege un loc de adăpost într'un stufiș vecin, cu speranță că va putea să doarmă pentru a-și repara forțele și cu hotărîrea că îndată ce avea să se facă ziua, să se folosească de prețioasele indicații ale soldatului.

Ploaia începea să devie violentă; cerul, zguduit de tunete, își deschise cataractele.

Era aceeași ploae care udase pereții interiori ai turnului și îngăduise Bertei să strângă puțină apă pentru Simona.

Terville se întinse pe solul umed, si-lindu-se să strângă cât mai multe ramuri în jurul său.

Dar ploaia continua mereu cu o violență din ce în ce mai mare și în curând Francisc își simți hainele ude.

A se gândi să mai doarmă pe o asemenea vreme, ar fi însemnat o adevărată nebunie. Fulgerile alergau în toate părțile cu o intensitate neobișnuită; avea impresia că ești săgetat.

Pe o asemenea vreme cel mai abil indigen n'ar fi putut presupune prezența nu a unui singur om, dar chiar a unei caravane întregi. Dacă întunericul n'ar fi fost așa de mare, cu toată violența furtunei Treville și-ar fi continuat calea.

În timpul acestei nopți teribile, bietul francez simți crescându-și temerile în privința familiei Poiré. Oare dînsul n'avea să-și impute nimic în această atacere?

Dacă ar fi fost mai prevăzător, Vermont nu l'ar fi putut înșela atât de lesne, și ar fi ajuns destul de curând la Havre pentru ca să poată împiedica plecarea familiei Poiré. Și ce fericită ar fi fost acum biata familie. Frumoasa Berta ar fi fost cerută în căsătorie de atâta lume!

Imaginea tinerei fete făcuse în tot-d'una mare impresie asupra lui Treville; el își aducea aminte de niște incidente cari îi lăsaseră un sentiment pronunțat de respect și de adâncă simpatie.

Fără îndoială că sentimentul acesta se trădase de mai multe ori, căci mama sa, vicontesa de Treville se arăta nemulțumită ori de câte ori Francisc îi vorbea despre Berta. Bătrâna păstrase ore-care ciudă pentru familia Poiré, din pricina proastelor ataceri pe cari le făcuse fiul ei mai mare.

Dar pe patul ei de moarte, vicontesa se căi de aceste resentimente și chemându-și fiul, îi spusese:

— Dacă te-am supărat vre-o dată vorbindu-ți despre Berta Poiré, iartă-mă,

căci imi pare rău de cuvintele mele. Sunt niște oameni foarte cum se cade, dacă fata îți este dragă, fă așa cum te povățuește inima, fără să ții seamă de prejudecățile oamenilor...

Acum, în mijlocul haosului acela spaimântător, în care dînsul nu se găsea de cât spre a găsi pe Berta, își mărturisise că iubea pe tinăra tată de multă vreme.

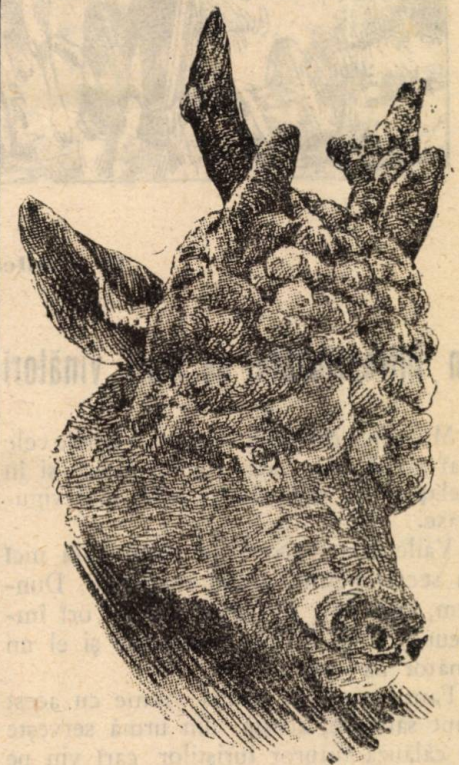
De odată visătorul fu deșteptat de zgomotul unui galop nebun. Era o turmă de mistreți sălbatici, cari trecea pe la o mică distanță de stufiș.

Zgomotul galopului lor se auzi multă vreme, repercutat din stâncă în stâncă.

(Va urma).

CĂPRIOARA CU PERUCĂ

Zoologiiștii noștri să nu se înspăimânte: nu este vorba aici despre vre-o nouă specie animală, descoperită de vre-un explorator al unei regiuni îndepărtate, care ar lungi și mai mult nomenclatura nemai sfârșită a regnului animal, care a chinuit și va mai chinui încă atâtea generații de studenți.

Căprioara bizară din provincia Olt-denburg.

Bizarul animal a căruia existență ne-o relatează un amic din Berlin, și al căruia cap îl reprezintă fotografia noastră, este pur și simplu o monstruozitate, întocmai ca mielul cu cinci picioare sau vițelul cu două capete, pe care cititorii noștri au avut prilejul să-l dmire.

Căprioara aceasta a fost culcată la pământ de către d. Heinrich Teofil, într-o pădure de la Seokamf, provincia Oldenburg, ducatul Holstein.

Nu se poate distinge de cât o enormă cantitate de piele acoperită cu păr și prezentând numeroase circumvoluții. Baza celor două coarne este cu totul acoperită.

Se poate crede chiar că, cu timpul tot capul ar fi fost acoperit, de oare-ce pică spânzura în jurul ochilor și a urechilor.

Cu toate că foarte rar, cazul acesta de deformare nu este un fenomen nou în știință.

Un naturalist german, Diezel, autorul unui tratat de zoologie, celebru pe vremuri, înregistrează un caz analog.

Dânsul chiar, a inventat cu acea ocazie termenul expresiei și pitoresc de «perukenboc.»

De atunci până azi nu s'a mai relatat alte cazuri la fel.

Claudiu.

D. Stadler și cerbii.

Un întreprinzător de mari vânători

Montana este una dintre regiunile cele mai accidentate ale Lumii-Nouă și în același timp, una dintre cele mai viguroase.

Văile sale inaccesibile n'a înșă nici un secret pentru abilul vânător P. Dunham, care le-a străbătut adese ori împreună cu d. Stadler, care este și el un vânător pasionat.

Familiarizat de multă vreme cu acest ținut sălbatec, acesta din urmă servește de călăuză tuturor turiștilor cari vin pe acolo, atrași de frumuseța peisagiilor.

Pe lângă meseria de călăuză, d. Stadler mai avea și o altă meserie care, fără îndoială, trebuie să fie necunoscută multora dintre cetățenii noștri; este antreprenor de vânători mari. Acest titlu merită oarecare explicații.

Munții Stâncoși, supremul refugiu al animalelor mari din Statele Unite, a devenit locul de întâlnire al nemrozilor din ambele continente.

Domnii aceștia, fiind doriți de a

nu-și petrece timpul în zadar, se adresează specialiștilor care își iau angajamentul vânătorilor, după dorința exprimată de cel care face comanda.

Exercitarea acestei funcțiuni, pe lângă că reclamă o lungă experiență, un curaj mare și o putere de rezistență fizică colosală, nici nu este îngăduită primului venit.

Înainte de a primi învoirea guvernului, concurenții trebuie să prezinte cele mai mari garanții de onestitate.

Pe lângă antreprenorii de vânători trebuie să prezinte cele mai mari garanții de onestitate.

Afară de acestea antreprenorii de vânători trebuie să mai dispună și de o sumă oarecare de bani, pentru a avea cu ce să-și cumpere diferiți câni. Se știe că un câine, deprins de exemplu cu vânătoarea urșilor, nu este bun pentru vânatul berbecilor sălbateci, și așa mai încolo.

D. Stadler este unul dintre cei mai abili antreprenori de vânători. A rare ori numai i s'a întâmplat să-și peardă timpul în zadar.

Cliseul nostru îl reprezintă rezemat de carabina sa, alături de 4 cerbi, pe care i-a împușcat în intervalul unei singure ore.

D. Stadler este mândru de opera sa, și cu drept cuvânt!..

Un lup în cursă

Cealaltă fotografie reprezintă o cursă de lupi pe care d. Stadler a întins-o cu multă dibăcie, în mijlocul unui drum.

Se pare că meseria aceasta pe lângă frumusețea vieții pe care o comportă, mai are și avantajul de a fi cât se poate de rentabilă.

D. Stadler povestește că în timp de câțiva ani a strâns o avere destul de frumoasă.

Mai cu seamă vânătoarele de cerbi și de urși îi reușesc în tot-d'auna și l'a făcut celebru în întreaga regiune.

De alt-fel, îndrăznețul vânător merită acest succes pentru că este foarte profund în știința cinegetică; nici un secret, nici un amărunt, cât de mic fie el, nu-l scapă.

De multe ori reușește să prindă animalele vii, obținând pentru ele de la amatori prețuri în adevăr considerabile.

Flor

In țara revoluțiilor

Sărmana Americă Centrală!

Care este oare matematicul de geniu, care ar putea dresa statistica revoluțiilor și a rezboaelor lăuntrice care au înșăngerat solul de la plecarea Spaniolilor?

Când politicienii unei aceleiași republici sunt oboșiți de a auzi comploturi unul în potruva altuia, încep să urzească comploturi contra republicei vecine.

Și credem că nu spunem încă tot adevărul, dacă evaluăm la trei sute numărul războaelor și a revoluțiilor care au izbucnit în timp de un secol, în timpul ultimului secol.

În zadar Statele-Unite și Mexicul au silit cele cinci republice surori să semneze între ele un tratat de arbitraj; cerneala semnăturilor la nici unu nu se uscăse bine încă, și republicele Nicaragua și Honduras își arătară din nou colții, pentru o chestiune de delimitare de frontieră.

Certădu-se mereu tot ast-fel, cele cinci republici vor ajunge să observe într-o zi că prea au făcut mult zgomot, că prea au atras atenția lumii asupra lor. Dar va fi prea târziu!

Astăzi Statele mici nu mai au dreptul să se certe prea mult între ele, pen-

tru că atunci statele mai mari se cred îndreptățite să intervie în aceste certuri, și să le tranșeze în folosul lor.

Se prevede că în cele din urmă, Statele-Unite vor sfârși prin a stabili un fel de protectorat asupra micelor state din America Centrală.

Mexicul va fi probabil însărcinat cu poliția interioară a noului stat.

Aceasta ar însemna sfârșitul independenței lor.

Când două se ceartă, al treilea câștigă!

S. F.

ARCHIPELAGUL MONSTRILOR

ROMAN DE AVENTURI

DE

LOUIS BOUSSENARD

— Urmare —

În fața acestei primiri violente, Alik începu să râdă și răspunse:

— Foarte bine, scumpa mea Mary, foarte bine! Continuă mereu pe tonul acesta, nu mă cruța nici de cum.

— Hoțule! Piratule!

— Așa! Perfect! Strigă mai tare, pentru ca să te poată auzi toată lumea!

— Ce înseamnă cuvintele acestea?

— Vocea d-tale este puternică și se aude până departe. Și este lucru esențial ca briganzii din echipagi, camarazii mei, să știe bine că d-ta ai asemenea păreri despre mine!

— Lașule! Voești să-ți bați joc de mine.

— Nici de cum.

— În sfârșit, ce voești?

Alik intră în sala de mâncare, puse pachetul pe masă: era plin cu obiecte de fier.

Apoi, cu cel mai mare sânge rece, răspunse:

— Nu voesc nimica. Te voi ruga numai să mă pui în prezența domnișoarei Nelly și a domnului Harry!

— Pleacă de aici! Du-te repede. Le vei face groază și lor cum imi faci și mie.

— Ei, lasă! își vor schimba repede părerea.

«Îți repet că trebuie să mă pui în prezența stăpânilor noștri.

— Stăpânilor noștri?

— Da! Roagă-I să mă primească fără întârziere. Timpul este scurt; am tot mai zece momente înaintea mea.

«Auzi bine: zece momente! Dar aceste zece momente valorează o sută de milioane de dolari; de ele atârna existența d-șoarei Nelly, existența d-lui Harry, a d-tale și chiar a mea.

«Du-te! Dar du-te odată!

Alarmași de atâta zgomot, fratele și sora alergară, și rămaseră și ei uimiți în fața d-lui Alik.

Dânsul se înclină cu respect.

— Bună ziua, d-șoară Nelly... bună ziua, d-le Harry. Vă rog să mă ertați... dar nu trebuie să vă mirați de nimica. Să nu ne pierdem timpul explicând niște lucruri care se vor explica prin ele înșuși. Nu vă puteți face idee cât de grăbit sunt.

După cum am spus-o și Mariei, este o chestiune de viață sau de moarte pentru noi toți.

— Vorbește, Alik, te ascultăm.

— Iată, d-le Harry... În pachetul acesta sunt trei carabine Winchester și trei revolvere Smith, și Wesson. Mai sunt și două sute de cartușe.

«Vă veți împărți armele acestea îndată după plecarea mea, le veți încărca, și...

— Dar pentru ce carabinele și revolverele acestea? întrebă Merinos, din ce în ce mai uimit.

— Ei! pentru a cuceri, sau mai bine zis pentru a «recuceri» vasul «Morgan», d-le Harry.

— Cum? Noi trei?

— God bless! Noi patru, domnule Harry!

«Gândește-te... Nu sunt acum de câțiva oameni pe bord, cu mine cu tot... Cel-lălți au debarcat.

— Dar Dick Seymour... șeful... banditul?

— Lipsește... Se așteaptă sosirea lui pentru mâine!

— Da, pentru mâine, murmură Harry, înfiorându-se.

— Astăzi a sosit momentul, prilejul pe care-l așteptam cu atâta răbdare!

«Noi patru vom fi destul de puter-

niți pentru a trânti la pământ pe toți bandiții aceștia. Ei nu se așteaptă la așa ceva... și lucrul va fi ușor... Veți vedea.

«Ah! dacă d-nul Totor ar fi aici!

— Nu mai ai nici o știre despre dânsul, Alik?

— Nu, d-le Harry, n'am nici o știre; dar vom mai vorbi despre asta mai pe urmă, când vom ajunge să fim noi stăpânii vasului.

— Așa dar, d-ta, mai ai vre-o speranță, d-le Alik? Oh! spune-mi-o repede, spune-mi-o te rog!

— Da, d-șoară Nelly, poate... Știu unde a fost închis și... Dar acum lăsați-mă să plec!

«După aceea, veți aștepta semnalul meu... Va fi un foc de carabină și strigătul: la arme!

Atunci, să eșiți cu toții și să trageți în grămadă, fără nici o cruțare, fără nici un pic de milă!..

— Ah!.. fără nici un pic de milă!.. murmură tânărul american, gândindu-se la toate mizeriile prin care trecuse.

Apoi, adăugă:

— Alik, un singur cuvânt...

«Noi am crezut cu toții că erați în contra noastră... că erați adică aliatul banditului, Dick... Iartă-mă și dă-mi mâna, scumpul meu Alik.

— «God by!..» Așa și trebuia, domnule Harry!.. Asta dovedește că mi-am jucat bine rolul meu de brigand și de bețiv... Eu, un membru al ligei antialcoolice, care n'am gustat în viața mea picătură de lichid fermentat!

— Alik!.. scumpul meu Alik, exclamă Mary, cu ochii plini de lacrimi, iartă-mă!.. Oh!.. Alik, ești un erou!..

— Scumpa mea Mary, cuvântul acesta este prea grandios pentru mine... Eu sunt pur și simplu un tânăr cinstit, credincios stăpânilor săi, și statornic dragostei pe care o am pentru logodnica mea.

«La revedere! la revedere!..

Și bravul marinar plecă repede spre țărm.

În ușa, se lovi piept în piept cu un om care părea să fi ascultat acolo. Acesta din urmă scoase o injură puternică și exclamă:

— Rascal!.. De unde vii?..

«Te-am prins stând de vorbă cu prizonierii... Dick a oprit lucrul acesta sub pedeapsă de moarte... Mai cu seamă pe tine te-a oprit. Te voi pune îndată în lanțuri... Dick va hotărî soarta care te așteaptă!..

Omule acesta, care vorbea cu un glas atât de autoritar era căpitanul vasului, mâna dreaptă a lui Dick.

Cunoscând puterea herculană a acestuia om, Alik se înfioră. Cu toate acestea, încercă să parlanezeze, pentru a câștiga puțin timp, și a permite prizonierilor să își încarce armele.

— Dar, căpitane, răspunse dânsul, minșind cu îndrăzneală, eu n'am venit aici de cât din ordinul lui Dick.

— Minți, trădătorule!.. Și apoi, ce aveai în mână când ai intrat acolo?

— Un cadou pentru Mary, logodnica mea.

— Nu se poate!.. Ei bine, vom vedea.. Mergi înainte... Eu te urmez și să nu te prind cu vre-o trădare!

Alik văzu că totul era pierdut și se îngălbeni de moarte. Cu toate acestea se prefăcu că ascultă și își duse repede mâna la buzunarul hainei, unde strângea cu îngrijire revolverul.

Căpitanul văzu gestul și făcu repede o săritură îndărăt, și ducând o șuerătoare la gură, scoase un sunet strident.

Dar era prea târziu!.. Repede ca fulgerul, Alik își scoase revolverul și îl descărcă asupra banditului.

Alik ochise în stomach, locul de predilecție al americanilor. E o lovitură teribilă, care își produce în tot-d'a-una efectul dorit.

Căpitanul întinse brațele înainte, se clătină și căzu la pământ.

— La arme! strigă Alik, la arme!.. să masacrăm totul!..

Atrași de zgomotele acestea, pirații alergară îndată din interiorul vasului. Erau opt giganți puternici și săngeroși, cari, n'aveau în momentele acelea alte arme de cât cuțitele atârinate la cingătoare. Pe lângă asta, mateloții erau pe jumătate beți și nu bănuiau nici pe departe adevărul.

În aceeași clipă, ușa apartamentului prizonierilor se deschise și Merinos apără, cu carabina în mână. Nelly și Marry îl urmară de aproape, fără a se sfii de ceata murdară a mateloților cari năvăleau.

Alik ridică revolverul și îl descărcă în mijlocul grupei, strigând:

— Foc!.. Trageți în grămadă!

Patru gloanțe porniră, acoperind strigătele desparate ale bandiților cu detunarea lor de tunete.

Trei dintre bandiți se rostogoliră la pământ.

Focul continuă cu furie.

În trei-zece de secunde toți bandiții erau culcați la pământ. Cel mai mulți erau morți. Câți-va se agită în ultimele convulsii ale agoniei, cerind ertare.

— Alik!.. Harry!.. cruțați-i!.. exclamă de o dată Nelly, cuprinsă de milă. Oamenii aceștia nu mai sunt acum de temut... O! de s'ar putea să se vindece și să se căiască!..

«Cruțați-i!..»

Merinos izbucni într'un hohot de ris spaimântător.

— Să-i ert pe oamenii aceștia, care sunt asasini! căpitanului Harrison și al căpitanului Rowland... pe oamenii aceștia care au ucis un întreg echipaj, și au provocat poate moartea sârmanului și scumpului meu Totor!

«Face cine-va grație unui tigrău sau unui lup rănit?»

«Nelly... Nelly... te rog foarte mult să ne lași pe noi singuri să lucrăm....»

Sfârșitul ne privește... Ai înțeles ce avem de făcut Alik, nu-i așa?

— Da, d-le Harry; îi vom arunca în mare! Când are cine-va de-a face cu ast-fel de oameni, nu-i este îngăduit să se oprească la jumătatea drumului.

Simțind că aveau să se petreacă niște lucruri oribile, cele două fete fugiră în sala de mâncare.

Indată după plecarea lor, cei doi bărbați; fără să mai stea la îndoială, se aruncară spre grupa săngerândă a piraților.

Toți fură aruncați în mare, fără nici o alegere.

După zece momente de muncă teribilă și desgustătoare, vasul era curățit; valurile uriașe ale mării pluteau de-a-supra cadavrelor oamenilor de pradă.

Harry enervat, plin de sânge, dar cu toate acestea foarte vesel strânse mâinele tovarășului său, și exclamă:

— Înfrășit, suntem stăpâni pe bord!.. da, suntem ca odinioară!.. și asta numai mulțumită d-tale, Alik!

«De-acum înainte, nimeni nu va mai putea despărți soarta mea de soarta d-tale!»

— Voești să nu mai vorbim despre asemenea lucruri, d-le Harry? Să ne gândim că ne mai rămân încă de făcut, multe lucruri grele.

«Timpul este foarte scurt.

— Da, fără îndoială, scumpul meu Alik.

«Dar vreau să-ți arăt toată recunoștința mea... Îmi este o datorie scumpă de îndeplinit.

— Nu merit atâta laudă, d-le Harry; d-ta ești prea bun cu mine.

«Dar uite, sunt și eu fericit că lucrurile au mers așa de bine până în prezent... Când vedeam că zilele trec una după alta fără ca să se prezinte vre-un prilej nemerit, mă cuprindea o groază ne bună.

«Acuma, o repet, timpul e foarte scurt!»

— Da, mai avem o mulțime de lucruri de făcut, unele mai urgente de cât cele-lalte... Mai întâi de toate, va trebui să scoatem vasul de aici. Și nu suntem de cât doi oameni pentru manevră... iată o primă greutate.

«E mai bine poate să plecăm pe o barcă în căutarea scumpului nostru Totor.

— Uită un lucru și mai urgent încă, d-le Harry.

— Nu cunosc, lucru mai urgent și sfânt de cât încercarea de a ne salva prietenul.

— Mai sfânt nu, dar mai urgent, da.

— Anume?

— Trebuie să luptăm împotriva bandiților, care vin spre noi într-o șalupă!.. Ei au auzit detunăturile și acum aleargă în spre Morgan... Privește colo, între stânci, șalupa... Ah!.. dar așteaptă. Ce voești să faci Alik?

Viteazul matelot nu mai avu timpul să răspundă.

Dintr-o singură săritură el fu lângă mitralieua portativă așezată în fruntea vasului.

Peste un moment niște detunături violente răsunară de-asupra mării.

Proectilele zburau asupra șalupei și fulgerau echipajul îngrozit.

— Iată ce fac, d-le Harry, răspunse Alik cu sânge rece. Este o adevărată pompă de gloanțe, tunul acesta!

Șalupa umplută de apă, se scufundă în valuri, ducând împreună cu dansa morți și răniți.

Niște țipete slabe, nelămurite, ajunseră până la vas.

Această teribilă executare nu durase de cât un singur moment!

— Bravo! Alik... bravo!.. exclamă Merinos, fericit că scăpase de această nouă și mortală primejdie.

«Miș de tunete! Aceasta este revanșa.

— Să ne ducem acum să ne liniștim prietenele.

— Mai stai, d-le Harry, nu te grăbi așa de mult.

— Ce mai este acum, Alik?

— Privește d-ta însuși... Cred că nu vom fi prea mult doi înși.

În adevăr, în depărtare se vedea un nor de fum.

— Șalupa cu vapor! exclamă Harry Blestemata barcă! Și e plină de lume!

Ah! dar de unde naiba mai vin și aceștia?

— Aceasta este rezerva, d-le Harry, și cred că vom avea mult de lucru cu dansa.

«Va trebui să punem în lucru tunul, și lucrul acesta e supărător, pentru că zgomotul va da alarma.

«Dar, cum n'avem alt-ceva mai bun de făcut.

— Ei bine, să acționăm tunul!.. Cu atât mai rău pentru danșii, bunul meu Alik. Și eu care credeam că am scăpat de bandiții aceștia! Ah! D-zeule, Dick Seymour este în adevăr spaimântător... D-zeu ne va da putere să-l înfrângem până la sfârșit...

Manevra eși aceeași ca pentru tunul cel mic. Alik se pregăti de luptă.

— Voi trage drept în mijlocul mașinei, murmură dânsul.

— Ești sigur de lovitură, Alik?

— De la o distanță așa de mică, nu pot greși lovitură. De alt-fel, vei vedea.

(Va urma)

Sfârșindu-se în numărul viitor interesanta povestire: **Misterele munților Anzi**, vom începe în curând publicarea unui nou roman datorit penii unui scriitor celebru prin romanele sale de aventuri.

Vom publica neîntârziat atât titlul noului roman cât și numele autorului.

Către cititori

Anunțăm pe cititorii noștri că vom publica bucuros orice articole interesante privitoare la călătorii sau vinători, în țară sau strălăitate, ce ne vor fi trimise.

Articolele, scrise pe o singură parte a hârtiei, în scrisori frăcate, vor fi adresate redacțiunei «Ziarului Călătorilor», str. Brezolanu 11, București.

CAȘTIG MARE

Representanți capabili, funcționari, etc., își pot dobândi un frumos câștig accesoriu, scriind:

Agenciei de Publicitate „Presa“ București pentru S. B. No. 20.

Magazinul General de Musică

LA HARPA

București, Strada Colței No. 5

Cel mai mare depozit de

Gramofone americane

cu renumita marcă «The Har», și

◆ INSTRUMENTE MUSICALE ◆

Prețurile cele mai reduse

— Cataloage gratis —

Pfaff-

I. J. RESSEL

BUCUREȘCI

Str. Carol No. 14
cel mai mare depozit de

Mașini de cusut

înzestrate cu aparatul de brodat, având mers ușor și

înte prin noua invențiune patentată și fără șgomot.

«PFAFF» RESSEL «PFAFF»

Singurul reprezentant al renumitelor fabrici de automobile «de Dion Bouton» și biciclete «Peugeot» «Auto-Garage»

Atelier cu motor pentru reparat orice sistem de MASINE DE CUSUT, BICICLETE și AUTOMOBILE, precum și pentru arămuit nichelat și emailat.

SĂBII se niclează cu prețuri reduse. — Atelier special pentru colțuit, gravat, plisat, soleil și evantail.

MARELE MAGAZIN DE ARME

București
Cal. Victoriei, 44 **B. D. ZISMAN** Suc. Craiova
St. Unirei 48

Furnisor al Curții Regale

are onoare a aduce la cunoștința Onor. sale clientele din toată țara, că a înființat în magazinul său o secțiune specială de

PUȘTI pentru pădurari

lucrate special pentru acest magazin și fiind de o construcție solidă și

— PREȚURI FOARTE AVANTAGIOASE —

Model No. 230.—Pușcă cu capsă, cu o țevă, lei	15
Model No. 285.—Pușcă cu capsă, cu două țevi, solidă, recomandabilă, lei	30
Model No. 236.—Pușcă cu capsă, cu două țevi, oțelurile înainte foarte solidă, funcționare admirabilă, model f. recomand.	40
Model No. 133.—Pușcă foc central, cu o țevă, sistem «Mau- ser» cal. 12 sau 16, robustă, recomandabilă, lei	30
Model No. 101.—Pușcă foc central, cu două țevi, calibru 12 sau 16, cheia de deschidere între cocoase, cocoasele punându-se singure la piedica de siguranță, m. solid, lei	55
Model No. 1103.—Pușcă foc central, cu două țevi, calibru 12 sau 16, cheia de deschidere între cocoase, cocoasele punându-se singure la piedica de siguranță, oțelurile înainte (armă de reclamă a magazinului), pușcă recomand., lei	65

Prețurile sunt reduse, fixe și se înțeleg numai cu bani gata.—Expedițiuni în toată țara.—Comandele se efectuează în ziua primirei.

Reclama este sufletul comerțului

Dacă voiți să CÂȘTIGAȚI O AVERE COLOSALA?

Grăbiți-vă de a vă abona la ziarul

UNIVERSUL

Cel mai răspândit din întreaga țară

Cel mai bine informat și cel mai în corent cu întreaga mișcare politică, economică și financiară din țară și din străinătate.

Care are corespondenți speciali în: Paris, Berlin, Londra, Viena, Budapesta, Roma, Sofia, Constantinopol, etc.

◇◇◇◇◇ **Singurul Ziar independent și imparțial** ◇◇◇◇◇

Cu începere de la 1 IULIE 1907, ziarul „UNIVERSUL” dă următoarele însemnate premii la abonații săi:

1) Un mare premiu de **1500 lei.** 2) 2 premii de câte **250 lei.** 3) Trei lozuri întregi ale Loteriei de Stat Român purtând No. 52.583, 52.594, 52.599. 4) 5 premii de câte **100 lei.** 5) Patru premii de câte **40 lei.** 6) 10 abonamente pe un an la „Universul” **180 lei.** 7) 10 abonamente pe 6 luni **91,50.** 8) 10 abonamente pe 3 luni **46,50.**

In cazul cel mai norocos se poate câștiga

900,000 LEI

ast-fel că se pot cumpăra Palate și Moșii.

cu nimic se poate câștiga o avere enormă!

— UNIVERSUL pregătește frumoase surprize numeroșilor săi cititori —

Pe lângă acestea abonații vor mai primi gratis un frumos roman intitulat

Fiul lui Ludovic XVI sau copilul rege

Tipărit inadins pentru abonații ziarului „Universul”.

De asemenea toți abonații primesc gratuit «Universal Literar» ziar săptămânal, care conține, pe lângă o bogată materie literară și o frumoasă ilustrație în culori.

Abonamentele la UNIVERSUL sunt excepțional de eftine:

Pentru un an lei 18, Pentru 6 luni lei 9,15. Pentru 3 luni 4,65

Abonați, spre a participa la tragerea premiilor de mai sus vor primi: Pentru un an 25 bonuri de premii. Pentru șase luni 10 bonuri de premii. Pentru trei luni 3 bonuri de premii.

ZIARUL CĂLĂTORIILOR

SI AL ÎNTÂMPLARILOR DE PE MARE SI USCAT

COSTUL ABONAMENTULUI

Lei 5. — pe an în toată țara
« 2.60 « 1/2 « « «

Redacția și Administrația :

No. 11, Strada Brezoianu, No. 11.

ZIARUL CĂLĂTORIILOR

apare o dată pe săptămână
— MARȚEA —

ABONAMENT

— LA —

„Ziarul Călătoriilor”

Pentru 1 an 5 lei

Pentru 6 luni lei 2.60

Trecerea aeronauților italieni cu balonul peste munții Alpi

O serie de grave accidente cu balonul, cari s'au întâmplat zilele trecute, a arătat că sportul aeronautic cuprinde în sine din ce în ce mai multe primejdii. Cu toate acestea, impresiunile și plăcerile pe care le oferă acest sport, care este cel mai departe de gravitațiunea pământului, sunt atât de unice în felul lor, în cât chiar și primejdii mai mari nu înspăimântă pe pasionații săi aderenți.

Ilustrația noastră de astăzi ne prezintă o dovadă, ce privește grandioasă se oferă aeronautului, care plutește deasupra munților Alpi.

Obiceiuri, credințe, legende

Trandafirul

Era seară.

Și în natura întreagă era atâta liniște, atâtă pace, în cât fără de voce te cuprindeau gânduri împăciuitoare și deveneau mai bune.

Pe drumul înmuiat de ploae trăsura înainta încet și aripele ei atingeau în treacăt vârful stufurilor.

Iar de unde-va, din vale sau din deal, venea pînă la noi un miros puternic, adormitor și dulce de trandafir.

— De unde o fi venind mirosul acesta? întrebai eu.

— Din valea trandafirilor, răspunse tovarășul meu de drum cu oare-care uimire, ca și cum eu ar fi trebuit să știu numai de cât că mirosul acela venea din valea trandafirilor și nici de cum de aiurea.

— Dar încotro vine valea asta? întrebai eu după un timp.

— De unde să vie?... Din deal!..

M'am uitat lung la tovarășul meu și am tăcut.

Când am cotit drumul, mirosul de trandafir devenise și mai puternic, ca și cum trăsura însăși ar fi fost încărcată de flori.

Acum coasta drumului, care mergea

urcând, se vedea pînă departe; dar ori cât priveam, nu puteam vedea de cât numai pământul gol, sterp, ros de gurile lăcome ale oilor. Nu era nici urmă de copac sau de stufiș.

— Unde e valea trandafirilor? îndrăzni eu să întreb într'un târziu.

— Uite-o colo, pe muchia dealului. M'am uitat din nou, dar nu vedeam nici o vale și nici un trandafir.

Ajunsesem să cred că tovarășul meu vrea să ridice de mine.

— Se vede bine că d-ta nu cunoști legenda trandafirilor de pe dealul Măgurei, — mă lămurii dînsul când fuserăm mai departe. Dacă vrei, să ți-o spun eu.

Tăcerea mea era semn că voiam să ascult povestea.

.... Cât să fie de atunci, nu știu bine; dar știe toată lumea de boerul care a clădit curțile din coasta satului. Era un om bun și milos de-î mersese vestea. Cunoșteam de prin părțile acestea îl cunoșteam și s'ar fi aruncat în foc pentru el.

Trăia singur și nimeni nu știa bine de unde venise, nici al cui fecior era.

Dar ce-l păsa lumii să știe ast-fel de lucruri?

Într-o seară boerul a lipsit cât-va timp; s'o fi dus el pe unde s'o fi dus, dar când s'a întors nu mai era singur. Îl întovărășea o femeie frumoasă și blajină ca dînsul.

Avea înfățișarea mândră, privirea dulce și era ceva în toată ținuta ei care te făcea s'o asemeni unei sfinte.

Celora care îl întreba, boerul le răspundea că este nevasta lui.

Pe culmea de colo, de cea-î altă parte a dealului, este via moșiei; din vârful culmei în jos a sădit boerul un rând de trandafiri și se făcuseră niște boschete frumoase și mirositoare de ți era mai mare dragul.

Prin boschetele acestea se ascundeau adesea cei doi soți și petreceau ceasuri dulci de fericire. Dar spuneau unii că văzuseră de multe ori în ochii frumoasei femei, șiroaie de lacrimi.

— De unde i-o fi venind tristețea? ne întrebam cu toții și nimeni nu putea să răspundă.

Ce putea să mai dorească femeia aceea care avea un soț așa de bun și de bogat, care era respectată și iubită de lumea întreagă?

Oare ce mister îi acoperea viața?

Într-o zi o fată răspândi prin sat vestea că cucoana boerului era fugită dintr-o monastire. Boerul o furase de acolo și o luase de nevastă.

De-atunci am pătruns misterul.

Și când o vedeam stînd pe bancă sub câte un copac, cu privirea dusă în neștiire, cu mâinile încrucișate pe piept, cu fața tristă, iluminată de un suris solemn, nici unul dintre noi nu se mai mira. Știam cu toții că trebuia să se gîndească la logodnicul ei de altă-dată, la viața

senină de renunțare pe care o dusesese în monastire.

Știam că trebuie să se căiască de pasul pe care îl făcuse.

Căci tocmai viața dulce și ușoară pe care o ducea acum, o făcea să-și aducă mai adesea-ori aminte de jurămîntul pe care îl călcase.

Jurase să rămîne viața întreagă fecioară curată, cu corpul neîntinat, mireasă a lui Cristos, jurase să n'aibă nici odată alt gând de cât acela al stăpînului ei; și într-o singură zi, vrăjită de privirea arzătoare a unui tînăr, călcase totul în picioare și plecase în lumea largă.

Și atât de mare și de adevărată îi era căința, că de jalea ei plîngeau adesea-ori în umbră boschetele de trandafiri.

Și așa au dus-o multă vreme; satul uitase aproape de povestea stăpînei sale.

Dar într-o dimineață un flăcău aduse vestea că necuratul a înghițit aleia trandafirilor de pe culme.

Nimeni nu l'au crezut, dar au mers căți-va acolo și au văzut că spunea adevărul.

Boschetele de trandafiri nu mai erau nicăieri...

... Curtea a rămas deșertă din ziua aceea... Boerul și cucoana plecaseră fără să le mai știe cine-va de urmă.

Îmi aduc aminte că spunea un bătrîn că l'ar fi văzut de cu seară în aleia trandafirilor...

Și de atunci a rămas legenda că l'a înghițit iadul cu flori cu tot... Plîngeau fetele în sat de mila biete bătrâne și-și ridicau glasul în potrivea celui a tot puternic; iar cei bătrâni își făceau cruce și murmurau încetișor: «Doamne ferește!»

Și vezi... boschetul de trandafiri nu mai este nicăieri; dar de câte ori plouă, valea întreagă se umple de un miros puternic, ca și cum toate drumurile ar fi pline de trandafiri.

Eram departe acum; valea trandafirilor abia se mai zărea. Dar parfumul adormitor ne urmărea mereu, ca și cum am fi plutit într-o lume de visuri.

C. Lora.

Tamburul de-alungul veacurilor

În timp ce în Extremul Orient se desfășura sângeroasa tragedie a unei lupte nemiloase între două rase, luptă grandioasă ale căreia convulsii erau scandate în sunetele tobelor; pe când popoarele Europei stăteau cu ochii în patru, gata să se arunce unele asupra celor-lalte, în Franța a fost adusă din nou la ordine zilei chestiunea tobelor.

Instrumentele acestea, suprimate odată în armata franceză de către generalul Favre, au fost reînființate după sforțările neobosite ale mareșalului Canrobert și ale generalului Chanzy.

Este greu de determinat, chiar într'un mod aproximativ, care dintre națiunile europene a întreprins pentru întâia oară tobele militare.

Se spune că origina lor ar fi din Spania și că ar fi fost aduse acolo de către Mauri, care le cunoșteau din India.

Tamburi majori din Aldershot

Germania, care și-a dat în toate timpurile silința de a introduce la dânsa tot ce vedea mai bun, a împrumutat uzul tobelor de la Turci. În urmă, aceste instrumente au fost vulgarizate în toată Europa, și mai cu seamă în Rusia.

Anglia a adoptat toba sub numele de «drum.»

Se pare că nici una din aceste națiuni n'ar fi dispusă pentru moment să desființeze un instrument, pe care îl întreprinde așa de mult.

Gendarmeria de elită a gardei imperiale

Din contra, împăratul Wilhelm II lea a comandat de curând pentru armata sa un mare număr de tobe, din Italia.

Iubirea germanilor pentru tobe nu

este un lucru nou, de vreme ce faimosul Jiska, generalul Husiților, luând exemplul de la marele Jean Huss, a lăsat cu limbă de moarte ca din pielea sa să se fabrice o tobă. Lucru care, după spusa lui Voltaire, s'a făcut întocmai.

Întrebuințarea țiंबalelor în cavaleria franceză datează de pe vremea crucadelor.

La început numărul regimentelor cari aveau aceste instrumente era foarte limitat; Ludovic al XIV-lea a fost cel d'antăiu care l'a întins.

Numai mușchetarii și dragonii nu purtară aceste instrumente. Excepție a făcut regimul de dragoni, comandat de colonelul Bietche, care a căpătat de la rege învoiala de a avea o pereche de țiंबale. Erau cucerite de la un regiment german.

Sub domnia lui Ludovic al XV-lea s'a introdus în Franța un tambur-major, care umbla îmbrăcat într'o uniformă complet roșie și călare pe un cal de cea mai aleasă rasă.

De atunci tamburii majori începură să poarte cele mai fanteziste costume. Fiecare comandant schimba costumul acesta, după gustul, după principiile sale estetice.

* * *

În timpul revoluției și în timpul primului imperiu, semnalele instrumentale fiind în legătură directă cu executarea manevrelor, începură să intereseze de aproape șefia armatelor.

O școală de trompete a fost înființată la Versailles, și pusă sub direcția talentului David Buhl.

Primul consul care iubea foarte mult pompa, dădea o deosebită atenție instrumentelor de paradă.

Garda sa, pe care o preumbla în fiecare zi prin Paris, purta o uniformă în adevăr bătătoare la ochi.

Ceva mai târziu, împăratul Napoleon își precedă infanteria sa de gardă de un gigant înarmat, căpitan într'un regiment de cavalerie, care crezuse că nu era o rușine să-și depue epoleții, pentru a deveni tambur-major al grenadierilor.

Gigantul acesta, numit Senot, avea o înălțime de un metru, 86 c.m.; a fost un om foarte viteaz și a reușit să mai capete a doua oară rangul de căpitan.

Dar în curînd tamburii își avură cartea lor de aur.

În timpul revoluției, Bara, tambur de la vîrsta de 13 ani, fu celebru.

Mulți s'au văzut decorați cu «Legiunea de onoare», pentru curagiul pe care l'au arătat în fața dușmanului.

Ei bine, tot acest trecut de glorie militară nu înseamnă nimica pentru niște dușmani, cari voesc cu ori-ce preț desființarea Tamburului!

Sub pretestul unei economii de câteva mii de franci voesc să desființeze un instrument, vechiu ca lumea, ale căruia

efecte psihologice și fiziologice sunt irezistibile.

Se spune că ar fi o chestiune de sentimente. La urma urmei, de ce nu?

Ori cât de puțin bogat în învățăminte ar fi războiul ruso-japonez, tot s'a putut vedea că luptele mari se termină în cele din urmă tot prin încăerări corp la corp.

Dresarea unui cal în sunetele tobei de către un arab

Așa fiind și câtă vreme va fi așa, tobele și trimbițele își vor avea mereu rostul lor bine determinat.

Un fost tambur-major, luptător de la Alma, de la Sebastopol, de la Solferino, care mai trăiește încă și astăzi, când a auzit că este vorba de suprimarea trimbițelor și a tobelor, a exclamat:

— Prost lucru! S'au mai făcut încercări de acestea, dar întotdeauna a trebuit să se revie.

«Mi-aduc aminte că odată, la Sebastopol, soldații erau foarte oboșiți, și numai mulțămîntul entuziasmului provocat

Turcoșii în 1886

de sunetul tobelor, am putut cuceri o redută.

La război trebuie zgomot mult; mai cu seamă francezii au nevoie de așa ceva pentru că așa e firea noastră.

Pe lângă asta, trebuie să mai adăogăm

că toba nu este un instrument exclusiv militar.

Toba a fost întrebuințată în toate țările și în toate timpurile. În Franța este instrumentul național prin excelență și îl vedem întrebuințat în multe împrejurări ale vieții poporului.

Toba este un adevărat deliciu în serbările populare; ea adună cetățenii în ocaziunile oficiale, ea dă alarma în cazuri sinistre.

Un englez, și nu dintre cei mai puțin reputați, a spus într-o zi: «De obicei, o armată cată a fi redusă la neputință, tăindu-i-se alimentele; eu vă recomand, dacă vom mai avea vre-odată

război cu francezii, să căutați a ucide pe toți purtătorii instrumentelor zgomotoase!»

Ce s'ar putea spune mai mult oare, pentru susținerea acestor instrumente?

Ași stați lucrurile în Franța. Dacă e să vorbim despre noi, apoi trebuie să recunoaștem că lucrurile stau aproape la fel. Trompetele, trâmbițele și tobele au intrat oare-cum în viața de toate zilele a poporului, și numai cu mare greutate ar putea fi desființate.

De alt-fel, motivele care pledează pentru desființare, încă nu sunt tocmai întemeiate.

Vetor

MISTERELE MUNȚILOR ANZI

ROMAN DE AVENTURI

— Urmare —

Nu putui închide ochii nici un moment măcar. Frigul îi cuprinsese corpul și începu să se teamă de o congestie mortală.

Pentru a-și mai dezmorți puțin membrele înghețate, începu să se plimbe în jurul adăpostului său.

În sfârșit, apărură și primele raze ale zorilor. Puțin câte puțin, stușiurile vecine începură să se lămurească, în timp ce îndepărtare se estompa într-un mod vag, munții.

Lumina creșcu repede, pentru că odată cu apariția zilei se împrăstiau și norii.

Peste puțin se vedea bine; stelele se perdură în azur.

În momentul în care Francisc de Terville se pregătea să-și reia drumul, observă niște păsări care veneau în stoluri, tocmai din direcția în care mergea. Își aduse îndată aminte de explicațiile pe care i le dase soldatul seara trecută.

Și dacă în adevăr era o ființă vie pe acolo, apoi nu putea să fie alt cine-va de cât unul dintre cei doi asupritori ai familiei Poiré.

Nu mai era acum de făcut de cât un singur lucru, să se ascundă repede, și apoi să pornească pe urmele scleratulului.

Pseudo-topograful abea mai avu timpul să se pitească în stușiul său, și auzi tămurit zgomotul unor pași.

După câte-va momente, deosebi silueta unui tânăr, care venea în spre dânsul.

Fața necunoscutului trăda prea multă șiretenie și răutate, pentru ca Terville să măpoată avea vre-o îndoială. Falsul englez înțelese îndată că tânărul acela era Paul Lebont în persoană.

Un moment avu gândul de a eși din ascunzătoarea sa, pentru a se repezi a-

supra infamului călău al Bertei Poiré.

Dar teama că ar putea compromite situația fu mai puternică de cât îndignarea sa, și-l făcu să rămâne nemișcat.

Lebont sosi la marginea stușiului. Până scun mersul său fusese acela al unui om grăbit; dar de odată, banditul se opri și examină cu atenție solul.

Terville îl auzi murmurând:

— Trebuie să fie cine-va ascuns pe aici... Ia să vedem mai de aproape.

Și noul venit începu să dea la o parte ramurile.

Terville își reținu suflarea. Dar, stîrnite de mișcarea ramurilor, un mușuroi de furnică începură să-l înșepe cu atâta violență, în cât nemișcarea în care stătea îi devenea un supliciu.

N'avu destulă putere de stăpânire asupra sa, și făcu o mișcare. O ramură fu atinsă, producând o fișitură destul de pronunțată.

Lebont auzi zgomotul și se opri pe loc, căutând să distrugă fără a mai înainta.

Printr-o sforțare supremă, Terville reuși să stea un moment nemișcat, cu toată durerea pe care i-o provoca înțepăturile furnicelor.

Lebont făcu doi pași înainte. Terville se folos de acest zgomot spre a se ridica puțin și a-și înarma revolverul.

Dar călăul lui Poiré, nemaî auzind nici un zgomot, crezu că era zadarnic să mai insiste.

Fără îndoială, banditul spunea că dacă ar fi fost vre-o ființă vie în stușiul acela, nu i-ar fi putut scăpa.

El nici nu bănuia că fusese învins de una din acele sforțări extraordinare de eroizm, care fac cinste omului.

Când Francisc de Terville judecă distanța dintre el și Lebont destul de mare, porni din nou la drum.

La început îi fu lesne să descopere

urmele banditului; dar după o distanță oarecare, orî-ce urmă începu să dispară.

Sub influența razelor fierbinți ale soarelui, erburile călcate se înălțau din nou, aproape fără întârziere.

După o zi de drum destul de grea, Terville ajunse pe țărmurile lui Chapel.

Zări îndată mai multe ruine de castele, și tremură la gândul că Berta putea să fie prizonieră în vre-unul din ele.

Dar în care, anume?

Erau în totul trei castele, la câte cinci kilometri distanță unul de altul.

Dar pentru a descoperi vre-un indiciu, ar fi trebuit să se apropie de vre-unul din castelele acelea, și pentru a se apropia de ruine trebuia să pue în joc viața nenorocitelor victime.

Viconte de Terville trecu fluviul înot și ajunse într'un boschet des de copaci.

Cum una dintre ruini domina de foarte aproape locul în care se afla, francezul alergă să se ascundă în boschet.

De odată se opri în fața unui copac.

Zarise la pământ o bucată de stofă albă. Se aplecă cu vioiciune și o ridică.

Era o batistă de mătase care purta într'un colț, fin brodată, inițiala B...

Berta!.. Așa dar dinsa trecuse pe acolo

Prin urmare în ruina, în turnul acela trebuia să vegheze Ferret asupra victimelor sale!

Atunci Francisc de Terville, urmărind o idee secretă, eși din boschet și începu să își joace rolul său de topograf.

Timp de două ore rămase descoperit, luând mereu note cu creionul, potrivit busola, măsurând solul cu pași.

De odată auzise strigătul Bertei și se îndepărtase repede pentru a se apropia de Vamga, care venea prin cea-laltă parte a turnului.

Șeful indian întrerupse cuvintele francezului:

— Eu cunosc ruina aceasta, cum cunoști tu satul în care te-ai născut. Este turnul Anzilor. Eram copil când am înțovărașit aici pe tatăl meu, în timpul unei revolte contra guvernului.

«La doi pași de copacul lângă care ai găsit batista, se deschide un culoar subteran pe care l'au săpat ai noștri pentru a ajunge pînă la turn, unde niște indieni erau ținuți prizonieri.

«Dacă așa avea numai trei momente înaintea mea, timpul necesar pentru a dezlipi blocul de la intrarea subteranei, partida ar fi câștigată...

«Dar în timpul acesta amicii noștri ar putea fi uciși...

«Nu ne mai rămâne de cât un singur mijloc: să silim pe gardian să iasă puțin afară...

— Trebuie să găsim mijlocul acesta cu orî-ce preț!..

— Cred și eu!..

CAP. XVI

În momentul în care Ferret își apu-

case secura și se repezise asupra prizonierilor, hotărât să-l ucidă, Berta Poiré se duse din nou la fereastră, ca și cum ar fi voit să cheme pe Francisc în ajutor.

Dar în clipa următoare ea se opri clatinându-se și murmură :

— A plecat !..

Atunci Ferret, care ținea secura ridicată d'asupra nenorociților, se opri, aruncând o privire furioasă spre fereastra turnului.

Toate acestea se petrecură în câte-va secunde.

Aproape în același timp gigantul exclamă :

— Nu mai înțeleg nimic !.. Iată-l acum pe Lebont venind din aceiași direcție...

În adevăr, al doilea gardian al nenorociților prizonierilor sosea pe urma lui Francisc. Banditul înainta cu cea mai mare băgare de seamă, silindu-se să surprindă orî-ce zgomot.

Când Ferret deschise ușa pentru a-și lăsa tovarășul să intre, înoptase.

— Iată-te în fine !.. murmură colonul normand, ușurat.

Lebont îl privi pe jumătate supărat, pe jumătate ironic :

— Imi faci imputări acum ? murmură dînsul. Asta e prea mult ! Mi se pare că de azi dimineață pînă acum eu am făcut mai bine de cinci-zece de kilometri, pe când tu te-ai întins la umbră. Și când mă gândesc că va trebui să plec din nou !..

— Dar ce s'a întâmplat ?

— S'a întâmplat că lovitura cea mare se va da astă seară.

Vermont nu va veni la întâlnire, dar va veni indianul delegat de Vomga, care va aduce și banii cu dînsul.

— Dar călătorul pe care l'am zărit ?..

— Un călător și nimic mai mult !

«Oh, fii liniștit. M'am gândit și eu la posibilitatea unui spionaj.. Am simțit eu că un necunoscut se preumblă pe terenurile noastre și m'am folosit de toată șiretenia mea pentru a mă informa. Am căpătat siguranța că domnul acela este un englez care lucrează la harta Guatemalei... Face parte dintr-o misiune științifică...

«Drace !.. Dacă te-a văzut !.. Era așa de aproape de aici...

— Nu mă poate vedea nimeni, când nu voesc eu să fiu văzut... Domnul cu topografia nu poate bănuși prezența noastră prin locurile acestea...

— Prin ce primejdie era să ne facă să trecem englezul acesta !..

— Dar și de ce folos va fi dînsul pentru noi !..

— Cum asta ?..

— Poliția îl va întreba și dînsul va răspunde că n'a zărit nici o ființă vie în ținutul acesta pe care ni l'am ales de reședință.

— Dar ceva alimente ? întreabă Ferret.

— Am mai avut oare timp pentru

așa ceva ? Când are cine-va afaceri cu domnul Vermont...

— Așa dar l'ai văzut ?

— Nu !.. Dar e ca și cum l'am văzut... Abia am mai avut timpul să viu pînă aici pentru a-și da instrucțiile necesare... Mai strângeți stomacul pînă mâine dimineață... Cât pentru prietenii noștri, vor cina în imaginație !..

Toată convorbirea aceasta era schimbată cu voce tare. Își poate orî-cine chipul efectul trist pe care l'au produs cuvintele acestea asupra nenorociților chinuți de toame și de frig în cel mai înalt grad.

Lebont stătu culcat o oră pentru a se mai odihni.

— Haide, zise dînsul sculându-se; trebuie să plec. Tu să stai mereu de veghe.

«Îți cer un singur lucru : să nu adormi și la cel mai mic zgomot să fii în picioare. Pe la miezul nopții mă voi întoarce împreună cu indianul.

Când vei auzi cele trei fluierături, vei deschide ușa. Nu vom mai avea atunci de cît să ne primim banii și să cedăm prizonierii indianului.

Ferret rămase sprijinit de fereastră, pentru a-și auzi complicele depărtându-se.

Noaptea era foarte întunecoasă. Nici o adiere de vânt; domnea o tăcere absolută, o tăcere de moarte !..

Gigantul, care avea adese-orî obiceiul să gândească cu glas tare, murmură :

— E prea întuneric astă noapte !.. Orî-ce ar spune Lebont, mie tot mă bine mi-ar părea să fie lumină.

La rîndul său, contele de Terville, după ce se unise cu Vomga și cu banda sa, se îndepărtase de turn.

Șeful indian, tot așa de nerăbdător ca francezul, nu lăsă multă vreme pentru popas.

— Trebuie să ne reîntoarcem la turn, zise dînsul, cel puțin cu o oră înaintea lui Lebont.

Și plecă călăuziți de către unul dintre indienți, care purta porecla «Orbul». Omul acesta era în adevăr orb; tocmai din această pricină, căpătase o mare putere de distingere a lucrurilor, numai prin pipăit.

În noaptea aceia atât de întunecoasă «orbul» era de un folos real pentru tovarășii lui Terville căroră cel mai elementar sentiment de prudență, le dicta să nu aprindă nici un foc.

Înainte de a da semnalul de plecare, Vomga se îngriji de toate amănuntele.

El se asigură de aproape că oamenii săi erau toți înarmați cu instrumentele de care aveau să aibă nevoie în timpul nopții.

Înaintară cu băgare de seamă. Orbul mergea în frunte, și îndată după dînsul venia șeful.

Terville era foarte emoționat, pentru că simțea desnodământul apropiindu-se.

Merseră ast-fel un timp, care se păru fără sfârșit gentilomului normand.

Trecură riul Chapul înnot, fără nici un sgomot.

Vomga se aplecă, pipăi pămîntul în mai multe locuri, și explică cu voce încreștată, că Lebont plecase, pentru a se întâlni cu pretinsul delegat al lui Vermont.

Terville împreună cu șase indienți, rămase ascuns în niște stufiguri, care păreau anume crescute acolo, ca loc de ascunzătoare.

Lanternele fură aprinse, și așezate la pămînt, în așa mod, în cât lumina să nu se vadă nici la două pași distanță.

— Așa, zise dînsul lui Terville, vei fi cu toții față, pentru a vă urca la asalt, îndată ce prizonierii vor fi închis uși în urma lui Ferret. Dar bagă bine de seamă că cea mai mică imprudență ar putea să primejduiască viața prietenilor noștri.

După această explicare, Vomga alese două oameni și le făcu semn să-l urmeze.

Cei trei indienți începură ascensiunea colinei, cu agilitatea unor veverițe. De la o distanță de câțiva pași, Terville nu-i mai zuzi.

Timp de aproape trei sterturi de oră, cei trei oameni lucrau cu o grabă febrilă, pentru platforma de la intrarea turnului.

Pămîntul era deslipit bucată cu bucată, pentru a nu provoca nici cel mai mic sgomot.

Când Vomga judecă că ruptura era destul de mare pentru a împiedeca trecerea, se opri. În modul acesta, Lebont avea să se vadă nevoit să-l strige pe Ferret afară.

Pe de altă parte, indienții, cari aveau la îndemână scări, aveau să poată trece fără nici o greutate.

Cei trei quichua se coborîră cu aceeași băgare de seamă cu care se urcaseră, și reveniră spre Terville, fără ca acesta să-i fi simțit apropiindu-se.

— S'a făcut ! murmură Vomga... Acuma pungașul poate să sosească... Îl părăsesc.

— Vei fi la distanță mare ? întreabă Terville.

— Oh ! nu, răspunse șeful indian, depărtându-se din nou.

Lungit la pămînt cum fusese cu două nopți mai înainte în valea Chixoy, ținutul francez se gîndea la progresele îndeplinite din momentul acela.

Constata că în timp de patru-zece și opt de ore numai, reușise să aibă informațiile cele mai sigure în privința bielor prizonierii.

Și nu numai că știa locul unde se afla ascunsă familia Poiré, dar chiar fusese elaborat un plan întreg pentru eliberarea lor.

Eliberarea lor ! Câte greutate mai erau de învins încă !

Și gîndindu-se că secura stătea mereu atârnată de-asupra Bertei, Terville începu să tremure.

În clipa aceea, vecinul său îl răpi din ghiara acestor gânduri crude, trăgându-l de mână.

— Ce este? întrebă francezul.

— Ni se semnalează apropierea dușmanului; să nu mai faci nici o mișcare!...

O lungă tăcere urmă.

Ascultând cu atenție, Terville auzi niște pași ușori.

Apoi, cu o voce care sesilea să rămâne înăbușită, zise:

— Ești sigur că e pe aici? E așa de întuneric, în cât nici nu mai recunosc locurile.

— Oh!... sunt foarte sigur. Mergi înainte.

— Nu, nu mai pot înainta... Păr'că am o presimțire că ne vom prăbuși în abis. Aprinde-ți lanterna, bunul meu quichua.

— N'o mai am.

— Dar o aveai în mână chiar adineauri.

— Am scăpat-o în torent și am crezut zadarnic s'o mai caut.

— Se poate să faci asemenea prostie?

Riscăm să ne rupem gâtul la fiecare pas.

— Mergi mereu pe lângă perețele stâncos, și te asigur că nu vei cădea.

Și cei doi oameni se îndepărtară, înaintând spre turn.

Lebont—căci dânsul era—mergea în frunte.

Luî Terville îi bătea inima să-și spargă pieptul.

Domnea o tăcere adâncă. De odată se auzi un strigăt în înălțimea colinei.

Lebont îl chema pe Ferret. În singurătatea aceea, fie-care cuvânt se auzea, ca și cum ar fi fost pronunțat la o distanță de două pași.

— Ferret!.. Ferret!.. striga Lebont; dar vino odată, dobitocele!

— Ce este? răspunse gigantul, apărând la una dintre ferestre.

— Platforma s'a surpat drept în fața ușei. Vino repede de ne aruncă scara de fer.

Din nou se făcu tăcere. Se auzeau pașii greoi ai lui Ferret, care cobora spre tovarășul său.

De odată, un zgomot de zăvoare trase cu violență rupse tăcerea, repercutându-se până departe.

Aproape îndată, Ferret izbucni:

— Ah!... canalelor!.. închideți-vă cât poțiți!... Vom ști noi să ajungem până la voi!

Ca și cum ar fi fost împins de un resort, Terville sări de la locul său, și alergă spre cei doi mizerabili, în timp ce tovarășii săi ridicară lanternele de la pământ luminându-și calea.

Cu revolverul în mână, el alerga ca un nebun, riscând la fie-care pas să cadă în abis.

Cei șase indienți, pătrunși și ei de solemnitatea momentului, îl urmau de aproape.

Ferret și Lebont continuau mereu să

înjure și să blesteme, fără să se vadă însă. În cele din urmă, tot după voiele lor, Terville înțelese că gigantul reușise să-și treacă tovarășul pe partea sănătoasă a platformei.

Apoi auzi loviturile de secure pe care le dădeau mizerabili pentru a deschide ușa.

Peste măsură de emoționat, Francisc nu se mai gândi la obstacolul care îi întrerupea calea, nici n'auzi strigătul unui indian care voise să-l înștiințeze.

Transportat de o forță atot puternică, el sări pe de-asupra vidului și alergă înainte.

Dar tipătul indianului și lumina lanternelor deșteptaseră atenția celor două criminali, care își dădeau acum toate silințele pentru a deschide cât mai repede ușa.

În momentul în care viconte Francisc pășise pe platformă, ușa cedase și cei doi mizerabili se repeziră cu turbare în interior.

Terville mai avea de străbătut încă vre-o douăzeci de metri. Cu vocea sfâșietoare, nenorocitul urlă:

— Prea târziu!

Și ca un nebun se repezi asupra acelei porți blestemate care nu voise să mai reziste încă un moment, cu siguranța că avea să găsească cadavrele celor trei membri ai familiei Poiré.

Lanternele indienților aruncă razele lor la picioarele zidului și Francisc deosebi un om în interior care venea spre dânsul.

— Mii de tunete! strigă dânsul; este Ferret!..

— Nu, răspunse omul, apropiindu-se.

Era șeful indian Vomga, care ținea în mână o secure roșie de sânge. În urma lui veneau cei trei prizonieri.

— În timp ce d-ta te urcai, — zise Vomga,—eu am avut destulă vreme pentru a destupa închiderea culoarului subteran.

Lanternele fură aduse în interior și Terville putu să contemple cadavrele sîngerânde ale celor două călăi.

Berta merse drept spre tinărul ei compatriot și izbucnind în lacrimi, cu mâinile împreunate, exclamă:

— Oh, d-le, îți mulțumesc pentru tatăl meu, pentru sora mea!..

— Cel mai fericit dintre toți sunt eu, d-șoară, murmură Francisc de Terville, emoționat de înălțimea de suflet a tinerei fete, care se uita pe sine însuși pentru a nu se bucura de cât de salvarea celor care îi erau scumpi.

CAP. XVIII

Hacienda San Marco

Câte-va zile după evenimentele petrecute în Turnul Anzilor, familia Poiré era instalată lângă Tiphaigne, în tovărășia lui Francisc de Terville și a viteazului Vomga, care ținuse să-și călăuzească tovarășii pînă la hacienda San-Marco.

Bătrînul colon își poftise toți prietenii pentru a sărbători sosirea compatrioților săi.

Poiré era încă în camera sa, împreună cu fiica sa mai mare, și cu gentilomul francez, căruia îi mulțumia mereu.

Vomga bătu în ușă și intră. El întinse o hârtie lui Terville.

— Ce este asta? întrebă tinărul.

— E testamentul fratelui d-tale, răspunse indianul. Vermont îl avea la dînsul.

Îndată, Berta ceru ertarea vinovatului. Dar indianul îi răspunse, cu un accent sălbatec:

— L'am ucis înainte d'a pleca. N'am jurat oare să nu'l înapoez justiției franceze, de cât după ce va fi primit mai întâi pedeapsa dată de justiția țarei mele?

După masă, la care luară parte vre-o trei-zece de persoane din San-Marcos, Tiphaigne își lăsă invitații să plece, și împreună cu compatrioții săi se urcă pe verandă.

— Mă voi reîntoarce în scumpa noastră Franță, zise dînsul după o pauză. Cred, domnule Poiré, că acum nu mai ai intenția de a continua opera mea în Guatemala?

Terville îl întrerupse cu vioiciune.

— Ai foarte multă dreptate să vorbești ast-fel, domnule Tiphaigne, pentru că prietenii noștri sunt bogați acum.

În același timp scoase din buzunar testamentul fratelui său, și-l întinse lui Poiré.

Bătrînul ceti și cu vocea tremurătoare de emoție, întrebă cum avea să se poată achita vre-o dată de atâta recunoștință.

Tinărul își ridică privirea spre Berta, ca și cum ar fi voit să-i capete consimțimîntul.

Copila se înroși, își lăsă privirea în jos, și un suris ușor îi flutură pe buze.

Atunci Terville se îndreaptă cu hotărîre spre bătrîn.

— Crezi, zise dînsul, că ai o datorie de recunoștință față de mine; ei bine, vei deveni bine făcătorul meu, dacă vei voi să-mi ascuți o rugămintă.

— Ce rugămintă? exclamă Poiré, uimit.

— Tată! exclamă Berta, aruncându-se în brațele bătrînului.

Acesta înțelese. Două lacrimi mari îi umeziră ochii. El atrase pe Francisc la pieptul său, și murmură:

— Imbrățișați-vă, copiii mei!..

Familia Poiré și salvatorul ei se imbarcară pe iachta vicontelui, care aștepta mereu în portul Barrios.

Călătorii debarcară la Havre plini de veselie; era același port, în care, cu patru luni mai înainte, logodnicul Bertei sosise cu o oră după plecarea acesteia.

Câte-va zile după aceea, se duceau amândoi spre Cherbourg, pentru a face o vizită abatelui Passeur.

Pentru a ajunge la satul preotului,

treburi să treacă prin fața locuinței lui Vermont.

— Aici locuia dinsul, murmură Francisc, arătând cu mâna spre casă.

Neplăcerea deșteptată de această amintire fu repede ștearsă în fața preotului, de la care viitoarea mireasă venia să ceară bine cuvântarea.

La Sainte-Marie-du-Pont, sosirea lor fu o adevărată sărbătoare.

Cu o emoție adâncă revăzură logodnicii reduta Anzouville, care le deștepta atâtea amintiri plăcute din dulcea lor copilărie.

În cea de-a șapte spre-zece zi a lu-

nei următoare, în biserica de la Sainte-Marie-du-Pont se celebra căsătoria vicontelui Francisc de Terville cu Berta Poié.

Sfârșit.

De la București la Roma călare

Luna trecută a plecat călare din București spre capitala Italiei, locotenentul din artileria germană Max Krause, atașat pe lângă ambasada Germaniei din București. Timp de 15 zile locotenentul

a călătorit întâmpinând dificultăți din cauza timpului furtunos, care mai ales pe munții Apenin din Italia l-au silit să-și întrerupă marșul.

Locotenentul Krause sosi la Roma în

ziua indicată și fu primit cordial de către ofițerii regimentului din garnizoană 13 de artilerie.

Atât calul cât și călărețul au sosit în cea mai splendidă formă. **Sport**

Un oraș guvernat de femei

Cu toate că sexul feminin nu se bucură nici acolo de drepturile electorale, totuși micul oraș Norway din statul Maine are deosebita onoare de a poseda mai mulți funcționari de sex feminin, de cât ori-care alt oraș de pe glob.

Locuitorii au de trimis vre-o scrisoare sau de încasat vre-un mandat? Trebuie să se adreseze d-nei Charles S. Aker, șeful biroului de poștă.

Au de declarat vre-un deces sau vre-o naștere? Trebuie să alerge la d-na doctor Bennet, care în calitate de me-

dic al stărei civile se duce pe la domiciliul cetățenilor.

Au vre-o neînțelegere cu vre-un vecin sau cu vre-un furnizor? D-na Margaret Baker, judecătorul de pace, este aceea care îi va judeca în prima instanță.

Voesc să consulte arhivele orașului? Trebuie să intre în bunele grații ale domnișoarei Lizie Johnsohn, care ocupă funcțiunea de bibliotecar municipal.

Presupuneți acumă că un burghez din Norway ar voi să sconteze un bilet de bancă. Va trebui să alerge la Banca națională, unde va trebui să se adreseze d-nei Stela Pike, casier principal al stabilimentului.

Părăsind lumea funcționarilor pentru a intra în lumea privată, vem fi din nou nevoiți să dăm peste o sumă de notabilități feminine.

Singurul ziar local a fost fondat și este pus sub direcția d-nei Fred. W. Sauborn; soțul ei se mulțamește să conducă imprimăria. Se afirmă că ziarul acesta merge prosperând.

Cel mai mare magazin de grâne din No way este condus de domnișoara Fennie Baker, sora mai mică a judecătoarei de pace despre care am vorbit mai sus.

Trebuie să mai observăm aici că toți

funcționarii stabilimentelor sale poartă fuste.

Cred că acum nu veți mai fi surprinși aflând că cele mai bune ateliere fotografice ale orașului, sunt conduse de către o femeie, domnișoara Minia F. Libby, care operează în persoană.

Dar de sigur că nu tot cu atâta bună voință veți primi știrea următoare: întreprinderea pompelor tunebre este ținută de către o oare-care doamnă Treeland Bolster. Dânsa are însărcinarea de a vizita familiile acelora care plâng vreun membru decedat, și de a le conduce la ultimul locaș.

Toată lumea însă, recunoaște că d-na Treeland se achită de însărcinările sale într'un mod cât se poate de satisfăcător.

Ați crede poate că seria citațiilor este sfârșită? Aveți puțină răbdare!

Cum am putea trece oare peste existența domnișoarei Rebecca Warren, a căreia funcțiune nici nu prea are echivalent pe la noi?

D-șoara Warren este pur și simplu pomologistă, și în această calitate are însărcinarea de a îmbunătăți arborii fructiferi ai orașului.

Este o ocupație plăcută și în același timp foarte rentabilă, de vreme ce d-ra Warren a putut aduna destul bani pentru a-și cumpăra o mină de aur.

Gurile rele spun că celebra d-șoară și-ar fi pierdut tot capitalul în această întreprindere.

Acum câți-va ani am fi putut prezenta cititorilor o femeie preot.

În adevăr, mis Carolina F. Angell a fost timp de douăzeci de ani rectorul universității Church din Norway. După ce a trecut niște examene strălucite, a fost ordonanțată «preacher of the Gospel». Starea proastă a sănătății sale a silit-o să-și dea demisia, spre cea mai mare părere de rău a drept credincioșilor.

Actualmente ea este preot al templului din Freeport, tot în statul Maine.

În sfârșit până anul trecut, biuroul telegrafic din Norway avea ca titulară pe d-șoara Norden.

Acum de-abia bag de seamă că am săvârșit o omisiune. Ar fi trebuit să adăug că d-șoara Baker, în calitatea ei de judecator de pace, are dreptul de a-și căsători concetățenii, drept care îi este acordat de legile americane.

În absența preotului, judecătorul de pace poate pronunța cuvintele hotărâtoare. Domnișoara Baker a celebrat până acumia trei căsătorii, fapt care n'a împiedecat-o să rămână fată bătrână!

Sereno.

ARCHIPELAGUL MONSTRILOR

ROMAN DE AVENTURI

DE

LOUIS BOUSSENARD

— Urmare —

Și se aplecă d'asupra tunului, gata sădea foc.

Dar șalupa se ascunse printre stânci, ne mai putând acum să fie ținută în voce. Alik rămase în așteptare, căci, cu nici un preț nu voia să-și peardă lovitură în vânt.

Dar, de-o dată, o zguduitură teribilă se produse, și Alik se văzu rostogolit de o parte.

— «Hell damit! exclamă dânsul, ce naiba înseamnă asta!.. Nu cum-va suntem torpilați?

În adevăr, vasul fusese ridicat în sus, și răsturnat pe o coastă.

Nelly și Mary eșiseră din cabinele lor, înspăimântate:

— Ce se întâmplă?... exclamă dânsese. Ne scufundăm!

— Țineți-vă bine!.. Nu s'a sfârșit încă!..

În adevăr, o a doua lamă de apă și mai teribilă de cât cea d'antăiu se urcă din fundul apei, zguduind cu putere vasul. În depărtare, marea era așa de agitată în cât părea un vulcan în fereb.

Prevăzând o nouă sguduire, Alik strigă cu voce tunătoare:

— Țineți-vă bine!.. În direcția șalupelor, care se învârtea acum în loc, cu prinsă de un vârtej, țâșni o masă însemnată de vapor, urmată de o flacără lungă, care se stinse aproape îndată. În același timp o detunătură formidabilă izbucni, întovărășită de tot soiul de sfărâmături care se împrăștiară de-asupra mării, ca și cum ar fi fost o erupție vulcanică.

În aceeași clipă, o a treia lamă de apă și mai înaltă de cât cele d'antăiu, țâșni din marea înebunită.

Iachtul fu zguduit ca o coajă de nucă.

Dar, lucru neașteptat, această lamă de apă, scoase la iveală un corp; corpul neînsușit al unui om, căruia îi năpădise sângele pe nas și pe gură, și care ținea strâns în mână, un felinar.

Corpul acesta se fixă la picioarele domnișoarei Nelly, oprit de o scândură. Ținera fată, uimită, privi un moment; apoi, scoase un strigăt care îl făcu pe

Hary să se înfioare până în măduva oaselor.

— Totor!.. ah!.. Dumnezeu!.. Totor!..

CAP. IV.

O sosire bruscă. — Cum a operat Totor. — Bucurie și necazuri. — Viu!.. Alte minuni. — Ce e de făcut? Un plan zadarnic. — Morgan este pierdut.

Cunoaștem planul pe care și l'a făcut Totor când s'a văzut în prezența vulcanului sub marin.

Planul acesta extra-ordinar, formidabil, și în același timp desperat, consistă în a goni apa mării spre interior.

Nu fără dreptate, Totor cugetase că cantitatea de vapor furnizată de contactul brutal al apei cu focul, va produce o presiune irezistibilă.

Presiunea aceasta avea să arunce în aer o parte a suteranei, dându-i ast-felul Totor puțința de a scăpa cu viață.

După niște semne exterioare, Parizianul putu vedea, că cupola naturală sub care gemea vulcanul, n'avea o grosime tocmai mare.

Din fericire, mai găsise și cartușele de dinamită, și știuse să se folosească de ele.

Totor dăduse foc fitilului, făcându-și socoteală că avea să aibă zece momente înainte de a muri, până în timpul exploziei. În aceste zece momente, Totor spera să ajungă până la acea porțiune a cavernei, care nu mai era sub apele mării.

Din nenorocire pentru Totor, calculul său fu fals. Fitilul dură abia patru momente.

Fugise cât de repede putuse, iluminându-și mereu calde cu prețiosul felinar care nu-l părăsise nici o clipă.

— La trap, bunul meu Totor, își spunea dânsul; la trap!.. În curind va fi prea cald aici.

În aceeași clipă, solul se cutremură.

— Ah!.. e prea curind!.. exclamă stângarul, continuându-și fuga.

Dar un violent curent de aer îl trânti la pământ, și un sgomot enorm umplu caverna.

Zbuciumul de cataracte, bubuituri de flăcări, explozii de gaze dezlanțuite, urlete de vapor, toate se confunda la un loc, cutremur, cataclism groaznic, într'un chaos de nedescris.

Totor nu mai putu să se ridice.

Un tel de lincezeală îl cuprinse, paralizându-l forța și voința.

Vederea i se turbură, respirația i se îngreună, și rămase nemișcat, cu felinarul în mână.

Se simțea într'un loc prea strâmt, lipsit de aer, și vedea bine că se înăbușe.

— Vaporii! gemu dânsul. Atmosfera aceasta mă va ucide.

Am reușit! Vulcanul este inundat... Dar a fost prea curând. Oh! sârmanul meu Totor!

I se părea că trecuseră ore întregi, și

în realitate nu era de cât un singur minut de când izbucnise cataclismul.

Presiunea pe care o exercitau vaporii de jos în sus, era spaimântătoare. Tumultul deveni infernal. Solul tremura și se ondula mereu; bubuiturile se urmau fără întrerupere.

De odă, presiunea aceasta de jos în sus deveni mai puternică de cât presiunea mării.

Platorma care încătușa vulcanul fu zguduită cu putere și urnită din loc.

Aerul, comprimat atâta vreme, făcând cu o putere iresistibilă.

Acest teribil curent de aer ajunsese până la Totor. El se urcă împreună cu vârtejul și ajunsese până sus, la valurile mării.

Noorul îi scoase în cale vasul «Morgan».

Peste un moment, era la picioarele adorabilei sale Nelly.

Tânărul fată își recunosc prietenul și scoase un strigăt teribil, un strigăt în care erau amestecate în același timp și groaza și bucuria.

Da, în ciuda orî-cărei presupunerî, a orî-cărei posibilități, a orî-cărei speranțe chiar, Totor țînise din fundul mării.

Și lucrul acesta n'o miră prea mult, atât de legat îi era gândul de amintirea lui Totor, atât de ferbinte dorea eliberarea lui.

Ei bine! Minunea fusese îndeplinită.

Fără să se mai gândească că vasul era încă în cel mai mare pericol și că o nouă trombă de apă ar fi putut izbucni din moment în moment, aruncându-o și pe dânsa în fundul mării, Nelly îngenunchiă lângă Totor.

Ridică capul tinărului pe genunchii săi, și simțindu-l inert, se înfioră până în adâncul sufletului.

Cu inima strânsă de durere privi ochii închiși ai Parizianului, obrajii săi palizi, buzele-l înleștate, și suspinând, murmură:

— Totor! amicul meu! Privește-mă! Auzi-mă!

Sărmanul tinăr rămânea însă mereu nemișcat, fără suflare. Alik și Merinos se apropiaseră la rândul lor, și-l priveau cu aceeași durere.

În fața corpului nemișcat al bietului său prieten, Harry se simțea pierdut. Ochii îi erau plini de lacrimi și se temea să-și mai îndrepte privirea spre sora sa, de teamă ca nu cum-va să-și mărească durerea.

— Să fie mort oare? repetă dânsul în cele din urmă, recăpătându-și graiul. Dar nu!.. nu se poate!.. Totor nu poate muri în modul acesta!

— Sărmanul domn Totor! murmură Alik la rândul său... În ce stare tristă îl regăsim!

«Cu toate acestea sângerează! Și aceasta este un semn bun!

Nelly plângea mereu, și se ruga, cu vocea zdrobită.

— Dumnezeu! Ai făcut minunea eliberării sale... acumă fă-o și pe aceia

a răscărei! Dumnezeu, fi milostiv!..

Și căuta pe fața tânărului un semn, un indiciu, care să-i spue că nu murise încă, că mai putea să speră.

Urmăra câte-va momente de o desna-dejde sguduitoare.

Dacă influența unei voințe supra-omenești, este în adevăr capabilă să îndeplinească adevărate minuni, ce putere aproape infinită se poate dezvălui din combinarea a două energii psihice care sunt îndreptate spre același zel?

La Totor, care leșinase, crezând că moare, ultimul gând fu ese pentru mica sa prietenă, a căreia grațioasă figură îi apăruse în momentul când totul se confunda în jurul lui.

Și atunci, un gând supraviețuise inerției corpului său. Era liber! Era alături de miss Nelly, care își revedea amicul printr-o minune, se născuse din instinct o voință puternică, irezistibilă: dorința de a-l vedea trăind!

— Trebuie! exclamă dânsa. Voesc să-l văd viu. Voesc să mă audă, să mă v. d., să-mi vorbească.

Și aceste două energii morale, în puterea unei afinități misterioase și sublimă, se combină, se unesc, pentru a se reperenta asupra fizicului muribundului.

Obrajii palizi ai lui Totor se colorară puțin câte puțin. Un suspin îi umflă pieptul și corpul i se agită ușor.

— Trăește! exclamă copila transfigurată... trăește! Privește Mary! privește Alik! Trăește! Știam eu!.. simțeam!.. O voiam!..

«Totor! scumpul meu Totor! D-zeu! a avut milă de noi și mi te-a înapoiat.

Totor deschise încetisor ochii și cu vocea înecată, dulce, mai dulce ca cântecul unei vioare, răspunse:

— Miss Nelly!.. d-ta ești... da... pe d-ta te strigam eu din fungul abisurilor.

Oh! scumpă Nelly! Te aud... te văd, și sunt fericit, cum nici odată n'a mai fost înaintea mea creatură omenească.

«Dar e un vis... un vis delicios... un vis în brațele căruia aș vrea să adorm pentru tot-d-a-una!

«Oh! să mor așa, lângă d-ta! Să nu mai revăd nici odată caverna aceea... fără aer, fără lumină... fără speranță... un mormânt spaimântător, unde îndurî nișe supliciul de martir!

«Pe când aici, lângă d-ta, sub soarele acesta luminos pe care nu credeam că-l mai revăd vre-o dată!..»

Radioasă, Nelly, îl contemplă lung, lung de tot, fără să-i răspundă, ghicind, închipuindu-și torturile teribile prin care trebuise să treacă bietul tinăr.

Ea se aplecă cu dulceață de-asupra lui, și-și sterse cu batista singele care-i curgea din rănile de pe obraz. Merinos, Alik și Mary stăteau de asemenea în jurul lui, ne mai știind ce să facă de bucurie.

— Delirează! exclamă Harry! dar cel

puțin, acumă știm că trăește și-l vom salva!

«Alik, vino repede, să-l ducem în patul meu.

O zguduire violentă îi tăia vorba. Toți patru se clătinară și fură aproape să cadă.

Vasul se opri brusc pe loc, și se învîrte de două ori în jurul axei sale.

Alik își dădu îndată seama de cele petrecute, și cu vocea îndurerată, exclamă:

— Nenorocire! Vasul nostru a fost prins în loc!

— Nu se poate!

— Da, d-le Harry! Privește d-ta însuși. Erupția vulcanului a ridicat fundul mării.

— Da, da... așa este... Dar, pentru moment noi nu putem face nimic. Să ne ocupăm numai de Totor. Restul n'are nici o importanță.

— Da, ai dreptate, d-le Harry. Să salvăm întâiu viața d-lui Totor.

«Cât despre mine, voi sta de veghe și voi face cum voi putea mai bine.

«În adevăr nu mai știu unde ar trebui să alerg mai repede.

Și cu drept cuvânt; erupția vulcanului, furia mării, apariția fantastică a lui Totor, toate acestea erau așa de neprevăzute, așa de extraordinare în simultaneitatea lor, în cât nici un raționament nu mai era cu putință.

Pluteau într-o atmosferă de minuni, de lucruri ne mai pomenite, în mijlocul cărora și-ar fi pierdut capul chiar și cel mai experimentat om.

Zguduirea vasului produsese oare-care efect și asupra lui Totor. Dânsul auzise vorbele marinarului, și din instinct, căutase să se ridice.

Fără îndoială, era rupt de oboseală, zdrobit. Dar începea să-și simtă membrele îndurerate, și singură această senzație de durere fu îndestulătoare, pentru a-l readuce la realitate.

O văzu pe Nelly, care îi suridea, fericită, transfigurată:

Înțelese îndată, și cu vocea mai sigură acum, exclamă:

— Mis Nelly!.. Așa dar este adevărat!.. Trăesc!.. și sunt aproape de d-ta!

— Da, dragul meu, o minune.. Ceva ne mai pomenit. Ne-ai sosit din fundul mării!

— Da, da, așa este, sunt un fel de bombă, care am sosit din fundul unui vulcan.

Nelly rîse, și nebună de fericire, adăugă:

— Din fundul unui vulcan! Te cred cred capabil să faci și lucrul acesta!

«Și ce făceați mă rog, acolo?

Dânsul răspunse, cu vocea din ce în ce mai sigură:

— Vă căutam pe d-tră... cu o lanternă... Iată, obiectul este aici, lângă mine... Lanterna aceasta o fost adevăratul meu susținător, adevărata mea Pro-

vidență în fundul acelor abisuri teribile.

«D-zeule! cât de departe era, și cât de adânc!

«Merinos, dragul meu, ce spui tu despre toate acestea?

— Dragul meu Totor, sunt un om fericit, și nu știu în ce mod să-mi mai manifest bucuria.

«Dar cum ai ajuns tu aici?

— Dar voi? Cum se face că vă aflați pe «Morgan»? Și prin ce minune ați ajuns să fiți din nou stăpâni?

— Imi este cu neputință să-ți povestesc toate câte s-au petrecut.

— Mie de asemenea... și apoi nici n'aș voi să perd efectul povestirei mele.

— Atunci, vino să mâncăm și să bem

puțin. Trebuie să fiți mort de foame.

— Nu tocmai! Am nevoie de alte lucruri și mai grabnice încă!

— De ce lucruri?

— De apă și de săpun. Nu mă vedeți în ce hal sunt?

— Ai dreptate... Te voi conduce împreună cu Alik.

(Va urma)

Ceva magic părea că protege de gloanțe pe Mikaila

EROIZMUL UNEI FEMEII

În legendele cazacilor, femeia nu joacă în general de cât un rol foarte șters. Toate întreprinderile îndrăznețe, lupta în stepe, gloria, orgia, sunt numai pentru bărbat. Femeia trebuie să se mulțamească numai cu o eternă viață de supunere.

Cu toate acestea, ar fi o greșală să credem că femeile nu-și au și ele eroinele lor.

Chiar în epocile cele mai depărtate,

în timpul luptelor împotriva republicii polonze, se întâmplă de multe ori ca soția cutăruș sau cutăruș hatman să se distingă prin energia sa și devotamentul ei.

Ast-fel s'a păstrat prin puterea legendei, numele multor femei.

În anul 1900, în timpul faimoasei expediții internaționale împotriva chinezilor, s'a văzut un regiment întreg de femei militare, în cea mai mare parte sibiriene și cazace, luând parte la operațiunile militare.

În timpul acesta, sute de femei soli-

citați de la guvern onoarea de a fi primite în armată.

Această ardoare războinică nu s'a stins până în prezent.

În timpul războiului ruso-japonez, femei multe, îmbrăcate în costume bărbătești, s'au dus să înfrunte pericolul alături de soții, de frații sau de părinții lor.

În timpul sângeroaselor lupte date la Liao-Yang în 1904, s'a distins mai ales o trupă de cavaleri cazaci, comandate de un ofițer foarte tânăr.

Ofițerul acesta era o femeie.

Logodnicul de la Orenburg

Mikaila Dobronova era o tinăra din Orenburg; ea era logodită cu Kather Khalanoff, un tinăr de vre-o trei-zeci de ani, erudit ca un doctor, dar cu toate acestea, comandantul unei «sotnia» (escadron de cavalerie cazacă).

Răspândiți în număr de aproape șase milioane pe teritoriile Donului, Kuban, Orenburg, Transbaical, Siberia, Terek, Amur, Astrahan și Usuri, cazacii formează totuși un popor a parte, în mijlocul națiunii ruse, care de altminteri este destul de pestriță.

Ei au o organizație militară particulară, fiind împărțită în 11 corpuri de armată, sau «voikos», având fiecare o importanță deosebită și fiind fiecare comandată de un «hatman» sau șef.

Din șase milioane de oameni, numai jumătate sunt în adevăr de condiție cazacă; pentru a fi cine-va de condiție cazacă, trebuie să îndeplinească oarecare cerințe, să posede unele titluri, să plătească unele taxe, și să facă un serviciu militar mai lung și mai strict de cât cel impus restului populației.

Deprinși cu cea mai adâncă disciplină, streini de orice idee modernă, străini de frământările sociale care turbură restul Rusiei, cazacii constituie adevărata forță militară a guvernului țarilor.

Oamenii aceștia se mulțumesc să asculte, fără să raționeze vre-odată.

De aceea, în toate perioadele critice, guvernul rus face apel la armata cazacă. Sunt niște servitori devotați și orbi în ascultarea lor, care și-au câștigat în multe împrejurări o tristă celebritate.

Kather Khalanoff primise de la un medic bătrân, pe jumătate nihilist, oarecare instrucție apusană.

În spiritul său cultura se ciocnea acum cu educația pe care o primise de la părinți.

Era de alt-tel, un om foarte simpatic, care avea o dragoste adevărată pentru frumoasa Mikaila Dobronova, care la rândul ei, îl iubia cu aceiași putere.

Se hotărâse ca în luna Iunie să aibă loc căsătoria.

Războiul

Dar prin Februarie, izbucni războiul cu Japonia, și că prin atingerea unei baghete magice, toată situația se schimbă.

Țarul lansă un apel către poporul rus. Patru corpuri de armată fură trimise în Siberia. Kater Khabanoff trebui să plece cu «sotnia» sa.

Puțin timp după această plecare, locuitorii din Orenburg observară dispariția Mikaelei Dobronova.

Dar cum dînsa n'avea familie, poseda oarecare avere și atinsese vîrsta de 25 de ani, era deplină stăpână pe actele ei.

Fără îndoială, se făcuse și dînsa infirmieră, ca multe alte femei ruse, pentru

a putea fi mai aproape de acela pe care îl iubia.

Aceia care cugetau astfel, nu se înșelau de cât pe jumătate. Mikaila plecase în adevăr la război, dar nu pentru a fi infirmieră, ci pentru a lua parte activă la lupte.

În luna Mai, «sotnia» lui Khalanoff, străbătuse cei opt mii de kilometri care o despărteau de teatrul războiului și ajunsese în Mandciuria.

Ea fu desemnată de la început să se unească cu armata generalului Stackelberg, care avea destinația să meargă în ajutorul Portului-Artur, asediat.

Era în urma primelor înfrângerii ruse de la Yalu și Ken-Tschen.

Khalanoff fusese însărcinat cu serviciul de avant-gardă. El și oamenii din «sotnia» sa, nu intraseră încă în toc, și erau foarte nerăbdători să se semnaleze.

Oare în adevăr, Japonezii aveau să le poată rezista?

Oamenii aceia mici, galbeni, niște idolatri, aveau să se poată împotrivi soldaților țarului?

Ideia aceasta sigură, era îndestulătoare pentru a-i face să izbucnească cu hohote de rîs.

Pe când Khalanoff, împreună cu oamenii săi, se îndreptau spre Vanganu, o întâmplare veni să-l înlemnească de uimire.

Un cavaler, purtând uniforma trupei sale, se prezentă în fața lui.

În tînarul acela, chipeș la figură, cu obraji roșii, Khalanoff recunoscuse pe logodnica sa Mikaila!

— Domnule comandant, zise cavalerul, după ce executase un salut militar ireproșabil, am un ordin de la domnul general.

Și dînsul, sau mai bine zis, dînsa, scoase de la piept o hîrtie, pe care o întinse lui Khalanoff.

Era un ordin în regulă, prin care, voluntarul Mikail Dabronoff, era atașat la sotnia sa.

Și pe când comandantul citea ordinul în ochii tinerei femei licărea o expresie drăcească de ironie și de dragoste.

Khalanoff s'ar fi așteptat la orice mai curînd de cât la o asemenea aventură: chiar la o victorie a japonezilor.

Cînd plecase din Arenburg, își îmbățișase logodnica, și-i spusese: «La revedere! După victorie!» Și iată că acum o regăsea în Mandciuria!

Acum să n'ajungă cine-va să creadă în minuni, după asemenea întâmplări?

Cu toate acestea seful cazac se sili să își convingă logodnica că locul ei nu era acolo. Infirmieră, da! Putea să vie să ridice răniții de pe urma luptelor; ba chiar aceasta era o misiune foarte nobilă.

Dar Mikaila nu voi să audă nimica. Ofițerul ne-avînd ce face, trebui să se resemneze.

De alt-fel, evenimentele se îngrămădiră repede.

La 27 Mai, o armată japoneză sub ordinele generalului Oku, cuprinsese istmul Kiu-Tchen și ocupase Dalmy, izolând astfel Port-Arthurul, care era asediat și pe uscat și pe mare.

Cu armata aceasta aveau să se ciocnească cei trei-zeci de mii de oameni ai generalului Stackelberg.

Ciocnirea avu loc la Wafangu și fu teribilă.

Khalanoff, executînd cu strictă ordinele primite, se aventură cu sotnia sa în regiuni necunoscute. Pe acolo pe unde hățile statului major rusesc nu indicau de cât stepa goală, soldații dădură peste dealuri, peste coline. Bieții cazaci erau împușcați de niște dușmani nevăzuți, dar cu toate acestea înaintară mereu, făcîndu-și datoria.

Lupta pînă două zile și se termină ca toate luptele din campania aceea, prin înfrîngerea rușilor.

Moartea logodnicului

Trebuia să acopere retragerea. Rolul acesta fu încredințat cazacilor. Khalanoff turba de necaz. Cum! niște europeni să se retragă din fața acelor mici diavoli galbeni! Toată credința sa în puterea armatei rusești, îl părăsia.

De aceea cu o ură ne bună se aruncă împotriva infanteriei japoneze, electrizându-și oamenii.

Mikaila era mereu lângă dînsul. Cazacii trîntiră la pămînt prima linie a infanteriei, trecînd printr'un uragan de gloanțe.

— Înainte! striga Khalanoff; mereu înainte!

Dar nu putu să-și sfîrșească vorba; un glonte îi străbătu pieptul.

În același timp, soldații cădeau în jurul său, ca niște spice secerate.

Mikaila însă nu fu atinsă, era o adevărată minune, de vreme ce dînsa călărea alături de Khalanoff.

Văzîndu-și logodnicul lovit de moarte biata femeie avu un strigăt de disperare.

Dintr'o săritură fu lângă Khalanoff și-i prinse corpul, tocmai în clipa cînd era să cadă la pămînt. Bietul tîner nu mai era acum de cât un cadavru cu ochii sticloși.

Tinăra femeie își stăpîni durerea. Rămăsese acum singură pe cîmpul de bătăie, în mijlocul unui cerc de foc. Ea se întoarse spre campament, purtînd pe șea corpul celui mort.

Kather Khalanoff fu aruncat într'o groapă, împreună cu mulți alții, cari pleaseră ca și dînsul la război, tineri, cu inima plină de speranță, lăsînd câte o afecțiune în urma lor.

Toți ofițerii sotniei fuseseră uciși și sotnia însăși redusă la mai puțin de jumătate.

Cei cari mai rămăseseră în viață, proclamară de șef, în unanimitate, pe eroicul voluntar Mikael Dobronoff.

Alegerea aceasta, confirmată de un

ordin superior, fu dovedită în curând ca foarte nimerită.

Tinăra amazonă execută cu oamerii săi niște șarje în adevăr extra-ordinare. Toată lumea o privia cu admirație.

În formidabila luptă de la Liao-Yang, care a durat timp de șase zile, toată lumea a putut vedea un tânăr ofițer ca zăc, lesne de recunoscut după bonetul alb pe care-l purta, trecând cu o mână

de cavaleri prin mijlocul gloanțelor și a obuzurilor, ca o adevărată trombă.

Un farmec magic părea că-l apăra de orî-ce lovire.

Ofițerul acesta era tinăra eroină Mikaila Dobronoff.

Ea a fost consacrată ca b'ne meritând de la patrie, și trecută în cartea de aur a istoriei naționale rusești.

P. de Marty

MAȘTILE GALBENE

MARE ROMAN DE AVENTURI

— Urmare —

Și clipind din ochi cu șiretenie, adăugă:

— Va fi o operație pe care nu veți regreta-o nici odată; stăpânul nostru este generos, și răsplătește regește pe aceia care-l servește bine.

— În cazul acesta voi face tot ce voi putea pentru ca să-l mulțumesc.

Bizarul ambasador salută respectuos; apoi se îndepărtă fără să mai întoarcă capul.

Max reveni lângă Sara, care în tot timpul convorbirei rămăsese nemișcată la locul ei. Cu privirea vie a ochilor ei negri, tinăra femeie îi puneă mîl de întrebări.

Tinărul se aplecă spre dânsa și îi șopti:

— După câte bănuiesc, suntem inconjurați de spioni; prin urmare, nu trebuie să pronunți nici un cuvânt, nu trebuie să faci nici un gest, care ne-ar putea trăda gândurile.

— Ne-am înțeles.

— Acum, citește, doamnă.

Și după ce ceti și dânsa scrisoarea Violetei, romancierul îi repetă cuvânt cu cuvânt, convorbirea pe care o avusese cu bizarul ambasador, al nu mai puțin bizarului stăpân al Gangelui.

Sara îl ascultă fără să clipească.

— Și d-ta crezi? întrebă dânsa la urmă.

— Că bandiții aceștia fac parte din trupa care v'a chinuit altă-dată.

— Atunci, locul retragerii lor ar fi...

— Casa din Hunting-Reserve... Locul pe care l'a fixat anul acela pentru întâlnire, mă face s'o bănuiesc..., ba chiar, sunt aproape sigur.

Și surzând fără de voe, adăugă:

— Afacerea devine comică... În timp ce noi făceam o recunoaștere la locuința lor, dânsii operați în același mod la locuința noastră... Numai că dânsii s'au arătat mai puțin delicai de cât noi, de vreme ce au răpit și comoara.

— Oh! glumi ducesa, oare prin epitetul acesta, ai voit să-l desemnezi pe sir John Lobster?

— De ce nu?... Nobilul lord are o

față așa de roșie, în cât eroii indieni a d-lui Fenimore Cooper, l'or fi supranumit față de Coralui.

Asigurați oare-cum în privința acelora cari le erau scumpi, amândouă răsăra cu poftă.

Apoi, Sara reluă cu seriozitate:

— Domniile aceștia nici nu bănuiesc că o au pe Mona în mânele lor... Fără îndoială că subalternii, acel San monstruos și tovarășii săi, au cucerit China, după moartea acelora pe cari i plângem... Partidul care operează acum, este un partid secundar... Cu toate acestea, trebuie să ne temem de vre-o vorbă a nebunilor, de vre-o recunoaștere... Prin urmare, să lucrăm cât mai repede posibil.

— Aceasta este și părerea mea; mă voi duce chiar acum la bancă.

— Să le ceri suma?

— Da; voi lua și actele necesare. Este lucru evident că suntem supravegheați. Trebuie deci ca dușmanii noștri să ne creadă cu totul supuși și ascultați.

Ducesa avu un gest de uimire.

— Așa dar, întrebă dânsa, nu vom fi supuși și în realitate?

— D-ta, poate, doamnă; dar eu nu voi fi în nici un caz.

— Dar ce socoți să faci?

— Voi face din nou astă noapte drumul pe care l'am făcut ieri.

— Te vei duce la Huntung-Rezerve?

— Da.

— Pentru ce?

— Pentru a încerca să gust o plăcere imensă, o fericire de îndrăgostit.

— Voești s'o vezi?

— Și s'o salvez.

— Dar cu niște mizerabili ca aceștia, ar însemna...

Parizianul o întrerupse:

— Ce voști, doamnă, am un caracter foarte rău... Nu pot trăi cu ideea că Violeta și-ar datori libertatea, banilor ei, și nu mie!

Prin ochii ducesei trecu o licărire spontană, care trăda o emoție adâncă. Cu dulceață, dânsa răspunse:

— Astă-seară voi redeveni și eu stu-

dentul Laroche. Și eu voesc să lucrez pentru fericirea acelora cari îi iubesc.

La rândul său, Max protestă:

— Pentru ce ți-ai mai expune și d-ta viața?

— Ce voești, domnule Max, răspunse ducesa imitându-l, am un caracter rău, caracter de femeie... Și femeia, când nu se mai poate devota propriilor sale sentimente, se devotează iubirii vecinilor săi...

— Du-te acum la Asiatik Bank... Îndată ce te vei reîntoarce, ne vom sui în automobil, și vom pleca.

— Va fi puțin cam de vreme.

— Da, dar pe vremea aceasta plecarea noastră nu va deștepta atenția nimănui.

— Pe când dacă am pleca pe înopțate, ar fi în drept orî-cine să se mire de atâta zel pentru niște escursionisti... Ai dreptate, doamnă ducesa; vom face așa cum ai hotărât d-ta?

Semnătura Violetei Fowler avea la bancă o valoare mai mare de cât cum ar fi putut-o bănuși vre-o dată prietenii ei.

Graba pe care o puseră șefii de la Asiatik Bank pentru a-l satisface, dădu lui Max prilejul de a se convinge despre lucrul acesta.

Domniile directori ai băncei, declarară că a doua zi pe la orele zece, fondurile cerute aveau să fie la dispoziția mandatarului tinerei fete. Cu această ocazie, laudară foarte mult un iacht care se prezenta, un iacht foarte elegant, proprietatea unui raiaș amic, care dorea să se desfacă de dânsul.

Max îi rugă să fie iachetul gata de drum pentru a doua zi. Aveau să-l încerce. Credea chiar că aveau să facă cu el, o călătorie mai lungă.

Răspunsul fu că vasul era gata de plecare în orî-ce moment așteptându-și numai stăpânul... Delegatul domnișoarei Fowler, se retrase însoțit respectuos până la ușă, de domniile directori ai băncei și urmărit cu ochii de toți funcționarii, cari se mirau de atâta onoare ce se dădea unui străin, cu aparența așa de modestă.

Prima parte a programului, fusese executată deci, fără nici o greutate.

Max reveni încetșor spre Trefald's Costage.

Mergea mereu pe lângă ziduri, căutând pe cât putea, să se menție în zona umbrită.

În adevăr, în momentele acelea, soarele ardea într'un mod îngrozitor.

Era ora siestei; toate apartamentele zăvorâte; ora în care raiașii și funcționarii engleji, stăteau întinși pe sofale și ascultau muzica adormitoare a chitarilor.

Armoniile acestea încete, dulci, molcome, ajungeau până în stradă, ca niște voci misterioase ale nirvanei brahmane. Ele păreau că glorifică acel farniente, care constituie punctul suprem al fericirii.

rei fâgăduită tuturor adepților religiei negative.

Orî-cine a străbătut orașele indiene în ora aceasta periculoasă a siestei, a auzit armoniile chitarelor și s'a simțit copleșit de un sentiment de descurajare.

Despre melodiile acestor scria și Digino, îndrăznețul vânător :

«Sunt niște acorduri care l'ar conduce și pe diavol în pământ. Le-am gonit de la mine, dar vecinii mei înnebunesc după ele... Ce energici trebuie să fie oamenii aceștia, dacă mai reușesc să nu fie complect anihilați, paralizați!... Pe mine, melodiile Calcutei mă zărobesc cu totul. Mă voi urca mai în spre nord; căci, dacă aș mai rămânea multă vreme în Calcuta, cred că într-o bună zi, tigrii ar putea să vie să mă devoreze bucătică cu bucătică, fără ca eu să mai am puterea de a mai protesta.»

Maiorul Digginos scria rândurile acestea după ce împușcase două-zece și șapte de tigri, fără să mai numere panterele, elefanții și celelalte animale, ale cărora doborâre cer calități deosebite de sânge rece, de curaj și de dispreț al vieții.

Max resimțea și dânsul acea lăncezeală fizică și morală, care plana asupra orașului.

Pe lângă asta, mai domnea și o temperatură de crater de vulcan.

Ca și oamenii, brizele păreau și ele adormite.

Cu toate acestea, Max reuși să ajungă la Treffald's Cottage.

Ducesa de la Roche Sounaille îl aștepta.

— Parî obosit, îi zise ea. Dar te-am observat bine ieri, și cred că voi putea conduce și eu mașina, dacă vom merge cu o viteză mai mică. Urcă-te și dormi în voe... cât despre operațiunile d-tale de bancă, mi le vei povesti în toate amănuntele lor, mai târziu.

Și cu aceste cuvinte, luă loc la cârmă.

— În modul acesta, voi avea bănueli și mai puține.

Și automobilul se puse în mișcare încet, îndreptându-se spre Hongly.

CAP. VI

Miss Violet și Violeta

În momentul în care romancierul deschise ochii, automobilul se opri la umbra unor stușuri dese.

Un suflu răcoritor se așternuse d'asupra pământului; era pe înserate.

La o distanță de câțiva pași, Sara, îmbrăcată în costumul studentului Laroché, stătea lungită la pământ, părând foarte interesată în contemplarea unui spectacol, care era invizibil pentru Parizian, de vreme ce se petrecea îndărătul unor stușuri dese.

Pentru a atrage atenția tinerei femei, Max tuși încet.

Ea își întoarse capul spre dânsul, și ducându-și un deget la buze îi recomandă tăcerea.

Apoi, după două momente veni spre dânsul.

— Suntem oare în Hunting-Rezerve? întrebă romancierul cu vocea înecată.

— Da.

— Așa dar, am dormit multă vreme? Dânsa surâse.

— Mai mult chiar de cât îți închipui, căci n'am voit să pătrund în pădure tot pe drumul pe care l'am urmat ieri. Locuitorii din satul cu minaretul, ar fi putut să ne zărească; nu știu dacă locuitorii aceștia sunt uniți cu bandiții, dar în orice caz e bine să fim prudenți.

Romancierul aprobă cu un gest.

— Ah! doamnă, ce admirabil agent de poliție ai fi putut deveni?

— E foarte natural... O mică burgheză pariziană, care a citit mult, care a suferit mult... Trebuie să fiu puțin mai cugetătoare, și, după cum spunea un tactician, pe câmpul de război, cugetarea are o deosebită valoare.

«Acum, când parî a te fi trezit cum se cade, cred că vei bine-voi să ascuți rezultatul reflexiunilor mele.

— Negreșit!

— Am intrat în pădure, continuă tinera femeie, pe un drum paralel cu valul Hunting-Rezerve, drum care se afla la o egală distanță de colinele negre și de acelea care închid coasta de nord.

— Foarte bine. Dar în cazul acesta, cred că ne va veni greu să regăsim casa bandiților.

— Te înșeli.

— Ce spui?

— Spun că am regăsit casa aceasta.

— D-ta!

Max ridicase vocea. Ducesa îi apucă brațul.

— Tăcere!.. Oamenii aceia sunt foarte aproape.

— Dânsi?

— Da... Le-am descoperit retragerea cu cea mai mare ușurință.

Stușurile de colo, lângă care m'ai văzut adinieaură, formează un fel de gard... înțelegi?

— De sigur, răspunse dânsul, uimit oare-cum de opera pe care o îndeplinise tovarăsa sa, în timpul cât dânsul dormise.

— E mai bine de o oră, continuă ducesa, de când stau de pândă; și am putut căpăta siguranța, foarte importantă în situația noastră...

Se întrerupse brusc și adăogă:

— Vino de vezi d-ta însuși.

Max se coborî din automobil și se îndreptă împreună cu Sara spre stușuri. Dânsa îi murmură încet:

— Culcă-te la pământ... Vei putea zări printre ramuri, interiorul parcului și casa care servește de închisoare prietenelor noastre.

— Care presupunem că le servește de închisoare, murmură tinera.

Dar ducesa clătină din cap:

— Nu mai presupun acum; sunt sigură.

— De unde poți ști d-ta?

— Am văzut.

— Pe Violeta?... Pe Mona?

— Da.

Max se simțea incapabil de a mai pronunța vre-un cuvânt. Inima începuse să-l bată cu violență, și un zgomot de cataractă îl umplea craniul... Așa dar, dincolo de acele stușuri, în parcul minunat pe care îl văzu e cu o seară mai înainte, tinera englezoaică era ținută prizonieră!

Cășt-va metri numai, o distanță pe care ar fi străbătut o din două sau trei sărituri.

Dar între ei se ridica — obstacol rău — ceata bandiților.

O ură nebună clozotea într'ânsul.

Cu toate acestea, rațiunea fu mai puternică:

— Pentru a ajunge la bune rezultate, își zise dânsul, trebuie să rămân liniștit.

Făcu o energică efortare de voință, și ideile i se ordonară, i se limpeziră.

Sara îl rugase să privească. Dânsul ascultă. Se întinse la pământ și își fixă privirea avidă printre ramuri.

La început nu putu distinge nimica; dar privind mai cu atenție, putu descoperi o deschidere printre ramuri.

O grădină verde plină de arbori fructiferi, de-asupra cărora palmierii își înălțau trunchiul ca o umbrelă, o grădină verde își întindea mantia-i încântătoare, până la fațada de lemn a unei clădiri spațioase, un palat, în adevăratul înțeles al cuvântului.

Era o clădire aurită, cu coloane prețioase și foarte frumos sculptate, o clădire care-ți făcea impresia unei reședințe princiere, nu atât prin puterea de dominație pe care o evoca, cât prin înfașurarea ei dulce eresată, care evoca gânduri de feerie, de visuri încântate.

Toată poezia hindușă înflorea pe zidurile acelei case.

Era o închisoare cu aspectul cel mai răzător, cel mai pitoresc, cel mai artistic, care s'ar putea vedea vre-o dată.

Dar atenția romancierului fu atrasă de un zgomot de voci.

În jurul unei mese din grădină, patru oameni — hinduși după culoarea feței și după costumele pe care le purtau — stăteau în cerc, jucând «gara», jocul acela bizar importat din Nepal, care poate fi considerat oare-cum ca înainte mergătorul ruletei noastre.

Aparatul se compune dintr'un soi de recipient de forma unei corvete.

Fundul, în interior, are două-zece și șapte de «godete» tangente, puitând fie care un număr. Numai godetul central are pe el o figură, și corespunde lui zero.

Jucătorii au niște bile de pământ, divers colorate.

Ei le aruncă toți împreună în cervetă.

Bilele se rostogolesc și în cele din urmă se opresc în unul dintre godet...

Jucătorul care are cele mai multe bile, câștigă...

— Ei bine, murmură Sara, sunt patru, nu-i așa?

— Da; dar aceasta să fie oare, toată garnizoana?

— Nu; mai sunt două cărți veghează asupra prizonierilor la ferestrele săle.

— I-ați văzut? întrebă Max, uimit.

Ducesa clătină din cap, cu melancolie.

— Nu; ferestrele se deschid de cealaltă parte a fațadei... Dar am ascultat convorbirea acestor oameni.

Prietenile noastre sunt prizoniere în sala în care am fost eu și cu Mona ordinioară... în sala aceea a căreia imagină ne-a arătat-o cinematograful din Lursnade.

(Va urma)

În numărul viitor, *Ziarul Calătorilor* va începe publicarea unui nou roman,

Ultima expediție a unui aventurier

chemat să stărnească cel mai adânc interes printre cititorii noștri.

Eroul romanului un fost soldat, pleacă într-o lungă călătorie, în cursul căreia încearcă cele mai variate, mai interesante, mai senzaționale și mai pitorești aventuri.

Ultima expediție a unui aventurier

va fi prin urmare unul dintre cele mai captivate romane de călătorii, moderne.

OMUL ȘI NATURA

În America. — După cât se spune, s'a inventat în timpul din urmă o mașină, care ar îngădui să se dea vaselor o viteză așa de mare, în cât distanța de la Havre la New-York să fie străbătută în patru zile.

Vaporii ar fi suprimați, și motorul acționat cu un gaz special fabricat din oleiuri grele de petrol.

S'a și executat planurile unui vas de 2000 de tone, înzestrat cu patru elice, și având o putere de 15.000 de cai.

Alimentarea motorului, înmagazinarea gazurilor, ar fi de o simplitate uimitoare!

Așteptăm confirmarea acestei prodigioase invenții.

În Siam s'a făcut încercări de sericultură, care au demonstrat că se pot face în fie-care an opt recolte de mătase.

Profesorul japonez Toyama, care a fost însărcinat de guvernul regal să facă aceste studii, a vizitat platoul Khorat. După constatările sale, numai vre-o 30.000 de indigeni se ocupă astăzi cu sericultura.

Din anul 1904, s'a înființat o fabrică care merge mereu progresând; se pare că peste două sau trei ani, mătasea fabricată la Khorat va începe să fie bine cunoscută în comerț.

Rusia are o suprafață de 515.000 kilometri pătrați. Populația sa este compusă cum urmează, aceasta după o ultimă statistică:

	In diverși
1. Slavii	76.588.000
2. Finezi	5.489.000
3. Greco-Latini	5.354.000
4. Turci	3.800.000
5. Semitici	3.300.000
6. Germani	1.600.000
7. Mongoli	139.000
8. Caucazieni	56.000

Total 96.322.000

Milionari lucrători. — Atelierele «Pensylvania Railroad Company», situate în Altoona, sunt fără îndoială, singurele ateliere care numără în personalul lor cinci-spre-zece fiți de milionari și un prinț japonez.

Acesta din urmă este acum simplu ucenic, dar peste două ani Yoshior-Yamamoto, acesta este numele său, va deveni lucrător turnător și va primi un salariu de două dolari pe zi. Cât despre tinerii milionari, toți eșii din universitățile americane, își fac un stagiu de patru ani la Altoona, pentru a învăța arta complicată a construirii mașinilor și a vagoanelor și pentru a obține brevetul de inginer, care le va îngădui mai târziu să-și găsească un loc la drumurile de fer. Ei lucrează de la șapte ore dimineața până la orele șase seara, sub ordinele șefilor de ateliere.

Ce exemplu frumos pentru mult desmierdații noștri «Totoș și Bébé».

Un topaz extraordinar este azi în mânele unui conte brazilian. Acesta a trimis guvernului dimensiunile pietrei, pentru a ști ce preț i s'ar oferi.

Greutatea acestei pietre este de două kilograme; afară de asta, mai este orna cu niște sculpturi care-i măresc mult valoarea.

Un artist napolitan a gravat pe topazul acesta un Christ de o expresiune surprinzătoare.

Sculptura pietrelor reprezintă douăspre-zece ani de muncă.

Topazul acesta a fost dat de împăratul Pedro papei Piu al IX-lea, care l'a oferit regelui Neapolului.

Acesta din urmă a dat sculptorului Casiello însărcinarea de a orna piatra. După aceea au urmat luptele, care l'au urcat pe Victor Emanuel al II-lea la tronul Italiei.

Camillo, doritor să obție o recompensă, a arătat monarcului opera sa; un consiliu de artiști a declarat că lucrarea sculptorului era un adevărat capodoperă; și că numai posesiunea topazului îl putea răsplăti într-un mod drept.

Contele a găsit topazul într-o casă pe care o cumpărase.

El cere acum pentru dînsul 40.000 lire sterline, adică un milion de franci.

Cea mai mare biblie din lume se află astăzi în posesiunea papei. Ea este scrisă în limba ebraică și cântărește 320 livre.

Pentru transportul acestei cărți sunt necesari trei oameni. În anul 1572, o societate venețiană a propus papei să-i cumpere această biblie, plătindu-i greutatea ei în aur. Papa n'a primit. Dacă o asemenea ofertă s'ar prezenta din nou, cartea ar fi vîndută cu neînsemnata sumă de un milion și jumătate de franci! Este fără îndoială, cea mai scumpă carte din lume.

Americanii vor cu tot dinadinsul să fie cei dintâi, în toate direcțiile. Ziarele lor proclamă cu oare-care mândrie că numărul accidentelor pe drumurile de fer ale Uniunii a fost mai mare în 1906 de cât în 1905. Deraerile, ciocnirile, cazurile de moarte și de rănire, au ajuns la niște cifre în adevăr considerabile; așa în cât, cu greu ar putea cineva să dispute întâietatea Americii, și în această direcție!

Străbaterea Sahariei în automobil. — Este o călătorie puțin banală pe care voesc cu orice preț s'o realizeze două sportman belgieni, d-nii baron Petre și Jean Crawbez, două dintre fondatorii clubului automobil din Belgia. Ei au încercat din nou să străbată Sahara în automobil.

Anul trecut au făcut o încercare, dar au ajuns abia pînă la Laguhat și Gardai, două orașele situate la sudul Algeriei. De astă dată, pornesc la drum plini de încredere, căci au construit un automobil special, care va consuma foarte puțină esență. Vor avea cu ce acționa motorul în timp de douăzeci de zile. Ei socotesc să facă în mediu vre-o cinci zeci de kilometri pe zi.

Lată o călătorie care, fără îndoială, nu este lipsită de interes.

În California, țara clasică a vegetalelor fabuloase, a fost tăiat în timpul din urmă, regele stejărilor giganti.

Acest colos extraordinar al lumii botanice ar avea o înălțime de aproape trei sute de picioare. Vîrsta atribuită acestui patriarh al pădurilor seculare ar fi de vre-o două mii cinci sute de ani.

X. Y. Z.

Poșta redacției

Z. Bărb. — Am primit; se vor publica. Trimiteți «legenda» și acel «episod» de care vorbiți.

R. P. (Fărgoviște). — Nu se poate.

Val (Câmpu-Lung). — Nu-l vom mai publica nimic d-lui Zlateanu.

Către cititori

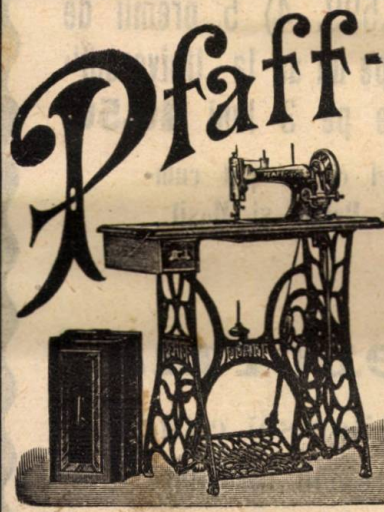
Anunțăm pe cititorii noștri că vom publica bucuroși ori-ce articole interesante privitoare la călătorii sau vinători, în țară sau străinătate, ce ne vor fi trimise.

Articolele, scrise pe o singură parte a hârtiei, în scrisori francate, vor fi adresate redacției «Ziarului Călătorilor», str. Brezoianu 11, București.

CAȘTIG MARE

Representanți capabili, funcționari, etc., își pot dobândi un frumos câștig accesoriu, scriind:

Agentiei de Publicitate „Presa” București pentru S. B. No. 20.

I. J. RESSEL
BUCUREȘCI

Str. Carol No. 14
cel mai mare depozit de

**Mașini
de cusut**

înzestrate, cu aparatul de brodat, având mers ușor și

pute prin noua invențiune patentată și fără zgomot.

«PFAFF» RESSEL «PFAFF»

Singurul reprezentant al renumitelor fabrici de automobile «de Dion Bouton» și biciclete «Peugeot» «Auto-Garage»

Atelier cu motor pentru reparat ori-ce sistem de MASINE DE CUSUT, BICICLETE și AUTOMOBILE, precum și pentru arămuit nichelat și emailat.

SĂBII se niclează cu prețuri reduse. — Atelier special pentru colțuit, gravat, plisat, soleil și evantail.

Reclama este sufletul comerțului

Magazinul General de Musică

LA HARPA

București, Strada Colței No. 5

Cel mai mare depozit de

**Gramofone
americane**

cu renumita marcă «The Harp», și

◆ INSTRUMENTE MUSICALE ◆

Prețurile cele mai reduse

— Cataloage gratis —

MARELE MAGAZIN DE ARME

București **B. D. ZISMAN** Suc. Craiova
Cal. Victoriei, 44 St. Unirei 48

Furnizor al Curții Regale

are onoarea a aduce la cunoștința Onor. sale clientele din toată țara, că a înființat în magazinul său o secțiune specială de

PUȘTI pentru pădurari

lucrate special pentru acest magazin și fiind de o construcție solidă și

— PREȚURI FOARTE AVANTAGIOASE —

Model No. 230 — Pușcă cu capsă, cu o țevă, lei	15
Model No. 285 — Pușcă cu capsă, cu două țevi, solidă, recomandabilă, lei	30
Model No. 236 — Pușcă cu capsă, cu două țevi, oțelurile înainte foarte solidă, funcționare admirabilă, model f. recomand.	40
Model No. 133 — Pușcă foc central, cu o țevă, sistem «Mau-ser. cal. 12 sau 16, robustă, recomandabilă, lei	30
Model No. 101 — Pușcă foc central, cu două țevi, calibru 12 sau 16, cheia de deschidere între cocoșe, cocoșele punându-se singure la piedica de siguranță, m. solid, lei	55
Model No. 1103 — Pușcă foc central, cu două țevi, calibru 12 sau 16, cheia de deschidere între cocoșe, cocoșele punându-se singure la piedica de siguranță, oțelurile înainte (armă de reclamă a magazinului), pușcă recomand., lei	65

Prețurile sunt reduse, fixe și se înțeleg numai cu bani gata. — Expedițiuni în toată țara. — Comandele se efectuează în ziua primirii.

Dacă voiți să CÂȘTIGAȚI O AVERE COLOSALA?

Grăbiți-vă de a vă abona la ziarul

UNIVERSUL

Cel mai răspândit din întreaga țară

Cel mai bine informat și cel mai în corent cu întreaga mișcare politică, economică și financiară din țară și din străinătate.

Care are corespondenți speciali în: Paris, Berlin, Londra, Viena, Budapesta, Roma, Sofia, Constantinopol, etc.

◇◇◇◇◇ **Singurul Ziar independent și impartial** ◇◇◇◇◇

Cu incepere de la 1 IULIE 1907, ziarul „UNIVERSUL” dă următoarele însemnate premii la abonații săi:

1) Un mare premiu de **1500 lei**. 2) 2 premii de câte **250 lei**. 3) Trei lozuri întregi ale Loteriei de Stat Român purtând No. 52.583, 52.594, 52.599. 4) 5 premii de câte **100 lei**. 5) Patru premii de câte **40 lei**. 6) 10 abonamente pe un an la „Universul” **180 lei**. 7) 10 abonamente pe 6 luni **91,50**. 8) 10 abonamente pe 3 luni **46,50**.

In cazul cel mai norocos se poate câștiga

900,000 LEI

ast-fel că se pot cumpăra Palate și Moșii.

cu nimic se poate câștiga o avere enormă!

— UNIVERSUL pregătește frumoase surprize numeroșilor săi cititori —

Pe lângă acestea abonații vor mai primi gratis un frumos roman intitulat

Fiul lui Ludovic XVI sau copilul rege

Tipărit înadins pentru abonații ziarului „Universul”.

De asemenea toți abonații primesc gratuit «Universal Literar» ziar săptămânal, care conține, pe lângă o bogată materie literară și o frumoasă ilustrație în culori.

Abonamentele la UNIVERSUL sunt excepțional de eftine:

Pentru un an lei 18, Pentru 6 luni lei 9,15. Pentru 3 luni 4,65

Abonații, spre a participa la tragerea premiilor de mai sus vor primi: Pentru un an 25 bonuri de premii. Pentru șase luni 10 bonuri de premii. Pentru trei luni 3 bonuri de premii.

ZIARUL CĂLĂTORIILOR

SI AL ÎNTÂMLARILOR DE PE MARE SI USCAT

COSTUL ABONAMENTULUI
Lei 5. — pe an în toată țara
 „ 2.60 „ 1/2 „ „ „

Redacția și Administrația :
No. 11, Strada Brezoianu, No. 11.

ZIARUL CĂLĂTORIILOR
 apare o dată pe săptămână
 — MARȚEA

ABONAMENT

— LA —

„Ziarul Călătoriilor”

Pentru 1 an 5 lei

Pentru 6 luni lei 2.60

DE-ASUPRA ABISULUI

Grozavul masacru, care se urmează astăzi în Zululand și care a format obiectul unor dezbateri furtunoase în Camera comunelor din Londra, a atras din nou atenția publică asupra evenimentelor din Africa de Sud.

Ne place tuturor, care avem mândria de a fi europeni, să constatăm că trupele imperiale, regimentele engleze, nu și-au însumat nici o responsabilitate în această operă de exterminare metodică.

Masacrații, care au ucis șase sute de prizonieri ca pe niște simple animale, sunt toți coloniști.

Să înregistrăm în treacăt, și fără a face comentarii, acuzarea gravă adusă de către un membru marcant al Camerei comunelor, unor personalități politice din Natal, care sunt arătate ca instigatori ai masacrelor.

Oamenii aceia voiau să răpească din mâna indigenilor toate pământurile fertile ale regiunii, și mijlocul întrebunțat fu acela de a-i împinge spre o revoltă, care nu se putea termina de cât cu complectă ruină, sau exterminare a celor revoltați.

Ultimele scrisori sosite din Pitermaritzburg ne aduce vești foarte grave; așa în cât de și ne-am mai oprit și a îndată asupra acestor chestiuni, credem că importanța evenimentelor ne-ar obliga să revenim.

Gu toate că toți Cafrii au un deosebit dispreț pentru sexul slab, femeile au un rol activ în revoluție.

În această privință, iată niște amănunte autentice, în privința începutului actualei răscoale.

Când pe la sfârșitul lui Februarie trecut, inspectorul de poliție, Hnut, veni într-un «Kraal», pentru a aresta mai mulți indigeni, care refuzau să plătească contribuția colibelor, mai multe femei tinere, îmbrăcate în hainele lor cele mai frumoase, începură să străbată ulițele satului, intonând un imn războinic, al căruia refren zicea:

— Fricoșii nu vor mai avea dreptul să privească în ochii fetelor frumoase.

D. Hnut simți, îndată primejdia, și ordonă femeilor să intre în colibele lor. Dar era prea târziu.

Înflăcărați de chemarea războinică a finelor femei, bărbații eșiră de prin colibe, și începură să lovească în inspector și în escorta sa.

Câte-va zile după aceea, Natalul era în foc și sânge, și *Bomboata* amenința domnia engleză, grupând în jurul său toți nemulțumiții.

S'a putut observa că zulușii nu renunțaseră la obiceiul lor de a mutila dușmanii.

Astăzi s'a stabilit aproape cu siguranță, că acest obicei nu este inspirat de un sentiment de sălbătăcie, ci mai mult de o superstiție bizară.

Zulușul este încredințat că dacă cadavru înimicului său ar fi lăsat nemutilat, o mare nenorocire s'ar abate asupra sa și asupra întregii sale familii.

Revolta actuală a dovedit încă odată, că ani de pace strecurăți, n'au potolit nici de cum curajul, avântul, eroismul războinic al zulușilor; ei rămân mereu cei mai formidabili adversari pe care rasa albă l'a întâlnit vre-o dată între Sahara și Capul Bunei Speranțe. Iată un exemplu:

O coloană engleză primise misiunea de a scoate pe niște revoltați dintr-o poziție de pe țărmurile fluviului Buffalo, poziția care avea renumele de a nu putea fi luată cu asalt.

Regiunea, eminent muntoasă, poate fi străbătută numai cu foarte mare greutate. Pe aici indigenii nu se mai constituiesc în «Kraaluri», ci trăiesc în caverne săpate chiar în flancul munților.

După niște eforturi supra omenești, englezii reușiră să se apropie, tunurile cu tir repede, fură îndreptate îndată spre acele caverne unde trebuia să fie o îngărmădire mai mare de oameni.

Indicațiile spionilor erau exacte. După primele ghiulele aruncate, indigenii se retraseră în spre alte caverne mai puțin expuse, ducându-și și răniții cu ei.

În același timp, o avalanșă de stânci, precipitate din înălțimea munților de către niște mâini invizibile—mai târziu s'a aflat că erau femeile zulușilor—se abătă asupra câmpului, zdrobind soldați și animale și amenințând să transforme în panică, acel început de victorie.

Îndrăzneala unui tânăr locotenent salvă întreaga coloană.

Urmărit de o mână de voluntari, locotenentul urcă prima platformă a întăriturilor, și de acolo începu un foc viu împotriva inamicilor.

După un timp, numai un singur zuluș mai rămăsese la locul său, îndărătul unei grămezi de stânci. Cum însă, nu mai dădea nici un semn de viață, soldații îl crezură mort, și începură din nou ascensiunea.

De odată omul se repezi înainte ca o fiară, intră în o cavitate ascunsă și

eși aproape îndată, ținând în brațe doi copii, care își înodaseră brațele în jurul gâtului său.

Fără să stea un singur moment la îndoială, bravul zuluș își apucă sabia între dinți și începu ascensiunea unui zid de stâncă, aproape perpendicular.

Cel mai încercat alpinist ar fi rămas pe gânduri în fața unui asemenea culcuș.

Spectacolul devenea tragic; era de ajuns o singură mișcare falsă, o singură tresărire a corpului, pentru ca bietul zuluș să se rostogolească în prăpastie.

Soldații se opriseră, pentru a urmări ascensiunea celui eroi. O rază de soare îl învăluise acum, și se putea vedea bine o rană adâncă pe corpul său. Omoplatul îi fusese zdrobit și sângele îi curgea șiroaie.

Emoțiunea soldaților era din ce în ce mai mare, pe măsură ce slăbirea zulușului devenea mai evidentă.

Sărmanul războinic voia să ajungă la o cavernă care era la douăzeci metri înălțime de-asupra sa, sperând să găsească acolo un azil sigur pentru cei doi copii.

Dar sângele îi curgea mereu și forțele îl părăsiră.

Mai avea de urcat vre-o cinci sau șase metri, pentru a ajunge la țintă. Aruncă o privire desperată în sus, și se opri, declarându-se învins.

În dreptul lui, un vârt al stâncii era mai eșit în afară; acolo își așeză încetîșor copiii și după o pauză de câte-va secunde, reuși să se urce și dânsul!

Cei de jos, scăpați în fine de o emoție intensă și dureroasă, izbucniră în strigăte de ură.

Inoptase. Oare cei trei refugiați aveau să fie lăsați să moară de foame acolo?

Se găsiră trei oameni de inimă, care se oferiră să-i salveze.

— N'am venit să te ucidem! îi strigară de jos, aruncând o frânghie spre dânsul.

— «Isaba, inkoos», răspunse rănitul. Nu mi-e teamă, oameni albi.

Și le arătă cu mâna două răni oribile, pe care le căpătase în timpul luptei.

După aceea îi întrebă dacă albi vor avea grijă de copiii săi. După ce primi un răspuns afirmativ, fără să îngăduie soldaților a interveni, își sprijini paloșul de stâncă, și și-l împlântă în inimă. Peste o clipă se rostogolia în adâncul prăpastiei.

Cei doi sărmani orfani fură salvați și încredințați unei femei indigene.

C. Arg.

O vânătoare periculoasă

În timpul călătoriei mele în Mexic, făcui cunoștință cu un căpitan de marină, reținut acolo din cauza reparațiilor ce trebuia să se facă vasului ce comanda.

Cunoștințele se fac iute în Lumea-Nouă; în câte-va ore două europeni cari simpatizează, devin amici.

Intr-o zi proiectară o vânătoare de pecari^{*)}. A doua zi, plecărăm înainte de răsăritul soarelui, luând cu noi și pe Watlinga, un indian foarte isteț.

Căpitanul n'avea decât o pușcă veche de vânătoare, dar eu imi luasem și carabina cu gloanțe explozibile. Din toate părțile fugeau diferite animale și mai ales curcani sălbatici, al căror sbor greoi dădea timp tovarășului meu, mai priceput la manevrarea pânzelor de cât la vânătoare, să îi ochiască mai bine.

Din timp în timp, când treceam pe lângă lacuri, câte un crocodil se ridica din iarbă, ne privea și apoi se arunca în apă. Peste puțin o ceată de șacali, speriați, o luă la fugă scrâșnind din dinți.

Ajunserăm lângă o pădurice de banani. Când ne apropiară de tot, vazurăm vre-o două-zeci de vulturi zburând în sus. Pricepurăm că în pădurice este vr'un cadavru. Nu ne înșelasem; în mijlocul ierburilor înalte zăcea stâșiat un pecar.

Capul îi era încă întreg. Se vedea că murise de bătrânețe, de oare-ce vulturii nu erau așa mari.

Ingenunchiai lângă pecar ca să-l observ colții; acest moment de uitare trebuia să ne coste scump, căci tovarășul meu, care înaintase puțin, zăbind ceva cenușiu fugând prin tufișuri, trase la întâmplare. Detunătură îi răspunse sute de grohăituri înfricoșătoare, venind din toate părțile. Căzusem în mijlocul unui culcuș de pecari. Aceste animale, îndată ce unul d'al lor este rănit, atacă pe om, pe bivol și chiar pe panteră.

Maî înainte de a avea timp să mă ridic, Watlinga imi strigă:

— Vino iute incoace, stăpâne! Și se repezi spre un banan gigantic, care era numai la câțiva pași. Înțelegându-i gândul, îl urmaî strigând căpitanului:

— Urmează-ne sau ești pierdut!

Intr-o secundă credinciosul meu indian mă ajută să ajung la primele crăci ale arborelui. De acolo priveam, abia suflând de emoție, la pecari cari veneau ca o furtună, ajungând pe căpitan tocmai lângă arbore, când Watlinga apucând pușca, mai omori unul dintre ei. Animalele zăpăcite se dădură puțin înapoi. Orî cât de scurtă fu această mișcare, ea scăpă pe căpitan. Watlinga îi ajută să se urce și apoi apucându-se de o cracă, îl urmă.

Era și timpul, căci toată ceata de pecari se repezi din nou, însă furia lor era neputincioasă. Arborele, care ne servea de refugiu, era unul din acei giganti a căror viață se numără pe secole. Trunchiul măsura în circumferință cel puțin 15 metri. Eram în siguranță.

*) Un fel de porci mistreți foarte feroci, cari au o dungă groasă albă pe gât.

Când primele momente de groază trecură, privirăm pe pecari, cari în număr de 5 sau 6 sute, loveau trunchiul cu colții, făcând un zgomot teribil.

După cât-va timp văzând că nu ne pot face nimic, ne priviră furioși și se așezară jos să se odihnească.

Un adevărat asediu începea!

Eram foarte îngrijat, căci auzisem că pecari așteaptă zile întregi, pentru ca foamea să îi zăpăceala să le dea în mână pe victimele refugiate — ca și noi — pe arbori.

Căpitanul rupse tăcerea:

— Hei, băiete, zise el lui Watlinga, fără tine, căpitanul Cristobal și-ar fi terminat cariera. Fii sigur că nu te va uita.

Apoi adresându-se către mine, zise zâmbind:

— Vom mai sta mult pe această «punte de comandă»? Iarî-mă, dar neprevăderea mea era să ne coste viața pe toți!

— Iubite căpitane, vom rămâne aici până când domniul pecari vor bine-voi să plece.

— Și când vor pleca?

— Nu știu. Poate mâine, poate mai târziu.

— Atunci suntem pierduți!

Timpul trecea încet și trist. Ceata de pecari se juca pe ici, pe colo, fără să se depărteze. Situația devenea și mai critică prin faptul că nu mai era de cât o oră până să se facă noapte.

De-odată imi veni o idee. În diferite împrejurări nu mai puțin critice ca aceasta, avusesem prilejul să prețuiesc sângele rece și ingenuositatea lui Watlinga. Îl întrebai:

— Ce ai face tu, dacă ai fi singur pe acest arbore, fără să sperî că îți va veni ajutor de afară?

El răspunse fără esitare.

— Aș lua două crăci uscate de pe banan, aș freca capătul uneia de măduva celei-lalte și când s'ar aprinde, aș da foc brăului și l'aș asvârlî în iarbă.

— Dar nu ți-ar fi trică că ai da foc câmpiei întregi și ai arde și tu pe arbore?

— Pământul este umed sub arbori și pădurea nu va arde. Iarba nu se întinde așa departe; la poalele dealului încep lacurile, la stânga e riul, așa că vom avea tot-d'a-una un loc de eșire. Cât despre foc, el se poate duce unde va voi urmând șirul lacurilor.

— Însă punând foc sub noi vom fi și noi arși sau înăbușiți de fum.

— Ne urcăm în vârful bananului și nu mai avem de ce ne teme.

Mă urcai mai sus să cercetez împrejurimile și văzui că numai pe lângă deal este iarbă uscată. Watlinga nu se înșelase, puteam să încercăm.

După ce aprinserăm iarba, ne urcăm sus de tot și privirăm. Focul se întinse ca fulgerul, în câte-va minute văzurăm ceata de pecari urlând și sărind în mijlocul flăcărilor. Peste puțin, o luară

la fugă. Instinctul îi slujî foarte bine, căci în loc să urmeze coasta dealului unde ar fi pierit cu toții, se asvârliră în riul, îl trecură și o rupseră la fugă speriați. Peste câte-va minute nu se mai vedeau.

Flăcările se mai potoliră în jurul nostru și tocmai după cum prevăzuse Watlinga, înaintău iute spre nord, luminând trist amurgul.

Ne dădurăm iute jos și sărind cum puturăm mai bine peste carbuni, plecărăm spre oraș.

Hei, zise căpitanul suspinând ușurat, întâmplarea aceasta imi va servi de lecție pentru viitor. Am manevrat ca un pilot prost și această «manevră falsă» era să ne coste viața pe toți trei!

Z. Bărbulescu

Ploesti.

O stațiune terminus colosală

Societatea drumurilor de fer din Hudson și Manhattan este pe cale de a construi la New York cea mai mare stațiune terminus (gară centrală) care s'a putut închipui vre-o dată.

Clădirea va ocupa 6,500 metri pătrați ca suprafață și temeliiile vor fi la adâncime de 23 metri în pământ care este, după cum se știe, supusă la dese infiltrațiuni.

Cea mai mare stațiune de drum de fer

Casa va avea două-zeci și două de etajii cu patru mii camere de biurouri în cari vor putea să lucreze zece mii de persoane, iar noaptea luminatul se va face prin trei mii de lămpi electrice.

Etagiile vor fi deservite de trei-zeci și

nouă de ascensorii—înțeleaptă precauțiune pentru funcționarii ale căror biurouri vor fi situate între al zecelea și al douăzeci și douăle etagi. Stilul clădirii, după cum aflăm din revistele tehnice americane ce ne-au sosit, va fi acela al Renașterii italiene. Până la al patrulea etagi se va întrebuița granitul lustruit și calcarul de Indiana la construcțiunea fațadelor; pentru etajele superioare se va folosi cărămida. Clădirea aceasta va fi cu siguranță un specimen al epocii noastre arhitecturale, un specimen cum nu s'ar fi putut admira de câțiva pași pe țărmul lui Hudson-River.

O arcadă cu geamuri mari va înconjura tot parterul și va avea prăvălii și magazine. Toate serviciile gărei se vor găsi reunite de desubtul salei pașilor pierduți, în parter, unde vor fi ghișeurii pentru bilete, bufet, restaurante, cabinete de toaletă, telegraf, telefoane etc.

Calătorii se vor da jos pe scări și ascensoare pe cheurile de debarcare în număr de câte șase persoane. Vor găsi trenuri compuse din câte opt vagoane de oțel cu cinci-zece locuri fiecare și cari să plece în toate minutele. În trei minute călătorii vor putea să treacă de pe un țărm pe cel-lalt. Credem că se înțelege ușor cum că modul de tracțiune întrebuițat de trenuri va fi electricitatea.

O DUBLĂ EXECUȚIE

Nu căutam înspăimântătorul, nu alergăm după oribil. Cu toate acestea cititorul ne va erta de astă dată-dată; n'am putut să nu ne folosim de un document care este aproape unic în felul său, și care ne-a fost comunicat de un corespondent.

Ori cât de lugubre a fi cele două instantanee pe care le prezentăm, ori cât de tragic ar fi realizmul lor, îndrăznim a spune că sunt de un preț nestimabil numai din pricina împrejurărilor în care au fost luate.

Era în Decembrie, anul trecut. Înalta curte de justiție din Manila, compusă din magistrați americani, pronunțase condamnarea a două bandiți, cari terorizaseră timp de un an întreg partea meridională a insulei Luzan.

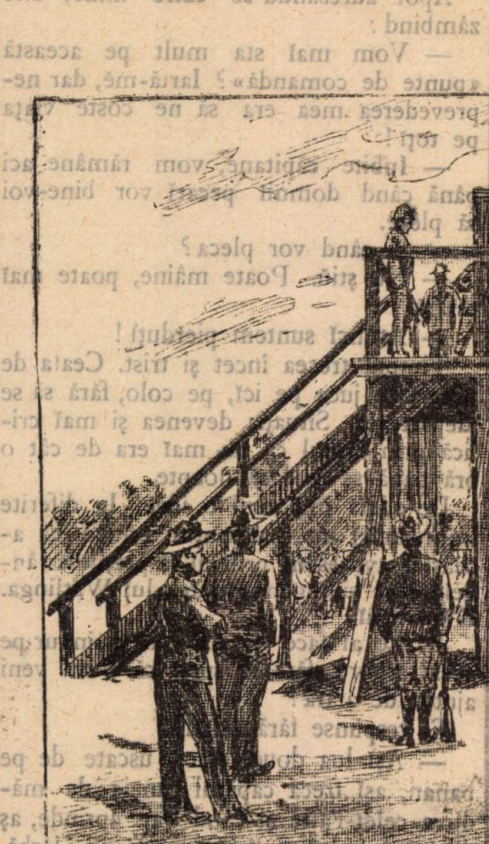
Miguel Candedo și Ramon Guerra, două metiși, în vinele cărora curgea sânge spaniol amestecat cu sânge tagal, nu erau primii veniți printre numeroșii bandiți ai archipelagului filipin.

Amândoi erau oameni cușți. Cel dintâi călătorise chiar prin străinătate și cunoștea mai multe limbi. Amândoi jucaseră un rol destul de important în revoluția care a precedat războiul ispano-american, precum și în mișcarea care a

urmat după stabilirea dominației americane. Joculde cărți, pasiunea aceea funestă, tot-așa de răspândită în Orient ca și în occident, îi aduse la ruină. După numeroase furturi săvârșite, nu mai aveau de făcut de cât un singur pas pentru a deveni a sasinii. Și pasul acesta îl făcură.

După multe isprăvi, atenția guvernului american fu atrasă asupra lor. Urmăriți și de către coloni, ei fură în cele din urmă capturați, pe la începutul anului 1904. Dar advocații lor se folosiră de toate mijloacele de procedură, pentru a întârzia deznodământul prevăzut.

Nămă, după pronunțarea verdictului înaltei curți de justiție, sentința a rămas definitivă.

Calaul le trecu după gât streangul

Data execuției fu ținută în cel mai mare secret.

Guvernul american se temea că nu cum-va poporul să manifesteze — nu în potriva executării — dar în potriva modului de executare.

Căci, acum avea să se aplice pentru prima oară, metoda de spânzurătoare americană.

Și atât de mare este respectul populațiilor orientale pentru vechile obiceiuri, în cât această inovație avea să nemulțamească cu siguranță mulțimea.

Se începuse chiar o manifestație, care cerea păstrarea obiceiurilor locale.

Dar guvernul american trecu peste această înștiințare.

Abia în ajunul zilei fixată pentru exe-

cuție, află corespondentul nostru noutatea. Dubla execuție avea să aibă loc a doua zi, pe la orele zece, pe esplanada de la Bacalov, capitala districtului în care cei două bandiți săvârșiseră cele mai multe crime.

Un esafod fusese ridicat în timpul nopții. Era o platformă suspendată la o distanță de patru metri de-asupra solului și prevăzută cu două trape, cari se deschideau sub presiunea unui resort.

De-asupra, falșia în aer un drapel american.

Ca măsură de pază nu se dădu voce nimăruia să se apropie de locul execuției; patrula de soldați circula în toate direcțiile.

Cu toate acestea, vre-o sută de Taga-

los și de Spanioli fură autorizați să se apropie, după ce autoritățile se asiguraseră că n'aveau cu ei nici un aparat fotografic.

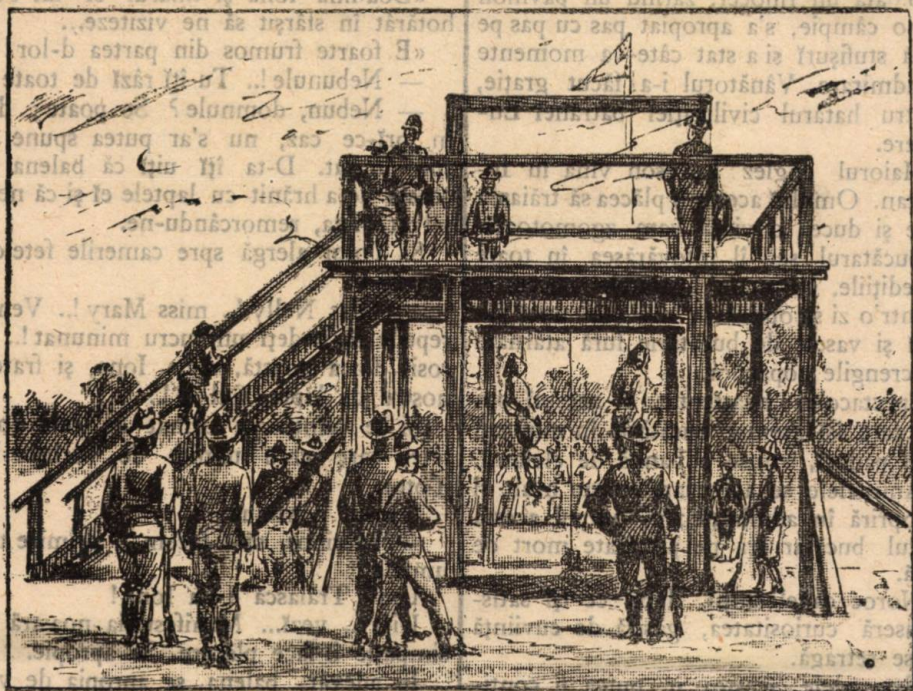
Corespondentul nostru, în calitate de străin, scăpă de ori-ce cercetare, și numai mulțămia acestei împrejurări putem oferi instantaneele de azi.

Nici un incident nu s'a produs. Candedo și Guerra, cu fanatismul cunoscut al raselor, lor erau resemnați la moarte.

Fără nici o emoțiune ascultară citirea decretului prin care li se spunea că cererea lor de grațiere fusese respinsă, și că se apropia ceasul în care aveau să dea socoteală de crimele săvârșite.

De alt-minteri operația fu scurtă... Urcați sus, așezați d'asupra trapeilor, că-

Cel doi mizerabili cazură morți

lăul le trecu lățul în jurul gâtleurilor. Așa, o presiune pe un resort, și cel doi mizerabili se văzură atârnați în vid. Un zgomot înăbușit anunța ruperea vertebrelor cervicale. Justiția era satisfăcută. Ori-cât de crud ar fi eșafodul american, trebuie să recunoaștem superioritatea

pe care o prezintă asupra celor-lalte procedee prin repeziciunea cu care se face operația. Evenimentele dureroase e bine să se petreacă în tot-d'a-una cât mai repede posibil.

A. Liblam.

ARCHIPELAGUL MONSTRILOR

ROMAN DE AVENTURI

DE LOUIS BOUSSENARD

— Urmare —

— Dar nici-de-cum!... Voiți merge singur... Ia priviți-mă!... Și sări drept în picioare. Dar se increzuse mult în forțele sale. Se clătina și era să cadă dacă Alik nu l-ar fi reținut.

Două minute după aceea se instala în cabinetul de toaletă și se spăla în voce sub supravegherea lui Merinos.

După aceea mănca cu poftă și puțin câte puțin își recăpătă vechia și extraordinară lui vervă.

Ori-ce urmă de oboseală sau de durere dispăruse; tinărul acela părea în adevăr făurit din oțel.

Merinos și sora sa îl ascultau uimiți, în timp ce Alik inspecta vasul cu cea mai mare atenție.

— Și concluzia? întrebă Harry, după ce Totor își terminase povestea.

— Nu este nici o concluzie. Atâta văd: că suntem din nou reuniți.

«Și pe urmă, mai este un mister în aventura mea...

— Ce mister?..

— Tirnacopul despre care v'am vorbit... Fără instrumentul acela n'aș fi putut scăpa din încurcătură nici odată. Aș voi să știți cine mi l'a trimis în tundul prăpăstiei.

În momentul acela Alik se reîntorcea din inspecția pe care o făcuse. Fără indoială rezultatul pe care îl căpătase era bun, de vreme ce curagiosul marinăr suera o melodie veselă.

Totor îl chemă la dinsul.

— Alik, scumpul meu Alik... un singur cuvânt...

— Și o sută dacă voești, d-le Totor.

— D-ta era în cavernă împreună cu Dick Seymour și cu aceia cari îl ajutau să ridice zidul pentru a mă înmormânta de viu.

— Da, d-le Totor.

— D-ta ai lăsat să-ți cadă tirnacopul acela...

— De sigur!... Regretam din suflet că nu puteam face mai mult. Dar eram sigur că un tinăr ca d-ta avea să știe a se folosi și de atâta... Văd bine că nu m'am înșelat.

Totor strânse cu căldură mâinele canadianului și, peste măsură de emoționat, exclamă:

— Alik, d-ta mi-ai salvat viața!... De acum vei fi fratele meu... Nici o dată nu voi mai putea să te părăsesc!...

— Același lucru l'am spus și eu, întrerupse Merinos... Căci tu nu știi că tot dinsul n-a salvat și pe noi...

«Da, Alik este bine-făcătorul nostru al tuturor».

În timpul acesta Mary își privea logodnicul cu admirație.

Alik, foarte încurcat, nu știa ce să răspundă. Nu se simțea de loc la el acasă. Mai bine ar fi voit să înfrunte o furtună sau o salvă de focuri, de cât să primească mărturisirile de recunoștință ale stăpânilor săi.

— D-lor, — bolborosi dinsul, — eu nu mi-am făcut de cât datoria... Fericirea pe care o simt în momentele acestea, este cea mai dreaptă răsplată pe care mi-ar putea-o da cine-va vre-odată.

«Dar eu nu voi fi în adevăr fericit de cât atunci când vă voi vedea teferi și sănătoși, în afară de ori-ce primejdie.

«Și când mă gândesc ce mult ne mai trebuie până să ajungem a fi scăpați de primejdii. Mai cu seamă în starea în care ne aflăm acum.

— E adevărat, răspuse Merinos; evenimentele s-au urmat atât de repezi și atât de zguduitoare, în cât ne-a lipsit și timpul material de a ști ceea ce voim. Nici o dată n'am știut ce facem și cu atât mai puțin ce ar trebui să facem.

«N'am putut să ne înțelegem între noi, a discutăm, să ne facem un plan de luptă. Nici nu știm unde ne aflăm.

— Lângă capul Kafeira, aproape de punctul în care al 133-lea meridian Greenwich taie cea de a patra paralelă de sud.

«Suntem în mijlocul unor masive stâncoase, după cum știți. Pământul este foarte aproape. Caverna în care a fost închis d. Totor se deschide în cea-laltă parte. Eu nici nu știam că se prelungește până sub valurile mării...

— Atunci care era planul d-tale, scumpul meu Alik?

— Voiam să inspir încredere echipajului lui Dick Seymour și la prima ocazie să pun mâna pe vas. Apoi, cu concursul d-voastră, aveam să caut a elibera pe d. Totor.

«După aceea ne-am fi putut îndrepta spre insula olandeză Ceram, situată la vest, la o distanță de vre-o sută cincizeci de mile.

«Bine înțeles că întreprinderea mea nu era de loc sigură. Dar în sfârșit...

«Din nefericire însă prilejul așteptat

nu se mai prezenta și zilele treceau...

— Te cred și tremur când mă gândesc!.. Măine era ultima zi.. Urechile mele au scăpat ca prin minune.

— Dar unde este d. Dick? întrerupse Totor. Aș vrea să reglez socotelile cu dînsul...

— Nu știu, d-le Totor.

«De alt-fel cine s'ar putea lăuda că cunoaște acțiunile acestui om teribil sau locurile sale de retragere?»

— Nu l'ai mai văzut de multă vreme?

— De când ați sosit d-voastră pe «Morgan» nu l'am mai văzut. Dar lucrurile funcționează destul de bine și în lipsa sa.

«De alt-fel nu v'ar fi teamă. Îl vom vedea și încă prea curând!.. Trebuie să apară acum chiar sau peste o oră... mâine cel mai târziu.

— Ori ce-ai spune, Totor, eu cred că banditul nu trebuie să ne găsească aici.

«Dar spune-ne, Alik, v'ar putea conduce vasul prin mijlocul atâtor stînci?»

— Acesta e un lucru foarte ușor... Am harta și cu ajutorul ei voi trece pretutindeni.

— În cazul acesta totul merge bine. Nici un dușman nu se prezintă pentru moment... Șalupa trebuie scufundată împreună cu echipajul ei... Marea e te liniștită... De ce n'am încerca să plecăm?

— D-lor, aș vrea să văd din toată inima, dar lucrul ăsta este imposibil...

— Imposibil!.. Cum asta?

— Uitați că suntem ținuți pe loc!.. Pentru a fi eliberați, ne-ar trebui o remorcă puternică și un personal numeros.

— Și dacă nu?

— Dacă nu, marea aceasta va fi mormântul vasului nostru!..

CAP. V

Animalele sălbatice sunt însoțite de cea mai mare curiozitate. — Apariția neașteptată a d-nei Jonas. — Misterioasa încreiere a d-lui Totor. — O partidă de pescuit puțin banală.

Toate animalele sălbatice sunt peste măsură de curioase. Mai ales când se văd în fața unor obiecte pe care nu le cunosc nici de cum, curiozitatea le devine și mai mare încă. Faptul acesta le aduce de multe ori nenorocirea.

Animalele domestice care au văzut civilizația de aproape, se impresionează cu mai multă greutate. Ele trec pe lângă lucrurile cele mai interesante fără a binevoi să le arunce măcar în fugă o privire. Înfrățirea lor, parcă ar vrea să spună: «Ei, am văzut noi altele și mai și!»... Din contra, animalele sălbatice, chiar cele mai șirete și mai teribile, sunt atrase de ori-ce lucru nou, cu o forță aproape irezistibilă.

Așa s'a întâmplat cu cele cinci girafe care au înaintat pînă la o distanță de câțiva metri pentru a contempla cămașa roșie a doctorului Livingstone, care se bărbiera în mijlocul unei câmpii.

Faimosul vânător, Baldwin, povestește

că o dată un rinocer, zăbind un pavilion într-o câmpie, s'a apropiat pas cu pas pe după stușuri și a stat câte-va momente în admirare. Vânătorul i-a făcut grație, pentru hatărul civilizației bătrânei Englitere.

Maiorul englez Leveson vine în Indus-tan. Omului acesta îi plăcea să trăiască bine și ducea o viață cam zgomotoasă.

Bucătarul său îl înțovărășea în toate expedițiile, cu toate aparatele necesare.

Într-o zi se opri în mijlocul unei păduri și vasele de bucătărie fură atâr-nate de crengile copacilor.

Spectacolul neașteptat al acestui om alb care își așezase bucătăria în mijlocul unei păduri, atrase o bandă de elefanți.

Animalele se apropiară foarte mult și se opri în admirație; în timpul acesta bietul bucătar era pe jumătate mort de frică.

Noroc că elefanții, după ce își satisfacuseră curiozitatea, găsiră de cuviință să se retragă.

Exemplele acestea ar putea fi continuate la infinit, căci sunt foarte numeroase chiar în cei mai serioși autori.

Animalele marelui sunt însoțite de aceeași curiozitate. Toate își plătesc tributul, de la sardea pînă la balenă.

... Iată că de o dată un zgomot se produse în jurul vaporului «Morgan», pe care l'am lăsat nemișcat în mijlocul valurilor.

Apa se agita repede, părăd a fi ridicată și coborâtă, într-o mișcare ritmică.

Trecuseră trei ore de la masacrarea bandiților și de la fantastica apariție a lui Totor.

Nici nu-și povestiseră încă bine unul altuia aventurile prin care trecuseră. Situația apărea foarte gravă, desperată chiar, în ciuda tuturor succeselor prezente.

Căci ce puteau face?.. Ce puteau încerca?..

— Și când mă gândesc că eu visam să vă conduc pînă la Ceram!.. zise Alik cu cea mai mare părere de rău.

— E cu neputință!.. răspunse Merinos. Vasul nostru pare înșepenit între două stînci.

Mă întreb dacă nu cum-va ar fi mai bine să ne întorcem cu o luntre pe uscat și să ne înfundăm din nou în pădure.

— Din nenorocire n'avem la îndemână de cât o luntre foarte slabă.

Cei trei bărbați stăteau ast-fel de vorbă, încercând să stabilească vre-un plan de luptă, pe când fetele se retrăseseră în cabinele lor.

— A! dar ce este asta?.. exclamă Totor, care stătuse mut pînă atunci.

— Nenorocire!.. Iarăș o lamă de apă de la fund!

— O lamă de la fund? Asta nu se mai poate!.. Vulcanul.

— Și cu toate acestea... A!.. spectacolul promite să devie interesant. E o balenă.

— Două balene!..

«Doamna Iona și tînărul ei făt s'au hotărât în sfârșit să ne viziteze...

«E foarte frumos din partea d-lor!

— Nebunule!.. Tu îți răzi de toate!..

— Nebun, domnule? Se poate; dar în ori-ce caz, nu s'ar putea spune că sunt ingrat. D-ta îți uiți că balena aceasta ne a hrănit cu laptele ei și că ne-a salvat viața, remorcându-ne.

Și Totor alergă spre camerele fetelor, strigând:

— Miss Nelly!.. miss Mary!.. Veniți repede să vedeți un lucru minunat!.. A sosit doica noastră, d-na Iona, și fratele nostru de lapte, fiul ei!..

Și se reîntoarse urmat de cele două fete, care erau uimite de vorbele lui Totor.

Dănsul continuă:

— Merinos, să-î facem o primire triumfală!

Ura! Trăiască d-na Iona!

Uite!.. vezi!.. Manifestația noastră de simpatie îi face plăcere. Se apropie.

În adevăr, balena se apropia de vas. Dar, poate că Totor își făcea iluzii în privința sentimentelor pe care le păstrase balena pentru dănsul.

Trebuie să spunem că această pretinsă prietenie sau recunoștință nu era alt-ceva de cât impulsul curiozității. D-na Iona nu mai văzuse nici o dată un vapor. Masa aceea înaltă de fer care se înălța mândră d'asupra valurilor și părea că voește s'o zdrobească, o emoționase adânc.

Ea privea cu fixitate diferitele părți ale vasului.

Satisfăcută oare-cum de examenul pe care îl făcuse, dar și mai curioasă încă de cât la început, d-na Iona începu o preumblare circulară, al căreia centru său punct de atracție era iachtul.

Puiul părea și dănsul tot așa de interesat și făcea aceeași evoluție, împreună cu mama sa.

Curiozitatea îi împinse și mai aproape; vioră să atingă măcar cu coada, monstrul acela nemișcat, care avea o înfrățire atât de frumoasă!

Totor privia spectacolul acesta cu pasiune. Gura sa se contractă, gata să dea drumul din nou unor exclamații de bucurie și de entuziasm. Cu toate acestea se stăpâni, de teamă ca nu cum-va să sperie balena.

De o dată, fie de teamă, fie pentru a se juca, d-na Iona dădu o puternică lovitură vasului; apoi dispăru sub valuri, împreună cu fiul ei.

— Ce rău îmi pare, zise Totor!.. Poate că am fi putut încerca ceva.. Dar se va reîntoarce dînsa...

— Să încercăm ceva? întrebă Merinos.

Nu cum-va ai de gând s'o faci prizonieră?

— De ce nu?

— N'avem timp acuma să ne ocupăm cu ast-fel de lucruri, bunul meu Totor. Gândește-te că astăzi!..

— Da, da, știu... astăzi e înainte de mâine.. Știu!. Și mâine tu ești amenințat să-ți pierzi cel puțin o ureche și eu cel puțin capul!

— Oh! dar ne vom apăra!

— Până la moarte, bine înțeles, și dacă ne va fi cu puțință, chiar și după moarte!

— Chiar de-am ști că trebuie să aruncăm vaporul în aer.

— Numai dacă nu cum-va părintele tău nu va plăti suma cerută.

— Dar tu, nenorocitul, tu, pentru care nu există nici o ertare! Gîndește-te că banditul te crede mort și că acum, când te va regăsi viu!

— Va voi să mă ucidă a doua oară!. Vom vedea!

— Eu cred că n'avem nici un mijloc de scăpare. Trebuie să așteptăm până când va înnopta și în urmă să ne aruncăm în luntrea pe care o avem și să ne apropiem de coastă.

«D-ta, ce părere ai, Alik?»

— Sunt și eu de părerea d-tale, d-le Harry! Acesta e un mijloc primejdios, aproape desperat. Dar, de vreme ce nu mai avem altul!

— Ei bine, să adoptăm luntrea, reluă Totor. Numai că ne vom asigura mai întâi de stabilitatea ei. Vom face o mică exersiere printre stînci.

— E o idee bună!

— Da, dar mai am eu o altă idee.

— Ce idee? S'o vedem.

— Nu v'o pot spune de mai înainte. Așa ride de mine.

— Nu prea avem acum poftă multă de ris!

— Și rău faceți! N'avem nici un cuvînt să stăm mereu ploași, ca și cum cerul s'ar fi prăbușit asupra noastră.

«In sfîrșit, tu, dacă crezi de cuviință, poți să rămîi și supărat!

— Dar ideea ta, flecarule! Să-ți vedem ideea!

— Ei bine! iat-o.

Aș voi să punem în luntre toată frînghia pe care o posedăm...

— Lucrul acesta se poate, nu este așa Alik?

— Da, domnule Harry.

— Dar pentru ce asta? reluă Merinos.

— Aceasta este ideea mea!

«Și apoi, pentru că trebuie să încărcăm luntrea, de ce n'am încărcă-o cu frînghiile?»

«Dar, cel puțin, frînghia aceasta este solidă?»

— Ne-am putea desrobi vaporul cu dînsa, dacă am găsi un punct de sprijin și o forță, domnule Totor.

— Foarte bine!

«Dacă e așa cum spui, totul va fi de minune!»

— Acuma poți să legi la capătul frînghiei un...

— Da, domnule Totor. E un instrument foarte solid, care ar fi în stare să oprească în loc chiar și un cuirasat.

— Minunat!

— Pe de altă parte, cel-l'alt capăt al frînghiei îl vei lega de vasul nostru.

— E un lucru foarte ușor!

— Bagă de seamă să legi bine frînghia, ca și cum ar fi vorba de o remorcare a vasului.

Cerînța lui Totor fu adusă la îndeplinire într'un sfert de oră. Luntrea lunecă ușor pe valuri.

(Va urma)

Primul bilet de bancă

Data emisiunii primelor bilete de bancă se urcă până la anul 2600 înainte de Christos. Cel puțin așa se spune.

Invențiunea este datorită unei bănci chineze. Biletele acestea purtau pe ele: numele băncii, data, numărul biletului, indicația valorii în litere și o ilustrație reprezentând o grămadă de monezi de o valoare echivalentă.

Se vede, prin urmare, că nu lipsia nimica, nici chiar semnaturile funcționarilor, și pedepsele aplicate falsificatorilor.

În plus, biletele acestea mai purtau pe ele și o deviză: «Pradă cât poți de mult, și cheltuește cât poți de puțin».

Se poate spune cu drept cuvînt că deviza aceasta era de natură să mărească valoarea biletelor.

După cum se vede, Chinezii, cărora le datorăm atâtea invenții, au emis pentru întâia oară și biletele de bancă.

Rămâne de știut întru cât au făcut bine societății prin această invenție.

Fix.

REȘID SONI-ALI

Fiind la Cairo în ajunul plecării musulmane pentru Meca, am făcut cunoștința unui șeik, în fața căruia se înclinău toți drept-credincioșii.

Omul acesta se numea Reșid-Soni-Ali și pretindea că este coborător direct al faimosului cuceritor arab Soni-Ali, care, după cum se știe, în secolul al XV-lea, a cuprins Tumbuctu, pe care l'a zmulș din mîna lui At-kil, șeful tuaregilor Masufa.

Sectar zelos al Coranului, Reșid-Soni-Ali nu este dușmanul creștinilor.

Dînsul s'a lepădat de fanatismul străbunilor săi, și când se urcă în drumul de fier nu pare de loc încurcat de faptul că este nevoit să călătorească între două occidentali, de exemplu.

A fost în relații diplomatice cu administrația franceză din Tunisia și vorbește foarte bine limba franceză. Este o adevărată plăcere să vorbești cu dînsul în această limbă.

Reșid-Soni-Ali—se va fi coborînd sau nu din cuceritorul cetății Tumbuctu,—

este un om care a călătorit prin toate țările mahometane, de la coasta Marocului, pînă la frontiera Chinei, trecând prin Arabia, Turcia asiatică, Persia și India. Este un pelerin neobosit și un adevărat erudit.

În tovarășia sa am vizitat la Cairo vechea moschee din piața Rumeleh, unde se află mormântul sultanului Hassan, precum și frumoasa moschee Mehemet-Ali, foarte curioasă în stilul ei bizantin, cu coloanele ei de alabastru și cu sarcofagiul de argint al lui Mehemet-Ali.

Pe când mă reîntorceam de la această moschee, Reșid-Soni-Ali m'a povestit că dînsul a vizitat, fie singur, fie în tovarășia altor pelerini, toate moscheele mai importante din întreaga lume.

Pe când era tînr încă plecase din Maroc în spre Tumbuctu pentru a încerca să culegă, în marele oraș misterios al Sudanului, de-asupra căruia falfăie astăzi drapelul francez, documente relative la suveranitatea străbunului său.

Tot ce putu afla fu că Soni-Ali însuși fusese înlocuit de către un aventurier, mai înainte ca Tumbuctu, sub domnia lui Askia, să fi atins apogeul splendorii sale.

Dar numele lui Soni-Ali era înscris în trei dintre cele mai principale moschee: Sidi Iahia, Sankora și Sangereber, care datează toate din secolul al XV-lea.

— Ca și creștinii, — îmi spunea Reșid-Soni-Ali, — musulmanii au întreprins la construirea templelor lor toată puterea geniului de care dispuneau, toată măreția arhitecturii lor naționale; de aceea principalele moschee sunt niște adevărate minuni.

Și pe când ne continuam preambularea sub un cer licăritor de stele, urmă o adevărată evocare a celor mai celebre edificii ale cultului lui Mohamed.

Se părea că vocea muzicală a savantului pelerin cânta niște imnuri gloriei lor.

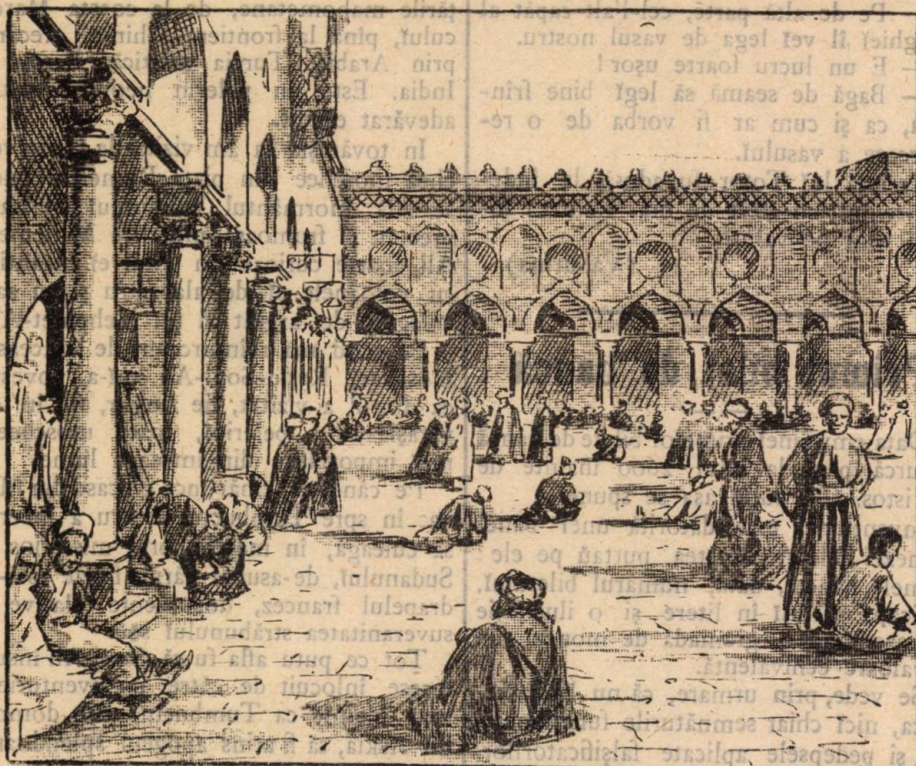
Și Reșid-Soni-Ali mă conduse cu gîndul în marea moschee din Meca, unde nouăsprezece porți rămân dechise și zi și noapte. Pretutindeni sunt suspendate lămpi care ard neîntrerupt sub o infinitate de mici cupole, dominate de șapte minarete.

În mijlocul acestei clădiri imense se află «Kaaka», a căreia fondare este atribuită lui Abraham și fântîna «Zemzem», care după spusa legendei, ar fi fost deschisă de un înger în momentul în care Agar, rătăcitor prin deșert, era să-și vadă pe fiul său Ismael murind de sete.

Iată-ne acum la Medina, în marea moschee «El Harum». Clădirea aceasta a fost construită după același plan ca moscheia din Meca, chiar în locul unde a murit Mohamed, al căruia mormînt îl cuprinde.

Bolta acestei moschei este susținută de patru sute de coloane. Trei sute de lămpi ard neîntrerupt zi și noapte. Mormîntul Profetului se află în partea de sud și este încunjurat de un grilaj masiv.

Curtea unei moschei după o ceremonie

Măsura aceasta a fost luată pentru a pune o stavilă prea marelui zel al dreptcredincioșilor, care nu pot trece grilajul de cât după ce au plătit o sumă de patre-zeci de lei!..

Se spune că corpul lui Mohamet este perfect conservat în sicriul său de marmură albă.

Dar dacă v-ați înșira aici descrierile minunate pe cari mi le-a făcut Reșid-Soni-Ali despre diterite alte moschei, n-ați mai sfârși nici o dată.

Mă voiți mărgini să spun că cele mai celebre moschei vizitate de acest pelerin sunt acelea din Selim, Adrianopol, Konieh și Constantinopol.

În orice moschee mai principală se află un loc anume orânduit pentru Suveran. Este un fel de tribună așezată pe o estradă, de unde monarhul poate domina întreaga ceremonie.

În interior nu sunt nici tablouri, nici statui; sunt numai covoare pentru închinuț și pe ziduri înscrisuri din coran.

Dar se pot vedea de asemenea mărfuri de toate soiurile, căci de multe ori moscheele mai îndeplinesc și rolul de depozite. Este un fapt curios acesta, dacă ne gândim la fanatismul religios al mahometanilor.

— Tocmai aceasta este marea imputare pe care o fac occidentalii moscheelor, întrerupse-și ei. Marii savanți ai apusului pretind că prin moschei se fermentează holera și alte boale molipsitoare, care sunt duse pînă în Mediterana și de care Europa nu poate scăpa de cât mulțumită acelor ne mai sfârșite carantine pe care toată lumea le cunoaște.

— Medicii d-voastră, imi răspunse sa-

vantul pelerin, exagerează puțin lucrurile. Sunt multe depozite de mărfuri și în afara moscheelor. Aceste pot conține și ele germeii boalelor. Eu n'am avut nici o dată ciumă și nici holeră și cu toate acestea îmi repet că am vizitat toate moscheele.

«Dar aveți dreptate să luați măsuri de pază, «căci Allah nu este cu voi»!

În această ultimă declarație a șeikului, care totuși admira multe lucruri ale civilizației noastre, vedea credința lui neclintită în puterea lui Dumnezeu și a lui Mohamet, profetul său.

Fatalismul oriental suride în fața tuturor măsurilor de pază pe care le ia europenii pentru a înlătura boalele molipsitoare.

— Oare moartea, — spunea Reșid-Soni-Ali, — nu vine să ne cate în mijlocul bogățiilor, lăsând neatins pe cerșetorul din mijlocul drumului?

«Nu scăpăm oare neatinși din cele mai periculoase călătorii, pe când ingerul exterminator vine să-și lipească degetul de niște indivizi care trăesc în locurile cele mai sigure?

«Nu mor atâtea tineri înaintea bătrânilor?

«Toate acestea sunt lucruri s-rise.

«Fie-care își urmează destinul de mai înainte stabilit și în zadar sunt toate măsurile de pază».

M'am uitat bine la mahometan. Vorbea foarte serios și, după întărișarea sa, am văzut că ar fi zadarnic să mai încerc a-l combate.

Apoi amicul meu Reșid-Soni-Ali voi să-mi descrie și moscheele din India. Se

părea că acestea din urmă îl impresionaseră mai mult pe dinsul.

Dar m'am grăbit să-l mulțumesc pentru atâta bună-voință, rugându-l în același timp să observe că toate moscheele din lume se aseamănă între ele și că, afară de aceasta, se apropiase și ora mesei. În asemenea condiții mi s'a părut mai potrivit să mă întorc la hotel pentru a cina.

Rodolfo.

PLACERILE PERIOADEI ELECTORALE

Astăzi, când ne îndreptăm spre Atena, găsim pentru a vizita orașul lui Pericle și a lui Sofocle, modernul tramvai electric. Imperiul mașinii se întinde mereu prin orașe, cu toate acestea, tot au mai rămas încă unele colțuri care-și păstrează tot pitorescul lor de odinioară.

Așa, de exemplu, prin orașele și satele Greciei, campaniile electorale, așa de puțin poetice pe aiurea, sunt pe acolo prilejuri de sărbătoare, de producții artistice.

Iată la început un candidat, relativ sărac.

Credeți poate că dansul se ostenește să întreprindă campanii prin presă sau prin discursuri ținute în toate părțile, care nu pot avea alt rezultat de cât acela de a-l face să devie răgușit?

Nici de cum. Dansul se mulțumește să închirieze o trăsură drăguță, la care înhamă două, patru sau șase capre.

În acest echipajiu ia loc; în față se poate vedea o placardă care invită pe alegători să-l aleagă.

Conținutul acestei placarde ar fi de exemplu, următorul: Popor inteligent și drept!.. Constantin Argyrocroniadiș reclamă voturile d-tră! Votați pentru dansul, căci veți vota pentru prosperitatea universală!

Se întâmplă poate ca d. candidat să aibă oare-care avere? Atunci, în locul unei trăsuri defilează prin sate un șirag întreg de trăsuri. Prin locurile mai importante, Constantin se oprește și poporul se adună în jurul lui.

Dansul le spune niște povești minunate, care n'au nici-o legătură cu alegerile, cum ar fi de exemplu povestea unei de aur sau alte asemenea povești.

Toți rămân încântați, și făgăduesc să dea voturile lor lui Constantin.

Dar iată, candidatul a plecat. Un altul sosește. Acesta are o trăsură trasă de măgari. Dar, pentru așa de puțin lucru, talentatul Argyrocroniadiș nu va fi uitat.

Acum apare un al treilea candidat. Acesta sosește ca într'un triumf antic, căci are mai multe trăsuri, și la fie-care trăsură sunt înhamate câte patru măgari. Ce frumos e!.. Credința alegătorilor este aproape zdruncinată.

Când are cineva atâtea măgari, oferă

mai multe garanții pentru a asigura fericirea obștească, și alegătorul se simte atras spre dânsul.

Dar, Constantin știa să povestească cu atâta talent!

De-o dată, un nor de praf se ridică la barieră. Ce trupă!.. Ce mai de lume!.. Ce de trăsuri și de măgari!..

În trăsurile acestea, o! minune, sunt și niște dănuitoare.

Da, niște dănuitoare foarte bogat costumate, a căroro priveliște farmecă poporul.

Dănuitoarele se coboară din trăsura, ele sunt însoțite și de muzicanți. Or-

chestra începe să desmerde urechile publicului.

Biletistele execută jocurile cele mai grațioase și poporul aplaudă cu frenezie.

Dănuitoarele acestea sunt și cântărețe.

Ele spun cu multă pricepere minuri, în care se înalță calitățile candidatului bogat și generos.

Sîrmene Constantin Argyrocroniadiș, care știa să povestească așa de frumos, de astă dată ești perdut!

Oare n'ar fi un vis frumos și pentru noi, dacă am putea spera să avem asemenea alegeri?

Didi.

Ultima expediție a unui aventurier

CAP. I

Nu mai pot!.. mor!.. mă înăbuș!

Cam așa fel de vorbe auzai printre călătorii unui brick care cobora de-a lungul coastelor oceanului Pacific.

Trebue să spunem însă că e o exagerare din partea noastră când pronunțăm cuvântul «cobora»; în realitate vasul părea tînuț pe loc.

Marea era atât de liniștită, în cât semăna cu lacul acela celebru al miturilor antice, în apele căruia broaștele reclamau cu o stăruință de veacuri, o ploace ce n'avea să vie nici o dată.

Un Marsilian ar fi spus că apa mării se prefăcuse în unt de lemn.

Numai marinarii, deprinși cu teribila căldură tropicală, steteau întinși pe punte, pe jumătate coprinși de somnolență. Ei păreau că nu simt dogoreala care venea de sus, pentru ca culeasă de valurile mării, să se reflecteze în urmă cu o furie îndoită asupra bietului vas, care își făcea impresia că a fost pus la prăjit.

Scândurile bordului trosneau de căldură, cu toate că marinarii le ulyău peste tot, aproape la fie-care cincîspre-zece minute.

Pânzele stăteau lipite de catarguri; și după câte-o rară și slabă undulare, ghi-ceal că pe sus tot mai trecea din când în când câte o adiere de vânt.

Intr'o cabină din fund, căpitanul și ajutorul său făceau socoteli pentru a determina punctul în care se afla vasul.

Mii de milioane de bombe! exclamă cel-dântău, trăgând două linii perpendiculare pe hartă; în două-zece și patru de ore am înaintat așa de puțin, în cât cu drept cuvânt am putea spune că nici nu ne-am mișcat din loc.

Ba, lucrul acesta ni se întâmplă de vre-o opt zile încoace, neîntrerupt. Atâta numai, că ne apropiem mereu de coastă.

În clipa aceia, se auzi o voce puternică, strigând:

Pământ la tribord!

Cei doi ofițeri eșiră repede pe punte

și sondând depărtarea cu lunetele, se putură convinge că strigătul omului de serviciu nu era o minciună.

La sondă! comandă căpitanul.

Marinarii alergară și sonda fu aruncată repede în mare, cu o «cală» de două-spre-zece picioare.

Un om fu pus să stea de veghe.

După aceia, căpitanul și ajutorul său intrară din nou în cabina lor.

Locotenentul își freca mâinele, copriș de o bucurie frenetică.

Ce naiba te-a apucat acum? întrebă căpitanul încruntând din sprâncene, neputând înțelege ce însemna atâta veselie.

Pământul, căpitane, mă face să fiu vesel.

Pământul?..

Da; când proviziile încep să se împuțineze, vederea pământului mă bucură în tot-d'a-una.

Cum! exclamă căpitanul, sărind în sus, acumă nu mai avem nici...

Tăcere! îl întrerupse cel-alt, ducându-și degetul la buze; acestea sunt niște lucruri pe care nu trebue să le strigăm prea tare.

Apoi, aplecându-se la urechea șefului său, murmură:

— Mai avem provizii abia pentru două săptămâni și suntem la șase sute de leghe distanță de San-Francisco... Cu un drum cum se cade, am putea ajunge în cincîspre-zece zile. Dar, în condițiile actuale, se poate să nu ajungem nici în două-zece și cincî de zile, și atunci...

Ba, cu vântul pe care-l avem acumă, întrerupse căpitanul, nu vom ajunge nici în cincî-zece de zile; barometrul e staționar la 782 m.m., și nimic nu ne poate face să prevedem sfârșitul acestui calm.

Eu nu prea am mare încredere în instrumentele d-tră cu mercur, răspunse locotenentul; am eu un barometru, mult mai infailibil.

Și lovindu-și cu mâna genuchiul drept, adăugă:

Barometrul acesta îmi anunță schimbarea vremii cu două-zece și patru de ore mai înainte; sunt două-zece de ani de când reumatismul meu nu m'a înșelat nici o dată.

Atunci! întrebă căpitanul, care înțelegea din ce în ce mai puțin.

Atunci, de vreme ce d-ta ai crezut că nu trebue să cumperi un supliment de provizii pentru cei șase pasageri...

Patru pasageri cu câte trei sute de lei, și doi cu câte cincî sute, pentru a merge de la Valparaiso la San-Francisco! Ar fi trebuit poate, să imbarcăm câșt-va vițel pentru domniile acestia răspunse căpitanul furios... Dar ești nebun, dragul meu!

«Și apoi, de ce te plângi? Nu ți-ai avut oare partea d-tale de două sute de lei?»

Știu bine, răspunse foarte liniștit locotenentul, un bătrân lup de mare care își lăsase nervii și conștiința cam prin toate părțile lumii; cu toate acestea trebue să fim prevăzători, pentru a nu ne vedea siliți să reducem rația marinarii.

Da, da... te înțeleg acumă... Mă sfătuești să mă opresc pe coastele Mexicului pentru a cumpăra provizii... Ei bine!.. mai curînd mi-aș pune marinarii să rabde de foame, de cât să-mi arunc banii pe pământ mexican.

Celalt înalță din umeri, și cu aceeași liniște, continuă:

— Voiam numai să-ți spun...

Ce să-mi spui?... exclamă căpitanul. Vorbește o dată!.. E o oră de când te-ascult și nu mi-ai spus nimica încă.

În loc să imbarcăm proviziile, i-am putea debarca pe aceia care amenință să fie cauza unor încurcături.

Căpitanul care se preumbla agitat de-a lungul cabinei, se opri brusc.

Pentru a-mi propune o asemenea infamie, mi-ai cerut o convorbire? întrebă dînsul.

Când intră cine-va în horă, trebue să joace, răspunse locotenentul sentențios.

Ai început prin a lăsa șase pasageri netrecuți pe foaia de bord, pentru ca să n'aj a da nici o socoteală companiei de navigație. Bani i-ai băgat d-ta în buzunar, afară de mica parte pe care mi-ai dat-o mie. N'ai cumpărat un supliment de provizii, pentru ca să n'aj a da explicații armatorului... Toate acestea au fost făcute cu foarte multă abilitate. Dar acumă, de vreme ce timpul ne perse-cută, trebue să mergem pînă la sfîrșit.

Dar cu sentimentele de umanitate ce facem? întrebă căpitanul. Să părăsim niște oameni așa, în mijlocul unui deșert?..

Eu vreau să asigurăm echipajului nostru rația completă pînă la sosire. Cât despre călătorii noștri, ce caută dinșii la San-Francisco?

Fără îndoială, se duc acolo să facă avere.

Dar astăzi nu mai poate face avere nimeni în California; lumea s'a înmulțit prea mult pe acolo, pe când în Mexic, străinii sunt încă foarte rari și aș înaintea lor cele mai largi orizonturi. Sunt terenuri nemărginite care stau necultivate, așteptând numai brațele celor doritori.

— Ei, ei!.. nu lua vânt, te rog, întrerupse căpitanul; lasă lirismul pe altădată. Vom mai vedea noi ce este de făcut.

În clipa aceea intră șeful echipajului.

— Ne apropiem repede de coastă, d-le căpitan, zise dînsul.

Peste puțin timp ancora fu aruncată.

— Vom merge în munte să vînam câte-va căprioare, propuse locotenentul. Apoi adresându-se călătorilor, adăugă:

— Dacă aveți plăcere, puteți debarca și d-voastră; aveți o zi întreagă înainte-vă și e un ținut minunat pentru vînat.

— Primim!.. exclamă doi bărbați, făcând câțiva pași înainte. Amândoi purtau la cingătoare câte o carabină și aveau înfășurarea aventurierilor americani.

Erau cam de același înălțime, bine făcuți, cu pieptul larg, cu privirea vioasă; după nume păreau a fi spanioli: Perez și Gil.

— Viți și tu Gerald? întrebă acesta din urmă, adresându-se unui alt tînar blond, care după înfășurare părea să fie francez.

Înainte de a răspunde d'a dreptul aceuia care îl întreba, Gerald se întoarse spre o femeie bătrână, în care orî cine ar fi recunoscut pe mama lui Perez și a lui Gil. Cu un accent aproape dragăstos o întrebă:

— Viți și tu, mamă?

— Să mergem, răspuse femeia cu simplitate.

— Dar d-ta, d-le, nu te coborî? întrebă locotenentul, adresându-se celui de al cincilea călător, care stătea cu nasul cufundat într'un manuscris plin de caractere bizare.

Costumul acestuia era cu totul în dezacord cu acelea ale tovarășilor săi de drum; cu un cuvînt, după înfășurare, omul acesta nu părea de loc să fie un aventurier.

După culoarea încăruntită a părului, părea să aibă vre-o cincîzeci de ani.

— Să mă coborî? întrebă dînsul, îndreptându-și ochelarii; dar pentru ce?

— Măine dimineață vom întreprinde o vînațoare în munți, răspuse locotenentul.

— Unde suntem?

— Pe coasta Mexicului.

Savantul—căci omul acesta avea aparența unui savant—sări în sus și strigă cu voce tare:

— Trompet!

— Iată-mă, d-le, răspuse un individ care stătuse pînă atunci retras, ocupat cu cusutul unui nasture la o haină.

— Pregătește lucrurile noastre, zise omul cu ochelari; vom debarca.

Fără să facă cea mai mică obiecțiune, Trompet coborî treptele care conduceau

la cabina sa, patru câte patru, și peste puțin se reîntoarse aducând pe umeri un pachet legat cu cea mai mare îngrijire.

În mînă avea două puști, o umbrelă și o cutie.

— Iată, zise dînsul punând jos o pușcă, cutia și umbrela.

— Cum?... Dar hainele mele unde sunt?

— În pachetul meu, d-le.

— Mereu același, bravul meu Trompet; pentru tine toată greutatea...

— Drace!.. d-le, cum spunea și d-nu căpitan: fie-care trebuie să se ocupe cu afacerile sale.

— Căpitanul tău este astăzi colonel; și-am mai spus-o.

— Știu bine, răspuse Trompet; se poate întâmpla chiar să fie și colonel, căci este cam multă vreme de când nu mai avem știri de la dînsul. Dar pentru mine a rămas mereu tot căpitan. Chiar și peste zece ani tot căpitanul meu va fi, după cum eram și eu zăvul său Trompet. Poate că d-ta nu îl mai aduci aminte, d-le, dar s'a împlinit cincîspre-zece ani de când am plecat din bătrîna noastră Franță și rătăcim prin toate părțile lumii.

«Am ajuns chiar să mă întreb ce înseamnă această lungă rătăcire, căci dacă nu mă înșel al trimes destule pachete prin toate părțile lumii și din toate părțile... din Mexic în Japonia, din Japonia în Chili, din Chili la San-Francisco.

— Nu mai mergem la San-Francisco, întrerupse savantul; ne oprim aici.

— Este același lucru, de vreme ce suntem pe coasta Californiei.

— Nu; aici suntem pe coastele Mexicului.

— Iarăși!.. Am mai stat vre-o trei ani în țara aceasta blestemată, explorînd munte după munte și câmpie după câmpie.

— Ascultă, îi zise stăpînul aplecîndu-se spre dînsul, mai am numai câte-va luni de cercetări. Cred că voi reuși să am în curînd dovada sigură că în zadar i se atribuie lui Cristofor Columb descoperirea Americii... Manuscrisul acela pe care întâmplarea m'a făcut să-l descoper în Japonia, nu este alt-ceva de cît povestirea unui marinar japonez care a descoperit continentul america în anul 490, adică cu zece secole înainte de marele navigator genovez.

— Hm!.. murmură fostul zuav, netezindu-și barba.

— Ce «hm»?

— În locul d-tale eu nu prea aș avea multă încredere.

— Să n'am încredere?

— Eu am auzit adese-orî spunîndu-se că marinarii au obiceiul să glumească... În sfîrșit, principalul este că am cusut toți nasturii și că totul este gata pentru drum...

— E ultima noastră expediție, Trompet, ultima!

Pe la orele un-spre-zece seara o șalupă se îndrepta spre uscat, transportînd pe cei șase călători.

Pe la orele cincî dimineața, eșau la îmbrăcătura unui mic rău, și pasagerii săriră pe uscat, terciți că-și mai pot desmorți membrele.

— Fixați bine șalupa, strigă locotenentul întorcîndu-se spre marinarii; pe la amiază ne vom întoarce pentru a de-juca. Să aveți grijă să aprindeți focul, pentru ca să avem unde frige vînatul.

— Și noi, la drum spre munte! adăugă dînsul, întorcîndu-se spre pasageri. Peste o oră va fi cald, și trebuie să terminăm vînațoarea mai înainte ca temperatura să fi devenit prea ferbinte.

Aventurierii își încărcară armele.

— Tu, veți veni cu noi, adăugă locotenentul, adresându-se unui colos de marinar; veți veni pentru ca să ne ajutați la transportarea vînatului.

Ia și pachetul de frînghii pe care l'am adus cu noi; ce nu vom putea duce în spate, vom țări cu frînghiile.

După aceea se apropie de matelot și îi șopti câte-va cuvinte la ureche.

Mama aventurierilor era mai aproape de dînsii; nu putu să audă cuvintele, dar după mișcarea buzelor ghici că oamenii aceia puneau la cale ceva necurat.

— Tu, murmură locotenentul a parte, observînd privirea bănuitoare a bătranei, tu ai prins de veste ceva... Dar în zadar îți pregătești cu atată îngrijire carabina... Știu că timpul se va schimba, și va fi prea trîziu pentru ca să te mai poți servi de arme.

În adevăr, bătrîna era înarmată cu o carabină, tocmai ca și fiul ei, și după familiaritatea cu care și-o încărcă, putea ghici că era deprinsă de multă vreme cu armele de foc.

— În ce punct ne aflăm? întrebă omul cu manuscrisul. Aș voi s'o știu mai cu exactitate.

În același timp, desfășură înaintea locotenentului o hartă a Mexicului.

— Iată unde ne aflăm, răspuse locotenentul, arătînd cu degetul capul Corrientes.

— Mulțumesc, răspuse savantul.

Și întorcîndu-se spre tovarășii săi de drum, le strînse mîna; același lucru îl făcu cu locotenentul și cu marinarii.

— D-lor, vă urez drum bun, și bun ajuns la San-Francisco.

Și mai înainte ca vre-unul dintre ei să aibă timpul de a-și manifesta mirarea pentru o hotărîre așa de bruscă, savantul le întorsese spatele, și urmat de Trompet, pornise de-a lungul râului.

Trompet, îndepărtîndu-se, murmură:

— Curios lucru, dar mi se pare că omul acesta rămîne cu cine-va, cu o cunoștință. Nu pot să-mi aduc aminte cu cine...

— Afurisit cap! A început să nu mai fie bun de nimica.

Despre cine vorbea oare bătrînul zuav? Poate că viitorul ne-o va spune.

Vinătorii își vîzură de drumul lor și se apropiară de primele linii ale munților.

lor; în fața lor se deschidea o vale tăiată de numeroase masivuri păduroase.

— În direcția aceasta trebuie să mergem, zise locotenentul; dacă vom avea un vânt cât de puțin favorabil, vânatul va fi foarte abundant.

Aerul începea să devină mai răcoros, și norii mici care se ridicau din spre sud, indicau o schimbare a timpului.

— Cu toate acestea, e o căldură de infern, murmură marinarul, scoțându-și blüza.

Depriș cu toate sporturile cinegetice, tinerii se înșirară în linie, fără să mai aștepte vre-o comandă.

Înainte la distanțe destul de mari unul de altul.

Bătrîna mergea alături de locotenent; în urma ei venia matelotul.

— Ei!.. strigă de o dată locotenentul; și arată cu mâna un cerb, care era acum în dreptul bătrînei.

Văzînd frumosul animal, aventuriera își uită de ori-ce prudență; ridică carabina și trase.

În același timp, colosul, care pindea momentul potrivit, se repezi la dînsa și îi acoperi capul cu blüza, pentru a-i înăbuși țipetele.

— Cerbul!.. Cerbul!.. strigă locotenentul.

Tinerii, nevoind să piardă un vînat așa de frumos, alergară înainte, cu carabinele pe umăr.

Cît ai clipi dîn ochi, aventuriera fu legată măr.

După aceea, briganzii își luară picioarele la spate și se îndreptară spre țarm.

În curînd șalupa porni spre largul mării, ajutată și de un vînt destul de puternic, în direcția sud-est.

În timpul acesta o căprioară cădea, ucisă de glonteale lui Perez.

— Victorie!.. victorie! striga Gerald, plin de veselie.

Dar un țipăt de desperare îi răspunse îndată.

— Suntem trădați!..

Gil, care se urcase pe o înălțime, putuse vedea cum se îndepărta șalupa.

— Mama!.. mama!.. unde este mama? Mizerabilii au ucis-o!..

Abia auzise Gerald cuvintele acestea, și începuse să alerge ca un nebun spre vale.

Nu mai vedea nimic în calea lui; nici șanțuri. Alerga înainte ca o umbră, ca o fantomă.

Cei-l'alți două, neputîndu-l urma rămaseră cu mult în urmă.

— Hu!.. hu!..

Vînătorii se opriră pentru a mai răsufla puțin.

Cunoșteau semnificația strigătului acesta de pasăre nocturnă. Era un semn pentru a-i anunța de departe, că nu se întîmplase nici o nenorocire.

Peste câte-va momente erau cu toții lângă mama lor, pe care Gerald o scăpase de legături și de călușul ce-i fusese pus la gural.

Cu toată bucuria pe care o resimțiră vîzîndu-și mama în viață, cei trei frați nu putură trece peste gravitatea situației lor.

Perez, cel mai mare dintre fii aventurierii, spuse cu voce tare că vasul îi părăsise.

— Cerul o voește; trebuie să-l ascultăm, răspunse mama.

— Dar ce să facem noi în țara aceasta? întrebă Perez.

— Să ne urmăm steaua; dînsa ne va călăuzi.

Și cu un gest de vrăjitoare, aventuriera întinse mîna dreaptă spre nord.

(Va urma)

Un sat de pescari

Cît de departe ne putem urca în noaptea timpurilor, putem constata că unul dintre cele d'întîi instrumente, dacă nu cum-va chiar cel d'întîi—pe care le-a inventat omul, a fost plasa de pescuit.

N'am pretenția de a voi să susțin că însuși tata Adam a cunoscut plasa și s'a folosit de ea; dar fără îndoială că secretul acesta n'a întîrziat a fi descoperit.

Se poate cine-va întreba cum a venit în mintea primilor oameni concepția unei plase?

După părerea mea plasa este anterior

unor alge împletite de mîna omului, distanța nu este tocmai mare.

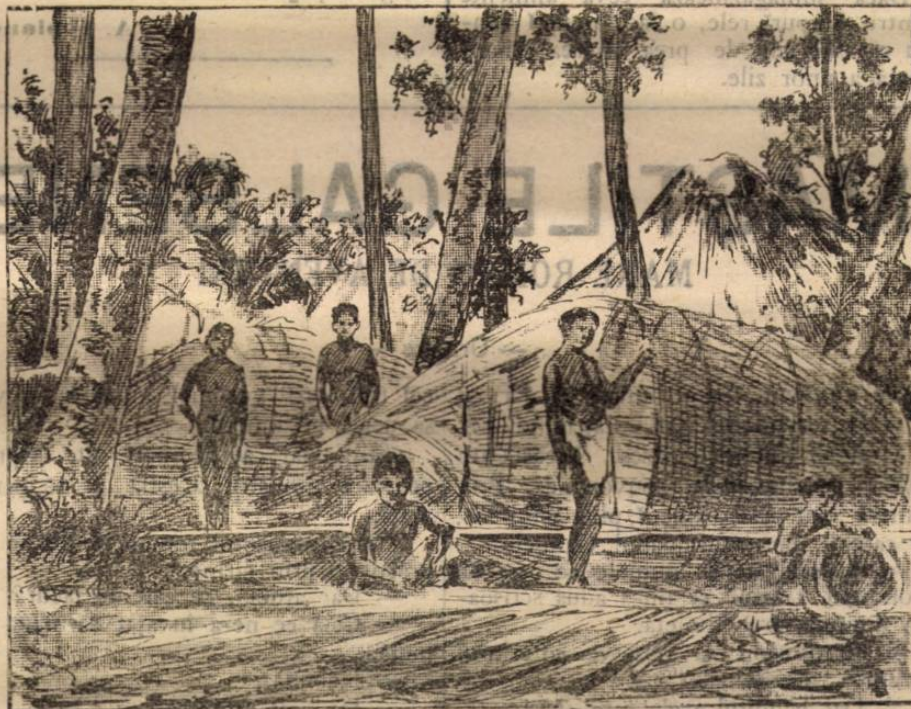
Acestea sunt, bine înțeles, niște simple ipoteze. Dar chiar ca fapte reale, se poate susține cu succes antichitatea plasei.

Se vede lucrul acesta la unele populații sălbatece de azi, care nu întrebuintează de cît plasa, și sunt adevărați artiști în construirea ei.

Călătorii care au fost prin Noua-Guinée ne spun aceleași lucruri despre papuasi.

Indigenii de acolo știu să construiască niște plase foarte practice, folosindu-se de firele bambasului.

Chiar și femeia papușului știe să

Ei construiesc plăși din fire de bambu

oară chiar unditei; trebuie să fi trecut secole întregi, până când a avut omul sălbatec ideea de a atârna la capătul unui băț ceva care să atragă pești.

Din contra, concepția plasei era foarte ușoară, pentru că era oferită chiar de natură.

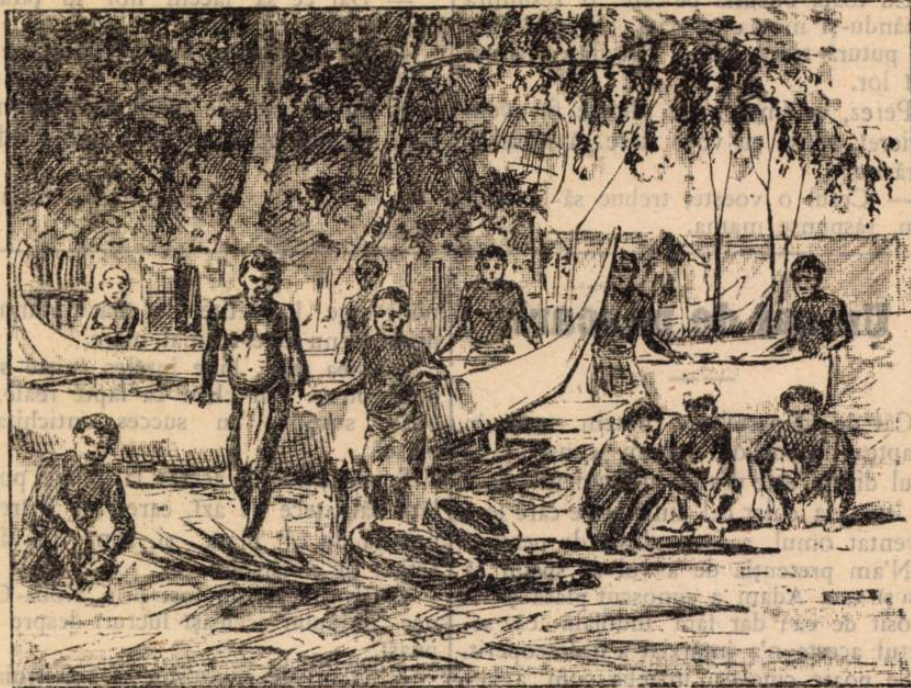
Supraveghiînd fundul riurilor, omul sălbatic a observat că peștii nu puteau trece pe acolo pe unde algele marine erau prea dese. De aici, până la ideea

pescuiască. De altminteri, lucrul este ușor de explicat, de vreme ce peștele constituie aproape singura hrană a populațiilor. Se prepară și proaspăt, dar mai cu seamă uscat în cantități mari la soare, pentru a fi conservat.

După ce a fost uscat bine la soare, peștele este expus zile întregi la fumul unor lemne verzi; numai după aceea este așezat în butoaie.

Sfârșitul perioadei marilor vînători

este subliniat cu adevărate orgii. Puțin prevăzător, locuitorul Nouei-Guinee nu se îngrijește nici o dată de ziua de mâine.

Dacă înmagazinează ceva alimente pentru timpuri rele, o face numai pentru că este silit de prea marea abundență a unor zile.

Dar nu trebuie să-ți ținem în nume de rău lenea aceasta, să fim mulțumiți că are instincte destul de pașnice și nu a leargă după carne omenească.

A. Leblanc.

MAȘTILE GALBENE

MARE ROMAN DE AVENTURI

— Urmare —

Un moment, Sara rămase tăcută, cu privirea turburată; apoi, stăpânindu-se:

— Două bandiți le păzesc. Aceasta am aflat-o ascultându-le convorbirea. Prin urmare sunt șase oameni, plus șeful lor, pe care 'l numesc stăpânul Gangelui.

— Acesta este și numele pe care l'a pronunțat fakirul ce mi-a adus scrisoarea domnișoarei Violeta.

Și continuând să observe interiorul parcului, adăogă:

— Dar banditul acela este aici!

— Fakirul!

— El însuși!.. Privește-l... E acela care s'a ridicat acum.

În adevăr, unul dintre cei patru bărbați, stăpânit de patima jocului, se ridicase.

— Verdele! striga dânsul, verdele! Da, 26... câștigat!

— Șapte dușmani, murmură Max. Revolverul meu ne va scuti de acești patru... Dar ușor mai rămânea trei...

Ducesa îl întrerupsese cu un gest.

— Mă voi duce singur, continuă Max.

— Nu, răspuse ducesa; revolverul face prea mult zgomot... Voești oare ca

cei trei carți vor mai rămânea în viață să ucidă prizonierii?

«Știi doar cât de mare este disprețul pe care monștrii aceștia îl au pentru viață.

Tot entuziasmul romancierului se împrăstie ca prin farmec.

— Dar atunci, ce este de făcut?

— Ceia ce ne-a învățat sârmana nebună...

— Nebuna?

— Da, imi amintesc.

— Eu, m'am gândit la lucrul acesta când am plecat, și am luat caseta în automobil...

— Caseta cu tuburile luminoase?

— Da.

— Ah! doamnă, mi se pare că tot d-tale voi datora eliberarea Violetei.

— Dar, adăugă dânsul după un moment, întunecându-se, mai este o greutate...

— Care?

— Domnișoara Mona nu mai este aici pentru a ne călăuzi, și m'e teamă ca tuburile luminoase să nu devie niște arme netolosoare în mânele noastre.

Sara surâse cu dulceață.

— D-ta n'ai examinat nici o dată caseta?

— Nu.

— Dacă ai fi examinat-o vre-o dată, ai fi putut observa niște indicații pe care eu cred că le-am înțeles.

«Vino cu mine, adăugă ducesa, și te vei putea convinge.

Peste un moment, amândouă se opreau lângă automobil.

Ducesa deschise caseta Moniei Labianov.

Ea îi arătă o etichetă lipită pe capacul interior.

«Cetiți avisul acesta.»

Și Max ceti:

AVIS

«În nici un caz nu trebuie să îndreptăm asupra noastră înși-ne razele luminoase ale lentilelor.

Această precauțiune trebuie să fie exagerată mai cu seamă când este vorba de tuburile din seriile 3 până la 12 și 30 până la 35. Seriile acestea produc niște efecte fulgerătoare.

Pentru seriile 3 până la 12, trebuie să ne ferim de proiecțiuni de orice suprafețe, cum ar fi de exemplu: lemne, stofe, sau chiar metale poleite.

Cetind rindurile acestea, tinărul se simțea cuprins de un fel de teamă superstițioasă.

Că-eva raze de lumină colorată, înmagazinate într'un acumulator, și proiectate printr'un tub de sticlă, deveneau, cu ajutorul științei, un instrument de distingere, operind fără șgomot, lesne de mânuir pentru individul cel mai slab.

La Berna, la Odesa, dânsul putuse să și dea seamă de puterea bizară a acelor tuburi, construite de doctorul Ellevioussse pentru niște efecte bine făcătoare, și pe care adăugarea unei lentile convexe, convergentă de raze, le făcea atât de teribile.

Cine oare ar fi acela care ar putea îndrăzni să lupte contra misterioaselor puteri? Era o putere mistică, care accorda ființei celei mai slabe putința de a distinge gigantul cel mai formidabil...

Piatra lui David era întrecută... Nu mai era nevoie aici de dibăcie... O singură fascie de raze era îndestulătoare pentru a distruge dușmanul.

— Dar d-ta, visezi, domnule! murmură ducesa alături de dânsul.

— E adevărat, șopti dânsul. Aceste arme sunt atât de bizare în cât fără de voce m'au aruncat în niște reflexiuni cu totul nepotrivite situației noastre.

— Niște reflexiuni filosofice, fără în-doială, sfârși dânsa, surizind.

— Apoi, cu gravitate:

— Ia două tuburi din seria 3 până la 12...

Eu voi lua două din seria 30—35.

Max se supuse.

— Și acum, întreabă curagioasă ducesa,

și ce culoare au tuburile pe care le-ai luat?

— Nu...!

— Oh!.. cavalier distrat... Dar au culoarea iubitei d-tale: violete... Te vei lupta cu violetul pentru Violeta!

Tinărul nu-și putu opri un suris. Admira curajul plin de veselie al compatriotei sale.

— Dar d-ta? întreba dînsul.

— Oh!.. eu am ales lumina indigo.

— Care dă?..

— Un efect fulgerător, după cum ne anunță avisul... Numai că, aș voi să știu care este efectul acesta... Sunt femeie, și prin urmare stăpînită de curiozitate...

Se îndreptară amîndouă spre locul de unde supraveghiaseră cu căte va momente mai înainte interiorul parcului.

Purtau cu cea mai mare băgare de seamă tuburile, pentru că le era teamă ca nu cum-va instrumentele acelea misterioase să întoarcă efectul asupra lor.

Dar abia ajunși la postul de observație, se opriră plini de uimire.

Cei patru jucători se ridicaseră și păreau că voesc să se îndrepte spre dîșii.

În fruntea lor era acum un alt om, de statură înaltă, care purta în cap un turban alb, ornat cu pietre roșii.

Nu era greu de văzut că omul acela era șeful, teribilul, puternicul stăpîn al Gangelui.

Lângă dînsul pășea un țaran tînr și puțin mai în urmă veneau Sara și Violeta, împreună cu sir John Lobster, mai roșu de cât ori când.

Două oameni cu armele în mână îi escortau.

Ce se întâmplase oare?

Din ce pricină fuseseră scoși captivi din închisoare?

Șeful, stăpînul Gangelui, ridică vocea. De sigur că dînsul nici nu bănuia că ar fi putut cine-va să-l asculte, căci vorbea fără nici o teamă.

— Adfar, zise dînsul, îmi aduce o veste... Eri prietenii noștri din satul Mohamet au văzut un automobil pătrunzînd în pădurea Hunting-Reserve.

Toți se înclinară.

— Știm lucrul acesta, Sahib.

— Ei bine, Adfar a văzut astăzi același automobil pătrunzînd în pădure pe un alt drum... Adfar nu putea să se înșele...

Cu un gest comun, bandiții își pipăiră pumnalele de la cingătoare.

Gestul acesta fu aprobat de stăpînul Gangelui.

— Foarte bine!.. Ați înțeles care vă este datoria... Două călători, câtî erau în automobil, nu trebuie să ne neliniștească. Dar se poate foarte bine să fie niște spioni... și ochii carî vor fi văzuți ceea ce nu trebuie să vadă, se cade să fie închiși pentru tot-d-a-una.

Din ascunzătoarea lor, Parizienii nu-și putură opri un gest de înfiorare.

Banditul dădea acum niște ordine.

— Trei dintre noi vor rămînea aici, împreună cu mine... Cei-l'alți se vor răs-pîndi în Hunting-Reserve, pentru a căuta automobilul.

Toți se înclinară.

— De alt-fel, continuă dînsul, vom reduce la minimum posibilitățile de a fi surprinși. Suma pe care o cerem va fi plătită de domnișora Violeta Fowler; n'avem nevoie de cei-l'alți doi. Englezul cel roșu și domnișora aceasta de companie, pot fi uciși fără nici o pagubă. Vom rămînea patru pentru a veghea asupra englezoaicei. În caz de atac, unul dintre noi va avea destul timp pentru ca s'o lovească. Dușmanii nu ne vor putea răpi de cât un cadavru.

Abia pronunțase cuvintele acestea, când, d'o-dată, scoase un urlet de durere și se rostogoli la pămînt. În același timp, hainele i se aprindeau și niște flăcări albastre se înălțau spre cer.

Ce se întâmplase?

— Focul lui Vișnu!

— Mânia lui Siva!..

Toți bandiții rămăseseră incremenți, cercînd în zadar să înțeleagă aventura care-l lăsa fără șf...

Dar, în crepusculul care începea să se lase asupra parcului, părea că niște lumini se aprindeau pe neașteptate, ridicîndu-se spre cer.

Ici rose violete, colo rose de un indigo închis, se desemneau în penumbră, fixîndu-se asupra gardienilor înarmați, asupra jucătorilor.

Unii se rostogoliră la pămînt diatr'o dată, cei-l'alți începură să ardă ca și șeful lor.

Două dintre ei încercară să fugă; dar zarele fugeau mai repede de cât dîșii. Unul câte unul, nenorociții căzură la pămînt.

Și pe când Violeta, Mona și John, înmărmuriți, priveau scena aceasta, neștiind ce să creadă, stușurile se dădură la o parte, și două forme omenești alergară spre dîșii, strigînd cu veselie:

— Liber!.. liber!..

Peste zece secunde, Max era înge-nunchiat la picioarele Violetei, pe când ducesa o strîngea în brațe pe Mona.

Sir John privea cele două grupe cu un aer neliniștit și bănuitor.

CAP. VII.

Despărțiri din nou

Niște pocnituri sinistre umplură văzduhul.

Toți își ridicară capetele, gata să facă față unui nou atac.

Dar Mona întinse mîna în spre casă:

— Focul! murmură dînsa.

Era adevărat.

Flăcări alergau în toate părțile, urcîndu-se repede spre cer.

— Focul!

— Razele violte! murmură Sara.

— Ah!.. iată ce înseamnă avisul pe

care l'am cetit... Nu trebuia să îndreptăm razele asupra lemnului! exclamă romancierul.

Apoi, schimbîndu-și tonul:

— Dar cred că nu vom rămînea aici, în automobil, doamnelor și, la drum, spre Trefald's Cottage.

— Și zicînd acestea, luă brațul Violetei și porni înainte; ducesa cu Mona veniau după ei.

Sir John, de care nimeni nu se ocupa, luă hotărîrea de a-l urma și dînsul.

Peste două ore, intrau cu toți la Trefald's Cottage...

Acolo, pe Max îl aștepta durerea, pe când ducesei îi era rezervată bucuria.

Amîndouă aflau drama pasională care se petrecuse în locuința bandiților.

Max se simțea zdrobit de desperare.

Violeta îi spusese cu vocea întreruptă de suspine, că pentru a scăpa viața tuturora, trebuise să se angajeze față de sir John.

Și cum romancierul, într'un elan de durere, exclamă:

— Il voi uide!

Violeta, demnă și devotată, răspunse:

— Mi-am dat cuvîntul și numai dînsul singur este în măsură să mi-l înapoeze. De-ar muri ce-am putea face?

Și pe când tinărul, învins de vocea dulce a celui care se sacrifică pentru fericirea altora, se retrăgea în camera sa, nebun de durere, Sara află din gura Moniei, care acum devenise cu minte, din gara Moniei care-și recăpătase în fine lumina spiritului, află că ducele de la Roche Sonnaille nu murise.

A spune toată bucuria sărmanului ei suflet, ne-ar fi cu neputință.

Când a iubit cine-va cu toată puterea tineretii sale, când a crezut într'un etern adio, când a hotărît să-și petreacă restul vieții cu căutarea și cultul unui mormînt... Când nu mai are cine-va alt țel de cât neantul... și de o dată, să-l renască toate speranțele de dragoste, să revadă probabilitatea luptei pentru cucerirea fericirii...; aceasta înseamnă a te naște a doua oară, înseamnă a cunoaște nebunia entuziastă a orbului care și a căpătat vederea, înseamnă a te afla pe pragul morții și a reîncepe din nou viața.

Și sub nepăsătorul acoperiș de la Trefald's Cottage două suflete erau chinuite, aruncate într'un fel de povîrniș, într'un fel de dedal spăimîntător.

Abis de desperare pentru Max Soleil.

Abis de speranță pentru ducesa de la Roche Sonnaille.

A doua zi dimineață, romancierul apăru, îngălbenit de o noapte de insomnie.

Cu vocea tristă dînsul spune frumoasei Englezoaice, tot așa de tristă ca și dînsul, că este necesar să se ducă la Asiatic Bank, pentru a ridica suma pe care o ceruseră.

După aceea își exprimă teama ca nu cum-va banda stăpînului Gangelui să

Înceapă un nou atac.. Îi pomeni de propunerea făcută cu privire la iachtul care aștepta gata de plecare.

«De vreme ce, adăugă dînsul, d. Dodekhan și ducele de la Roche Sonnaile au sfătuit-o pe domnișoara Mona să încerce a ajunge pînă la locul lor de retragere, prin China și Tibet, iachtul acesta ne va îngădui să înaintăm pînă la un port chinez.

— Da, dragul meu, voi pune iachtul acesta la dispoziția prietenelor noastre.. Vor face drumul mai sigur și mai repede de cît cu alt vas.

— D-ta nu-î vei întovărăși, Violeto?

Nu.. Mi-am dat cuvântul să mă reîntorc î dată în Europa.

Tinutul cuprinsese între mâinile sale mîna îndureratei copile.

— Asta nu se poate, zise dînsul.. Uită un cuvânt pe care l-ai dat mai înainte.

— Ce voești să spui?

— Un lucru foarte simplu : că ești datoare să nu le părăsești pe acelea că- rora te-ai devotat.

Cum?... Să le urmez și prin China?

— Trebuie.

— Și prin Tibet?

— Trebuie.

Apoi, cu vocea rugătoare :

— Oh!.. nu călea angajamentul pe care l-ai luat în privința aceasta. Lasă-mi cat va timp încă, bucuria de a te vedea aproape de mine. Lasă-mă să mă deprind cu lovitura crudă care mă isbește..

Ești perdută pentru mine, Violeto.. Pămîntul mi se clatină sub picioare și mintea mi se zdruncină.. Violeto!.. Violeto!.. Fie-ți mila de mine, nu mă lăsa să inebunesc.

Amîndouă aveau ochii plini de lacrimi. Ei erau amîndouă străini de toate acele lucruri convenționale, false, pe cari le propăvăduște viața socială.

În dorința lor de a îndepărta ora crudă a despărțirii, crezură că continuînd a se vedea avea să ajungă a se iubi mai puțin.

Crezură că unirea sufletelor lor avea să se disolve, că dragostea lor avea să se schimbe într'un sentiment mai dulce, într'un fel de fraternitate, ținută dintr'o durere comună.

Și Violeta murmură :

— Voi face cum mă sfătuiești.

În aceeași zi, pe la orele trei, un steamer solid se îndepărta de cheul comerțului, spre largul mării.

Alb, cu linii verzi aurite, avînd la proră o femeie, de desubtul căreia se citea numele «Mabel» vasul fusese cumpărat de bogata englezoaică cu un preț de ocazie : 800.000 de franci.

Mona și ducesa, stăteau de o parte pe punte.

Bietele fete nu puteau să-și ascundă bucuria care sbucnea în ele, și simțeau bine că această bucurie nu putea de cît să mărească durerea lui Max și a Violetei.

Ce bizară schimbare operase destinul în orașul Calcuta!..

La sosire, evadatele din casa doctorului Elleviouse, se considerau amîndouă văduve, și nu veneau de cît cu dorința de a plînge pe morimintele celor iubite!..

Max și Violeta vedeau cel mai frumos viitor deschizându-se în fața lor.

Și acum totul era schimbat.

Fericiții cunoșteau disperarea.

Disperații vedeau un orizont mai limpede în fața lor.

Sr. John Lobster stătea singur. Dînsul primise să facă voința Violetei.

Recunoscuse și dînsul că Violeta își luase angajamentul acesta mai de mult, și nu putea s'o îndemne să-l calce.

Englezul se temuse de vre-o răzbunare din partea lui Max, și acum părea foarte mulțumit că lucrurile se mărginisera la atîta.

Din locul în care era, zărea siluetele celor doi tineri, cari stăteau alături.

(Va urma)

O mașină de lustruit ghetele

Existența lustragiilor este în pericol. Prin ajutorul unei mașini automate, de curînd inventată, ori-ce persoană își va putea lustrui ghetele cît se poate de frumos, estin de tot și repede.

Mașina de lustruit ghetele

E suficient să bagi piciorul încălțat într'o deschizătură a mașinei, să introduci o monedă de 10 bani într'o gaură

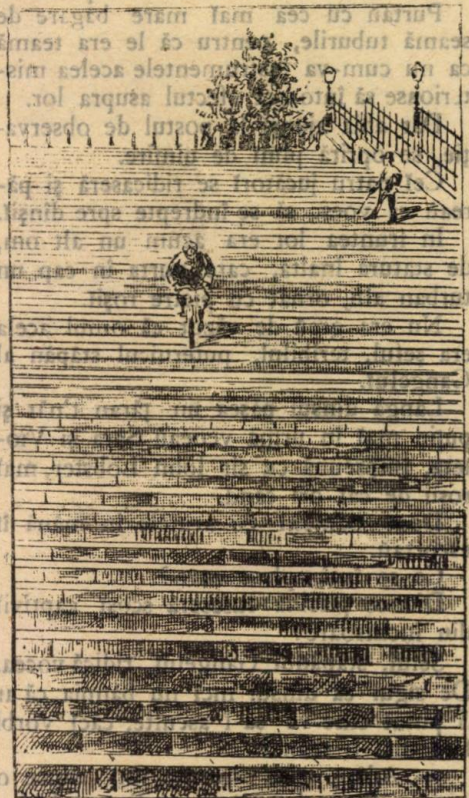
a automatului și să tragi de un mîner.

Aparatul se va mișca, va pune în mișcare niște perii cari se află așezate în locul unde ai introdus piciorul și numai în 40 de secunde ghetele vor căpăta cel mai frumos lustru.

Mașina de lustruit a fost inventată în Germania și constituie unul din cele mai mari triumfuri ale artei mecanice.

O scoborâre îndrăzneată

A-ți risca viața pentru un scop înalt pentru un ideal, e frumos și e demn de admirație ; nu tot același lucru se poate zice despre cine-va care și-ar expune

Ciclistul, Madrulli scoborînd scara Sf. Petru

viața spre a produce ceva nou sau spre a excita curiozitatea bolnăvicioasă a publicului. Așa, trebuie să recunoaștem ciclistului Luigi Madrulli, originar din Roma, un curajiu demn de o cauză mai bună. Într'adever numitul ciclist, cu o îndrăzneală extra-ordinară, cu o dezinvoltură rară, cu liniștea cea mai mare, a scoborât de curînd pe bicicletă marea scară a Sf. Petru în Montorio, la Gianicolo.

Scoborârea, după cum se poate vedea în ilustrația noastră, prezintă multe dificultăți.

Aflăm, de alt-fel, că acest curajos ciclist și-a propus să plece în turneu spre a executa faimosul «cerc al morții». Prima reprezentație va fi în Palermo. De acolo Madrulli va pleca în Rusia.

Către cititori

Anunțăm pe cititorii noștri că vom publica bucuros orice articole interesante privitoare la călătoriile sau vinători, în țară sau străinătate, ce ne vor fi trimise.

Articolele, scrise pe o singură parte a hârtiei, în scrisori francate, vor fi adresate redacției «Ziarului Călătorilor», str. Brezoianu 11, București.

CÂȘTIG MARE

Representanți capabili, funcționari, etc., își pot dobândi un frumos câștig accesoriu, scriind:

Agenciei de Publicitate „Presă” București pentru S. B. No. 20.

I.J. RESSEL
BUCUREȘTI

Str. Carol No. 14
cel mai mare depozit de

**Mașini
de cusut**

înzestrate cu aparatul de brodat, având mers ușor și

înte prin noua invențiune patentată și fără sgomot.

«PFAFF» RESSEL «PFAFF»

Singurul reprezentant al renumitelor fabrici de automobile «de Dion Bouton» și biciclete «Peugeot» «Auto-Garage»

Atelier cu motor pentru reparat orice sistem de MASINE DE CUSUT, BICICLETE și AUTOMOBILE, precum și pentru arămuit nichelat și emailat.

SĂBII se nichelează cu prețuri reduse. — Atelier special pentru colțuit, gravat, plisat, soleil și evantail.

Magazinul General de Muzică

LA HARPA

București, Strada Colței No. 5

Cel mai mare depozit de

**Gramofioane
americane**

cu renumita marcă «The Har», și

◆ INSTRUMENTE MUSICALE ◆

Prețurile cele mai reduse

— Cataloage gratis —

MARELE MAGAZIN DE ARME

București B.D. ZISMAN Suc. Craiova
Cal. Victoriei, 44 St. Unirii 48

Furnisor al Curții Regale

are onoare a aduce la cunoștința Onor. sale clientele din toată țara, că a înființat în magazinul său o secțiune specială de

PUȘTI pentru pădurari

lucrate special pentru acest magazin și fiind de o construcție solidă și

— PREȚURI FOARTE AVANTAGIOASE —

Model No. 230 — Pușcă cu capsă, cu o țevă, lei	15
Model No. 285 — Pușcă cu capsă, cu două țevi, solidă, recomandabilă, lei	30
Model No. 236 — Pușcă cu capsă, cu două țevi, oțelurile înainte foarte solidă, funcționare admirabilă, model f. recomand.	40
Model No. 133 — Pușcă foc central, cu o țevă, sistem «Mau- ser. cal. 12 sau 16, robustă, recomandabilă, lei	30
Model No. 101 — Pușcă foc central, cu două țevi, calibru 12 sau 16, cheia de deschidere între cocoase, cocoasele pînă du-se singure la piedica de siguranță, m. solid, lei	55
Model No. 1103 — Pușcă foc central, cu două țevi, calibru 12 sau 16, cheia de deschidere între cocoase, cocoasele pînă du-se singure la piedica de siguranță, oțelurile înainte (armă de reclamă a magazinului), pușcă recomand., lei	65

Prețurile sunt reduse, fixe și se înțeleg numai cu bani gata. — Expedițiunile în toată țara. — Comandele se efectuează în ziua primirii.

Reclama este sufletul comerțului

Dacă voiți să CÂȘTIGAȚI O AVERE COLOSALĂ?

Grăbiți-vă de a vă abona la ziarul

UNIVERSUL

Cel mai răspândit din întreaga țară

Cel mai bine informat și cel mai în corent cu întreaga mișcare politică, economică și financiară din țară și din străinătate.

Care are corespondenți speciali în: Paris, Berlin, Londra, Viena, Budapesta, Roma, Sofia, Constantinopol, etc.

◇◇◇◇◇ **Singurul Ziar independent și impartial** ◇◇◇◇◇

Cu începere de la 15 IULIE 1907, ziarul „UNIVERSUL” dă următoarele însemnate premii la abonații săi:

- 1) Un mare premiu de **1500 lei**.
- 2) 2 premii de câte **250 lei**.
- 3) Trei lozuri întregi ale Loteriei de Stat Român purtând No. 52.583, 52.594, 52.599.
- 4) 5 premii de câte **100 lei**.
- 5) Patru premii de câte **40 lei**.
- 6) 10 abonamente pe un an la „Universul” **180 lei**.
- 7) 10 abonamente pe 6 luni **91,50**.
- 8) 10 abonamente pe 3 luni **46,50**.

In cazul cel mai norocos se poate câștiga

900,000 LEI

ast-fel că se pot cum-păra Palate și Moșii.

cu nimic se poate câștiga o avere enormă!

— UNIVERSUL pregătește frumoase surprize numeroșilor săi cititori —

Pe lângă acestea abonații vor mai primi gratis un frumos roman intitulat

Fiul lui Ludovic XVI sau copilul rege

Tipărit înadins pentru abonații ziarului „Universul”

De asemenea toți abonații primesc gratuit «Universal Literar» ziar săptămânal, care conține, pe lângă o bogată materie literară și o frumoasă ilustrație în culori.

Abonamentele la UNIVERSUL sunt excepțional de cefine:

Pentru un an lei 18, Pentru 6 luni lei 9,15. Pentru 3 luni 4,65

Abonații, spre a participa la tragerea premiilor de mai sus vor primi: Pentru un an 25 bonuri de premii. Pentru șase luni 10 bonuri de premii. Pentru trei luni 3 bonuri de premii.

ZIARUL CĂLĂTORILOR

SI AL ÎNTÂMPLARILOR DE PE MARE SI USCAT

COSTUL ABONAMENTULUI

Lei 5. — pe an în toată țara
2.80 « 1/2 « « «

Redacția și Administrația :

No. 11, Strada Brezoianu, No. 11.

ZIARUL CĂLĂTORILOR

apare o dată pe săptămână
MARTEA

ABONAMENT

— LA —

„Ziarul Călătoriilor”

Pentru 1 an 5 lei

Pentru 6 luni lei 2.60

PIELEA LEULUI

Vernot, un sergent francez din regimentul de tiraliori senegalez, dădu binișor la o parte pânza care forma ușa cortului meu și introducându-și capul pe jumătate, exclamă plin de veselie:

— D-le locotenent, sosește curierul. Și peste o clipă îl auzii îndepărtându-se repede.

Am sărit în sus ca electricizat, cuprins de o dată de nu știu ce veselie, care m'ardea vinele și am alergat pe urma lui Vernot, care era acum lângă linia de întărituri, protectoare a portului nostru.

În ținuturile negre fortificațiile acestea rudimentare poartă numele de «tata».

Soldatul de gardă semnalase apariția unui curier.

Am ajuns aproape în același timp cu sergentul meu în punctul culminant al fortificației și de acolo, cu mâna la ochi, pentru a putea distinge mai bine, am început a cerceta orizontul.

În adevăr, departe, foarte departe, se zărea un corp negru, care se mișca într-un mers ritmic și cadențat. Era curierul pe care îl așteptam de o zi.

Ah, cu câtă nerăbdare, cu ce dorință arzătoare așteptam curierul acesta, care ne sosea de două ori pe lună, aducându-ne în fortul acela pierdut printre dunele Nigerului, știri care ne erau scumpe.

Numai cine a fost în ast-fel de situații poate înțelege cât de mult apasă asupra moralului unui om o izolare completă, absolută.

E foarte grea situația comandantului unei trupe de tiraliori senegalez; oamenii aceștia, care sunt de altă rasă, își mai târâsc după dinșii nevestele și copiii, dând ast-fel de multe ori naștere celor mai complicate situații.

De aceea, ce bucurie, ce ușurare, ce voluptate când poți scăpa pentru câte-va ore de trista realitate, pentru a te cufunda în citirea unor scrisori familiare, pentru a-ți aduce aminte de viața pe care ai trăit-o altă-dată. De aceea, cu câtă nerăbdare este așteptat curierul!

Acești curieri negri, sunt una dintre curiozitățile ținutului. Având mereu același mers sau mai bine zis același trap egal, nici un obstacol nu-l oprește.

Ei trec riurile, mlaștinile, străbat pădurile virgine, dunele nisipoase, stușiurile cele mai mărăcinoase; efectuând niște etape de necrezut.

Ma! cu seamă tribul «Bambaras», o rasă superbă ca formă și ca vigoare fizică, furnizează acești curieri.

Acela care venea acum în spre noi ne era cunoscut prin fidelitatea și punctualitatea sa și întârzierea de douăzeci și patru de ore, ne făcuse să fim foarte neliniștiți.

O avarie a vaporului de Kayes, înisipat în drum, era cauza întârzierii.

Un sfert de oră după aceea, pachetul de scrisori și telegrame era pe masa mea.

Lucru bizar, care mi se întâmpla întotdeauna; acum, când scrisorile atât de mult dorite erau în mâna mea, stăteam la îndoială, întrebându-mă dacă trebuia să nu să le deschid... Oare ce vești aveam să aflăm?

Mă gândeam la mama mea: oare nu cum-va era bolnavă?..

Aveam trei scrisori de la dînsa, trei scrisori lungi și dese; slavă Domnului, totul mergea de minune.

Am luat după aceea la întâmplare din grămada de scrisori. Erau de pe la prietenii, de pe la cunoscuții, de pe la colegii.

Fic-care îmi dădea câte o veste, îmi făcea câte o cerere.

Unul dintre ei, un tânăr medic de curând instalat, îmi scria cam așa: «...Dacă te întâlnești vre-o dată, din întâmplare, cu vre un leu, i-al pielea și clasează o în bagajul tău pentru mine. Pielea aceasta, care nu se găsește atârnată pe la toate vitrinele pentru prețul de 19 lei, 45 bani, ar da cabinetului meu, destul de sumar mobilat, o înfățișare oarecum exotică, care mi-ar îngădui să măresc cu cât-va lei prețul consultațiilor».

Un altul, tânăr farmacist, fost intern al spitalelor din Paris, îmi cerea un crocolil, mort sau viu, pentru a l expune în vitrina sa.

Un al treilea, avocat, îmi reclama câte-va coarne de gazelă, spre a forma din ele niște ceree pentru clienții săi.

Alții îmi cereau pene, insecte, reptile și mai știu eu ce!..

Citeam scrisorile acestea surizând; mai aveam de petrecut încă cinci-spre-zece luni în Sudan. Era prin urmare destulă vreme.

Câte-va zile după aceea am primit vizita unuia dintre camarazii mei, locotenentul Frevain.

Locotenentul avea să stea mai multe zile cu mine; distracțiile nu prea sunt multe prin părțile acelea; doar vânătoarea mai oferă câte-va senzații mai noi, mai alse.

Am hotărât amândoi să pornim la o vânătoare de antilope.

Tuaregii deșertului, dușmanii noștri ascunși, vânează gazelele și antilopele din goana cailor lor fugari, care se iau la întrecere cu elegantele animale.

Noi nu puteam dispune de asemenea

mijloace; n'aveam prin urmare la îndemână de cât pândă.

După multe consultări, am ales locul de pândă și a doua zi în zori, am plecat amândoi călări.

Aveam pînă acolo o distanță de șapte sau opt kilometri.

Căți-va oameni ne întovărășeau, mergând pe jos, pentru ori-ce întâmplare.

În căinele meu Slugh și în calul meu Djoloff, aveam două tovarăși adevărați, demni de încredere.

Când am ajuns, era întuneric încă. Ne-am pus la pândă.

Pentru acest soi de vânătoare, trebuie să fie cine-va înzestrat cu multă răbdare. Adeș-orî stai ceasuri întregi nemișcat, cu atenția mereu încordată la cel mai mic zgomot, la cea mai mică foșnire de frunze, la cea mai ușoară tresărire, pentru a te întoarce în urmă cu mâna goală.

De astă-dată sosisem prea de timpuriu și pândă fu lungă; nu-l vorbă, locul ales părea să fie punctul de întâlnire a unei sumedenii de viețuitoare nocturne, așa în cât nu ne-am plictisit deloc.

Hiene, șacali, maimuțe, se îngrămădeau în spre mlaștină; dar numai antilopele nu se zăreau de nicăieri.

Dar nu trebuia să disperăm. Antilopa nu este un animal nocturn; afară de cazuri foarte rare, ea își petrece noaptea dormind sub paza unei sentinele.

Prin urmare trebuia să mai avem răbdare.

Pe neașteptate începea să se lumineze; sunt momentele cele mai grele ale orei de pândă, pentru că se lasă în aer un frig foarte mare care își amortește mâinele.

Tocmai în momentul când îmi lăsașem carabina pentru a sufla în degetele-mi înghețate, auzii în depărtare zgomotul unui trap ușor.

— Tăcere!.. murmură Frevain, mi se pare că este o trupă de antilope.

Avea dreptate. După cinci minute șease sau opt antilope apăreau în fața noastră. Mergeau cu capul în sus, aspiind cu putere aerul.

Șeful antilopelor, care mergea în frunte, se opri de-o dată la marginea unui stuș, își ciuli urechile, deschise ochii mari și exploră împrejurimile. Femeile și faonii așteptau nemișcați hotărîrea șefului.

Hotărîrea aceasta se manifestă îndată.

Abia avusesem timpul să ne ridicăm carabinele și antilopele plecară într-o goană vertiginoasă.

Frevain îmi aruncă o privire dezolată.

— Se vor reîntoarce, zise dînsul, fără multă convingere.

— Mă îndoiesc, căci de sigur ne-au simțit.

— Nu este cu puțință, căci nu suntem în calea vântului.

— Cu toate acestea trebuie să fie ceva.

Slugh, care stătea tolănit între noi, tremura din tot corpul.

Da era «ceva»; antilopele avuseseră

dreptate să fugă și câinele avea dreptate să tremure.

Peste o clipă un leu apăru în fața noastră, ținând în ghiarele sale o antilopă, ale căreia oase fragede pârâiau.

Teribilul animal își luă cina și după aceea avea să se ducă să se adape.

Eram amândoi foarte emoționați; n'are cine-va în fie-care zi în bătaia puștei o asemenea pradă.

Nu eram pregătiți pentru vânătoarea de lei, dar aveam carabine destul de bune și eram amândoi trăgaci de forță. Nu puteam lăsa să ne scape un prilej atât de frumos.

Tovarășul m'îi își ridicase carabina.

— Să tragem împreună, murmurai eu.

«Una, două»!.. Două gloanțe porniră în același timp; leul ridică capul și l'aplecă din nou, căci în aceeași clipă alte două gloanțe îi ajunseseră în piept.

Un muget teribil cutremură câmpia și leul se aruncă în spre noi...

Dar un al treilea rind de gloanțe porni, îndreptat tot în spre pieptul fiarei. Leul scoase un nou muget dureros și se rostogoli la pământ cu labelle înainte.

Fiara se zbătea de moarte; sîngele îi curgea șiroaie din piept.

Slughii se apropie de dînsul, mirosindu-l plin de veselie; dar leul își regăsi un rest de vigoare și dădu o puternică lovitură câinelui, care se retrase chelălăind, cu pieptul sîngerat.

Atunci m'am apropiat cu prudență și am strecurat două gloanțe de revolver în gura deschisă a fiarei, care amuși acum pentru vecie.

Ne puteam contempla victima în voie; victoria aceasta era atât de neașteptată, în cât par'că nici nu ne venea a crede.

Eram încântați!.. Amicul meu din Franța, medicul, avea să fie satisfăcut; o superbă piele de leu avea să-i împodobească sala de primire, justificând mărirea prețului consultațiilor.

De ce se ține câte o dată norocul unui om!..

Vetor

EXCURSIUNI ÎN ȚARA

Drumul Neamțului — Pasul Vulcan

În vremurile vechi, trecerea din Oltenia în Ardeal nu se făcea prin defileul Lainici, ci prin pasul Buliga (Vulcan); drumul ce se urma se numește și azi «drumul Neamțului», în amintirea șoselelor începute pe aici de Austriaci, în timpul ocupației Olteniei (1719-1739), șosea ale cărei urme se văd pe alocurea și azi.

În ceea-ce privește otelurile din Tg.-

Jiu, birjarii și prețurile lor, ne referim la articolul d-lui Moșil.

Plecând din Tg.-Jiu se urmează șoseaua națională Tg.-Jiu-Bumbești până la kilometru 72, apoi șoseaua comunală Turcinești-Cartiu-Horezu-Mare, până la această din urmă localitate; distanța Tg.-Jiu-Horezu-Mare se străbate cu trăsura în o oră și jumătate. Până la Cartiu drumul nici nu urcă, nici nu coboară; la ieșirea din satul Cartiu se urcă o pantă scurtă, dar foarte repede, și apoi se urmează creasta dealului Horez până la localitatea cu același nume; privești ea este foarte plăcută, avându-se în stînga valea Șușitei, iar în dreapta cea a Cartiului.

De la Horezu-Mare înainte e nevoie a se lua cai de munte, cari se găsesc lesne în acel sat pe prețul de 2 — 2,50 lei pe zi. Eșind din Horezu-Mare, trecem peste o mică șea, de unde avem o vedere foarte întinsă asupra văii Jiului și văii Șușitei (și pe unde o potecă duce spre Vâl de ei), urmăm apoi drumul (urmând tot creasta dealului Horez) până la Schela-Nouă; panta e ușoară; distanța Horezu-Mare-Schela-Nouă se străbate în 35 minute. De la Schela-Nouă drumul devine mai rău, trecând mai întâi printr'un teren puțin mocirlos la locul numit Schela-Veche (și numai o colibă dărăpănată arată că aici a fost schela) urcând apoi o pantă foarte repede și alunecoasă. Drumul străbătut până aici n'a trecut prin păduri dar, de la o distanță de 45 minute mers călare de la Schela-Nouă, intră într-o pădure de tag prin care merge până la 500 m., de vama Buliga; prin pădure drumul urcă puțin. După un mers de 25 minute prin pădure (o oră și 10 minute de la Schela-Nouă), ajungem la o poiană numită a lui Mihail-Viteazu. Privești ce avem aici e minunată: întregul platou al Olteniei se desfășoară la picioarele noastre, întretăiat de cursul Jiului și de numeroase șosele și presărat cu multe sate și pădurici; Tg.-Jiul se vede bine cu ochiul liber. Numele acestei poieni vine de la o legendă care zice că Mihail, întorcându-se din Ardeal, ar fi poposit aici cu oastea sa. Plecând din această poiană dăm, după un mers de 25 minute, de poiana Fagului, de unde vederea e mult mai puțin întinsă ca din poiana lui Mihail. După 35 minute de mers ajungem la vama Buliga, așezată la picioarele Zănoagei. Aici e bine a se face o haltă și a se mânca, mîncarea fiind adusă cu sine, căci la vamă nu se găsește nimic alt de cât țuică și apă foarte bună și rece.

De aici se pot urma două itinerarii pentru a ajunge la Bumbești și apoi la T.-Jiu; primul pe Runcul Porcenilor, al doilea prin Zănoaga-Muntele Chenia-Lainici-Bumbești.

1) *Itinerariul Vama Buliga-Porcenii-Bumbești.* — De la vama Buliga poteca urmează creasta Runcului Porcenilor, coborînd mereu până în satul Porcenii și

trecând aproape tot timpul prin pădure; de-asupra satului Porcenii poteca iese puțin din pădure și merge pe creasta dealului, înălțându-se o privești de toată frumusețea asupra văii Jiului. Mersul e greu, chiar pentru caii de munte, căci Runcul Porcenilor este format mai ales din pietre slobode cari fug sub picioarele cailor. Distanța vama Buliga-Porcenii se străbate în două ore și jumătate. De la Porcenii la Bumbești se urmează un drum de care, trecându-se Jiul prin vad; această distanță se străbate în 30 minute. La Bumbești se găsesc căruțe cu cai cari ne duc la Tg.-Jiu în două ceasuri.

Într-o excursie (Tg.-Jiu-Buliga-Bumbești-T.-Jiu) se poate face în 11 ore, soțotit fiind și o haltă de 2 ore la vama Buliga.

2) *Itinerariul prin Zănoaga-Muntele Chenia-Lainici-T.-Jiu.* — Plecând de la vama Buliga poteca urcă, în zigzag, muntele Zănoaga; urcarea ține 25 minute; urmează apoi, timp de 30 minute, creasta muntelui Pleșea, pe care se văd urmele șoselei făcută de Austriaci și de pe care v. derea este foarte întinsă și frumoasă. Urmează apoi urcarea pe muntele numit «La Table», care durează 40 minute; pe creasta acestui munte trece frontiera. De la frontieră poteca coboară în Transilvania la satul Vulcana. Vederea de pe creasta muntelui «La Table» este foarte întinsă, se vede spre apus muntele Streaș, iar spre miazănoapte Retezatul.

Poteca de urmat cotește spre răsărit, urmează puțin frontiera și se îndreaptă apoi spre stîna de pe muntele Chenia, care e cuprins între pârâul Bratcului și râul Jiu. Acest munte e renumit printre păstori pentru buna calitate a ierbei ce crește pe dînsul. De la creasta muntelui «La Table» (pe graniță) până la stîna de pe muntele Chenia (unde se găsește brînză de burduf, zăr și apă de izvor) se merge 1 oră și 5 minute. De la stîna poteca intră în pădure, urmând creasta muntelui Chenia. Mersul (pe potecă) e greu, poteca fiind întreruptă de numeroși copaci căzuți peste ea și terenul fiind format din pietre slobode; în unele locuri poteca se reduce la o cărare foarte strîmtă, mărginită de ambele părți de prăpăstii adânci. Poteca urmează astfel până la așa numitul «Vârful Gropilor», un vîrf ascuțit și pleșuv, apoi coboară coaste foarte repezi, avînd în dreapta pârâul Gropilor iar în stînga o prăpastie foarte adîncă numită «păreții Gropilor». De aici se vede valea Jiului și șoseaua ce o urmează. Poteca merge până la schitul Locuri rele, care și merită numele prin poziția în care se află așezat. De la schitul Locuri rele până la mănăstirea Lainici e te o șosea comunală în parte împetrită. Drumul de la stîna de pe muntele Chenia până la mănăstirea Lainici se străbate în 3 ore și 20 minute.

Excursia T.-Jiu-Buliga-Zu.oga-Che-
nia-Lainici-T.-Jiu se face în 14 ceasuri,
socotindu-se și două ceasuri pentru oprire.

Lt. Rosetti și Sarbu.

CHEILE PRUTULUI

Ele nu au pretenția să intre în concurență cu acele ale Dâmboviței, dar există.

Matca Prutului de la Rădăuți (Dorohoiu) în jos este strâmtă și strânsă între niște maluri ridicate; numai pe ici și colea apa a izbutit să roadă pământul foarte consistent și amestecat cu stânci calcare a acestor maluri alcătuind câte un capăt de șes acoperit cu răchiți. Sub satul Rîșca (Botoșani) se vede un șes mai mare pe care au crescut cârși-va plop—apoi după un cot mare, care intră în Moldova, cu amândouă malurile abrupte, se ajunge la locul numit Stâncă, de la deal de satul cu același nume și la vr'o 7—8 kilometri de Ștefănești.

Aici se ridică un perete de stâncă calcară, nalt de mai bine de 60 metri și lung de 3—400. Prutul curgea sub stâncă încă pe la mijlocul veacului trecut, dar astăzi cursul lui s'a mutat spre Rusia, alcătuind la Est și Sud-Est de stâncă un prund care a primit numele de Prundul la cot. Spre Nord-Est de acest perete, la vr'o jumătate de kilometru de el și dincolo de Prut, se văd trei stânci despărțite una de alta, mult mai puțin nalte de cât peretele de pe malul moldovenesc.

De pe șoseaua care trece la Vest de stâncă, se vede sus, aproape de creștetul ei, gura unei peșteri numită de locuitorii din împrejurimi «Casa» sau «Căsoaia Doamnei». Se zice că peștera a fost ast-fel numită, fiind că de mult, pe vremea năvălirilor tătarilor și când Ștefăneștii erau oraș domnesc, o Doamnă sau o Domnișă și-a adăpostit cinstea și odoarele în acea peșteră.

Întrebând dacă s'a suit vr'odată cine-va la Casa Doamnei, am căpătat răspunsurile cele mai deosebite: unii zicându-mi că nu se ține minte să se fi suit cine-va acolo, alții povestind că au cunoscut mulți oameni cari fuseseră în peșteră și le povestiseră chiar multe despre adâncimea ei. De oare-ce treceam numai pe acele locuri, n'am avut vreme să încerc ascensiunea stâncii, dar, după cât am văzut, nu înțeleg cum s'ar putea sui până la «Casa Doamnei» o ființă omenească, fără a săpa mai întâi trepte în stâncă. Este admisibil ca explorarea peșterii să nu ducă la nici o descoperire interesantă, totuși cred că frumusețea priveliștei ce s'ar oțeri ochilor excursionistului de pe vârful stâncii, ar justifica încercarea de a face ascensiunea.

Pentru ca cine-va să ajungă mai repede la Ștefănești, trebuie să plece din

Botoșani cu birja. Calea care trece prin Trusești, Guronda, Durnești și Tufest, suie dealuri mari și scoboară în văi adânci, dar șoseaua este mai mult bună și birjele botoșănene, dacă sunt scumpe, (se plătesc 25 până la 30 lei pe zi pentru una cu patru cai), nu lasă nimic de dorit în privința iușelei mersului: în patru ceasuri ești la Ștefănești. Stâncă fiind în depărtare de 7—8 kilometri la Nord de târg, se poate merge acolo sau pe jos, sau cu trăsura.

În Ștefănești excursioniștii ar putea să viziteze rămășițele splendidului parc ce l crease aici răposatul general N. Mavrocordat și care, cu vie și cupometul, cuprindea o întindere de 100 fâcl. Deși s'au tăiat în acel parc și s'au vândut mai multe sute de stâncenți de lemne, totuși se mai găsesc într'însul copaci de toată frumusețea.

Aleele nu se mai întrețin de mai multe decenii și flori se mai văd numai de acele cari cresc fără grădinar. Tot parcul a devenit o sălbăcie, dar o sălbăcie plină de farmec, care ne permite să judecăm ce rai trebuie să fi fost aici când totul era întreținut și îngrijit.

Astăzi moșia Ștefănești aparține societății de asigurare «Națională» și este arendată unor evrei.

Târgușorul Ștefănești a fost altădată oraș domnesc cu Șoltuz și Pârgari; el este des pomenit prin cronică și documente. Vechiul oraș era așezat mai la Nord de cât târgul actual și a dispărut fără a lăsa altă urmă de cât o biserică ce, firește, se zice de locuitorii că a fost clădită de Ștefan-cel-Mare, dar care cu bună seamă nu este atât de veche.

Târgul actual actual are o populațiune de aproape 3000 suflete, din care cinci șesimi evrei. Se găsesc multe case bune și solid clădite; magazinele mari și pline de mărfuri de toate felurile, dovedesc că negoșul merge bine, ceea-ce nu este de mirare de altminterlea, nefiind alt târg în apropiere.

Aici este și un punct de trecere în Rusia.

Prutul în această regiune își mută matca neconținut spre Est, ruinele tomoșnei (vâmii) rusești de la 1848 precum și acele ale bisericii de lângă ea se află astăzi în dreapta Prutului, la mai bine de un kilometru de matca actuală. În 60 ani moșia Ștefănești a câștigat ast-fel peste 200 fâcl.

R. Rosetti.

(«Anuarul S. T. R.»)

DIN ARMENIA

În urma spăimântătoarelor revolte petrecute în ultimele timpuri, Europeanii au început să se intereseze de Armenia și de armenii.

Țara aceasta nenorocită, care a avut și mai are încă de îndurat atâtea mize-

ri, are un rol important în istoria antichității, armenii și-au mai păstrat încă spiritul și tradițiile naționale, cu toate luptele teribile pe care le-au avut de susținut.

Producția și climatul

Foarte muntoasă, formind legătura naturală între platourile înalte ale Asiei mici și acelea ale Iranului, Armenia este totuși o regiune foarte pitorească, cuprinzând văi largi și fertile, în care cresc vița, măslinele și bumbacul.

Temperatura este foarte variată; riguroasă în interior, devine dulce în litoral și în regiunile de o altitudine mai mică.

Vânturile care suflă dinspre vest și din spre nord vest, aduc ploți abundente. Latitudinea este aceea a Italiei meridionale.

La Erzerum, oraș cu un climat mai escosiv de cât chiar Mecolorkul sau Pekingul sau Madridul, s'au resimțit temperaturi de — 25° în timpul iernii, și de + 44° în timpul verii.

Cultura pământului și creșterea viteilor constituie principalele bogății ale țării. Și cu toate acestea, armenii posedă un întins spirit comercial. Este în deajuns de cunoscut proverbul: «Trebuie să creștini pentru a înșela un evreu, și trei evrei pentru a înșela un armean».

Etnografia armenilor

De alt-fel, evreii și armenii sunt înrudiți prin sânge. Aparținând rasei indoeuropene plecată din platoul Iranului, ei s'au stabilit mai întâi în Tripa.

Poate că este același popor care a apărut odinioară orașul sfânt al Troiei împotriva grecilor, care erau fără îndoială, rivali comerciali.

Mai târziu, între secolele al 6-lea și al 7-lea înainte de era creștină, armenii s'au coborât spre regiunile mijlocii ale Tigrului și Eufratului; acolo s'au întâlnit cu triburile semitice, cu care au început a se fusiona.

În tipul armeanului se regăsește cu ușurință tipul semitic. Chiar spiritul pare a fi primit aceiași adoptare.

Femeia armeană se bucură de o reputație de mare frumusețe care de altminterlea, este bine meritată.

E întristător faptul că nici la armenii femeia nu este încă dezrobă de sub jugul pe care i l'a impus bărbatul. Propagandistele feministe, ar trebui să se mai abată și prin Armenia.

Căile de comunicație

Drumurile sunt cât se poate de rele; mai ales în ținuturile muntoase de la nord, comunicația se face cu multă greutate.

Locuitorii întrebuințează pentru transport, în foarte multe localități, cursurile de apă. Îndată ce Tigrul și Eufrat